

Algemene toelichting

bij de middelenbegroting
en de uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2026

INHOUD

I.	INLEIDING	10
II.	CREATIE EN AANWENDING VAN NETTO BELEIDSRUIMTE	12
III.	DE MIDDELENBEGROTING	15
1.	Inleiding	15
2.	Totale (ESR-)ontvangsten	16
3.	Evolutie van de ESR 8- en ESR 9-ontvangsten	19
4.	Totale middelen per beleidsdomein	19
5.	Bruto-opcentiemen	20
6.	Gewestdotaties BFW	22
7.	Gemeenschapsdotaties BFW	26
8.	Gewestbelastingen	29
9.	Andere algemene ontvangsten	30
9.1.	Andere ontvangsten	31
9.2.	Ontvangsten DAB's	32
10.	Toegewezen ontvangsten	33
11.	Rechtspersonen	34
IV.	DE UITGAVENBEGROTING	38
1.	Inleiding	38
2.	De vastleggings- en vereffeningskredieten	38
2.1.	Vastleggingskredieten	39
2.2.	Vereffeningskredieten	40
2.3.	De globale evolutie van de vastleggingskredieten- en vereffeningskredieten	41
2.4.	Evolutie ESR 8- en ESR 9-kredieten	41
3.	De vastleggings- en vereffeningskredieten per beleidsdomein	42
4.	Bespreking per beleidsdomein	43
4.1.	Algemeen	43
4.2.	Financiën en Begroting	49
4.3.	Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	53
4.4.	Onderwijs en Vorming	59
4.5.	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	64
4.6.	Cultuur, Jeugd, Sport en Media	71
4.7.	Mobiliteit en Openbare Werken	73
4.8.	Omgeving	76
4.9.	Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	79
V.	HET VORDERINGENSALDO	86
1.	Vorderingensaldo	86
2.	ESR-ontvangsten	86
3.	ESR-uitgaven	87
4.	Onderbenutting	88
5.	ESR-correcties	89

6.	Tabel vorderingensaldo	89
VI.	EUROPEES KADER EN NORMERING	91
1.	Het nationaal budgettaire-structureel plan voor de middellange termijn	91
2.	België in de buitensporigtekortprocedure	92
3.	Nationale ontsnappingsclausule voor defensie-uitgaven	93
4.	Landspecifieke aanbevelingen	93
5.	Ontwerpbegrotingsplan	94
VII.	HET FINANCIËEL BEHEER	96
1.	Verwachte evolutie van de bijdrage tot de geconsolideerde bruto-schuld in 2026	96
2.	Gewaarborgde schulden	99
3.	Schuldnorm	99
3.1.	Behoud van een gunstige rating	99
3.2.	Netto-actief positie	100
4.	Rente	100
4.1.	Rentekrediet bij de BO 2026	100
4.2.	Renteontwikkelingen	102
4.3.	Sensitiviteitsanalyse van de rente	103
VIII.	BIJLAGEN	104
	Bijlage 1: Tabel netto-beleidsruimte	104
	Bijlage 2: Parameteroverzicht	108
	Bijlage 3: Evolutie fiscale autonomie	111
	Bijlage 4: De voorschottenmethode voor de aanrekening van de gewestelijke opcentiemen en de fiscale uitgaven	112
	Bijlage 5: Overzichten verdeling index per beleidsdomein en begrotingsprogramma	125
	Bijlage 6: Relanceprovisie VEK-spreiding per project	135
	Bijlage 7: Geconsolideerde schuld	139
	Bijlage 8: Uitvoering 2024	141

LIJST MET TABELLEN

Tabel II-1: Samenvatting evolutie beleidsruimte BO 2026 (in duizend euro)	13
Tabel II-2: Uitbreiding netto beleidsruimte (in duizend euro)	14
Tabel II-3: Invulling beleidsruimte (in duizend euro)	15
Tabel III-1: Verwachte inflatie en economische groei.....	16
Tabel III-2: Sensitiviteit (in duizend euro)	17
Tabel III-3: Totale ESR-ontvangsten (in duizend euro)	17
Tabel III-4: Saldi-berekening - Totale ESR-ontvangsten Vlaamse Gemeenschap (in duizend euro).....	18
Tabel III-5: Saldi-berekening - Totale ESR-ontvangsten Vlaamse rechtspersonen (in duizend euro)	18
Tabel III-6: Grote rubrieken van de ESR-ontvangsten (in duizend euro)	18
Tabel III-7: ESR-ontvangsten per beleidsdomein (in duizend euro)	21
Tabel III-8: Bruto-opcentiemen 2026 volgens voorschottenmethode (in duizend euro)	21
Tabel III-9: Raming van de voorschotten (in duizend euro)	22
Tabel III-10: Bruto-opcentiemen volgens voorschottenmethode (in duizend euro)	23
Tabel III-11: Gewestdotaties BFW (in duizend euro)	26
Tabel III-12: Gemeenschapsdotaties BFW (in duizend euro)	29
Tabel III-13: Gewestelijke belastingen (in duizend euro).....	31
Tabel III-14: DAB's (in duizend euro)	33
Tabel III-15: Rechtspersonen (in duizend euro).....	35
Tabel IV-1: Geconsolideerde vastleggings- en vereffeningskredieten (in duizend euro)	39
Tabel IV-2: Saldi-berekening - Vastleggingskredieten Vlaamse Gemeenschap (in duizend euro).....	40
Tabel IV-3: Saldi-berekening - Vastleggingskredieten Vlaamse rechtspersonen (in duizend euro).....	40
Tabel IV-4: Saldi-berekening - Totaal ESR-vastleggingskredieten (in duizend euro)	41
Tabel IV-5: Saldi-berekening - Vereffeningskredieten Vlaamse Gemeenschap (in duizend euro).....	41
Tabel IV-6: Saldi-berekening - Vereffeningskredieten Vlaamse rechtspersonen (in duizend euro).....	41
Tabel IV-7: Saldi-berekening - Totaal ESR-vereffeningskredieten (in duizend euro)	42
Tabel IV-8: Vastleggingskredieten per beleidsdomein (in duizend euro)	43
Tabel IV-9: Vereffeningskredieten per beleidsdomein (in duizend euro)	44
Tabel IV-10: Inflatieparameters.....	45
Tabel IV-11: VEK-effect op 2026 van wijziging overschrijding spilindex 133,28 (in duizend euro).....	46
Tabel IV-12: Effect wijziging GZI met 10 basispunten (in duizend euro).....	47
Tabel IV-13: Algemene besparingsoefening (in duizend euro)	47
Tabel V-1: Samenvattende tabel vorderingensaldo (in duizend euro)	87
Tabel V-2: Van ontvangstenkredieten naar geconsolideerde ESR-ontvangsten (in duizend euro).....	87
Tabel V-3: Van uitgavenkredieten naar geconsolideerde primaire ESR-uitgaven (in duizend euro).....	88
Tabel V-4: Onderbenutting (in duizend euro)	90
Tabel V-5: Overzicht ESR-correcties (in duizend euro)	90
Tabel V-6: Vorderingensaldo (in duizend euro)	90
Tabel VI-1: Netto-uitgavenpad voor de gezamenlijke overheid opgenomen in het nationale budgettaire-structurele plan voor de middellange termijn	93
Tabel VI-2: Correctief netto-uitgavenpad voor de gezamenlijke overheid opgenomen in de EDP-aanbeveling	94

Tabel VI-3: Groei van de netto-uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap in BO26 afgezet tegen de toegestane groei van de netto-uitgaven volgens de HRF-verdeelsleutels	97
Tabel VII-1: Overzicht bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld in 2024, 2025 en 2026 (in miljoen euro)	99
Tabel VII-2: Geraamde jaar-op-jaar verandering van de directe schuld (in duizend euro)	99
Tabel VII-3: Ratio schuld t.o.v. bruto regionaal product (met schuld cijfers in miljoen euro)	101
Tabel VII-4: Netto-actief positie eind 2024 (in miljard euro)	102
Tabel VII-5: Verwachte rente-uitgaven voor 2025 en 2026 (in duizend euro) ..	102
Tabel VII-6: Rente op bestaande schuld (in duizend euro)	102
Tabel VII-7: Rente op nieuw aan te gane LT-financieringen in 2025	103
Tabel VII-8: Rente op nieuw aan te gane LT-financieringen in 2026	103
Tabel VII-9: Samenvattende tabel (in duizend euro)	104
Tabel VII-10: Wijziging rentecurve met 100 basispunten (in duizend euro)	105
Tabel VIII-1: Tabel netto-beleidsruimte (in duizend euro)	106
Tabel VIII-2: Volledig parameteroverzicht	111
Tabel VIII-3: Bruto opcentiemen volgens voorschottenmethode (in duizend euro)	117
Tabel VIII-4: Raming van de voorschotten (in duizend euro)	118
Tabel VIII-5: Raming van de afrekeningen (in duizend euro)	119
Tabel VIII-6: Indexatie bij de BO 2026 per beleidsdomein voor het op kruissnelheid brengen van de overschrijding van de spilindex van januari 2025 (in duizend euro)	127
Tabel VIII-7: Indexatie bij de BO 2026 per begrotingsprogramma voor het op kruissnelheid brengen van de overschrijding van de spilindex van januari 2025 (in duizend euro)	127
Tabel VIII-8: Indexatie bij de BO 2026 per beleidsdomein van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen (in duizend euro)	129
Tabel VIII-9: Indexatie bij de BO 2026 per begrotingsprogramma van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen (in duizend euro)	130
Tabel VIII-10: Indexcorrectie per beleidsdomein van 3% GZI naar 2,6% GZI voor 2025 van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen (in duizend euro)	131
Tabel VIII-11: Indexcorrectie per begrotingsprogramma van 3% GZI naar 2,6% GZI voor 2025 van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen (in duizend euro)	132
Tabel VIII-12: Indicatieve verdeling indexprovisie per beleidsdomein (in duizend euro)	134
Tabel VIII-13: Indicatieve verdeling indexprovisie per begrotingsprogramma (in duizend euro)	134
Tabel VIII-14: Relanceprovisie VEK-spreiding per project (in duizend euro)	137
Tabel VIII-16: Detailtabel geconsolideerde schuld (in duizend euro)	141
Tabel VIII-17: Grote rubrieken van de ESR-ontvangsten: uitvoering 2024 (in duizend euro)	143
Tabel VIII-18: DAB's uitvoering 2024 (in duizend euro)	143
Tabel VIII-19: Te consolideren instellingen: uitvoering 2024 (in duizend euro) ..	143
Tabel VIII-20: Vastleggingskredieten per beleidsdomein: uitvoering 2024 (in duizend euro)	143
Tabel VIII-21: Vereffeningskredieten per beleidsdomein: uitvoering 2024 (in duizend euro)	144
Tabel VIII-22: Van ontvangstenkredieten naar geconsolideerde ESR-ontvangsten: uitvoering 2024 (in duizend)	144
Tabel VIII-23: Van uitgavenkredieten naar geconsolideerde primaire ESR-uitgaven: uitvoering 2024 (in duizend euro)	144
Tabel VIII-24: Vorderingensaldo: uitvoering 2024 (in duizend euro)	145

LIJST MET FIGUREN

Figuur III-1: Grote rubrieken van de ESR-ontvangsten	18
Figuur IV-1: De globale evolutie van de ESR-vastleggings- en ESR-vereffeningskredieten (in duizend euro)	41
Figuur IV-2: Vastleggings- en vereffeningskredieten per beleidsdomein (in duizend euro)	43
Figuur VII-1: Evolutie van de kortetermijnrente (Euribor 3 maanden) en de langetermijnrente (OLO 10 jaar) (in %)	103
Figuur VIII-1: Evolutie fiscale autonomie ten opzichte van totale middelen (REA 2014 en BO 2026).....	111

LIJST MET AFKORTINGEN

ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
AGION	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
AgO	Agentschap Overheidspersoneel
AGODI	Agentschap voor Onderwijsdiensten
AJ	Aanslagjaar
APM	Agentschap Plantentuin Meise
AWV	Afdeling Wegen en Verkeer
BA	Begrotingsaanpassing
BAF	Bunker Adjustment Factor
BAM	Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel
BaO	Basisonderwijs
BAR	Brexit Adjustment Reserve
bbp	Bruto binnenlands product
BBT	Beleids- en begrotingstoelichting
BC	Begrotingscontrole
BCP	Belgian Commercial Paper
BD	Beleidsdomein
BFM	Budget Financiële Middelen
BFW	Bijzondere Financieringswet
BHG	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
bj	Begrotingsjaar
BNI	Belasting van niet-inwoners
BO	Begrotingsopmaak
Brp	Bruto Regionaal Product
BSL	Bijzondere sociale leningen
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BVR	Besluit Vlaamse Regering
CPI	Consumer Price Index/ Consumptieprijsindex
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DAC	Derde Arbeidscircuit
DBFM	Design Build Finance Maintenance
DENAT	Denataliteitscoëfficiënt
DG	Duitstalige Gemeenschap
DKBUZA	Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken
DMOW	Departement Mobiliteit en Openbare Werken
DOV	Departement Onderwijs en Vorming
DVW	De Vlaamse Waterweg
DWEWIS	Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie
DWV	De Werkvennootschap
DZorg	Departement Zorg
EB	Economische begroting
EDP	Excessive Deficit Procedure
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMTN	Euro Medium Term Note
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen

ESR-VAK	ESR-vastleggingskredieten
ESR-VEK	ESR-vereffeningskredieten
EU	Europese Unie
EV	Eigen Vermogen
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FB	Financiën en Begroting
FC	Fiscale capaciteit
FFTF	Flanders Future TechFund
FIO	Fonds voor Innoveren en Ondernemen
FOD	Federale Overheidsdienst
FS3	Financieringsstelsel 3
FU	Fiscale uitgaven
FWO	Fonds Wetenschappelijk Onderzoek
GO!	Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
GZI	Gezondheidsindex
HRF	Hoge Raad van Financiën
IBO	Individuele Beroepsopleiding
IBW	Initiatieven Beschut Wonen
ICL	Indirecte Carbon Leakage
ILBV	Inspectie levensbeschouwelijke vakken
ILVO	Instituut voor Landbouw-, Visserij en Voedingsonderzoek
IMEC	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
IVA	Intern verzelfstandigd agentschap
KBBJ	Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie
KI	Kadastraal inkomen
KT	Korte termijn
LLN	Leerlingenaantallen
LOM	Luchthavenontwikkelingsmaatschappij
LRM	Limburgse Reconversie maatschappij
LT	Lange termijn
MDK	Maritieme Dienstverlening en Kust
Minafonds	Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken
MVG	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
O.V.	Onroerende voorheffing
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
P&R	Park and Ride
PAB	Persoonlijke-assistentiebudget
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PB	Personenbelasting
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PMV	Participatiemaatschappij Vlaanderen
PPS	Publieke private samenwerking
PR	Programma
PVT	Psychiatrische verzorgingstehuizen
REA	Realisaties
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RRF	Recovery and Resilience Facility

SvM	Scholen van Morgen
TVL	Toerisme Vlaanderen
U&HS	Universiteiten & Hogescholen
VAK	Vastleggingskrediet(en)
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VAR	Vlaamse Audiovisuele Regie
VBBV	Verificatiebureau Benchmarking Vlaanderen
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VEB	Vlaams Energiebedrijf
VEK	Vereffeningskrediet(en)
VG	Vlaamse Gemeenschap
VGO	Vrij Gesubsidieerd Onderwijs
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord
VIB	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VIF	Vlaams Infrastructuurfonds
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
Vlabel	Vlaamse Belastingdienst
VLIF	Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VMSW	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VR	Vlaamse Regering
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VS%	Voorschottenpercentage
VS	Vlaamse Sociale Bescherming
VUTG	Het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid
VV	Vlaamse Veerkracht
VVM	Vlaamse Vervoersmaatschappij
VWF	Vlaams Woningfonds
WEWILS	Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie
ZK	Zorgkas

I. INLEIDING

De Algemene toelichting is een toelichtend document bij het ontwerp van middelen- en uitgavendecreet. Deze toelichting bevat een verantwoording van de middelen en uitgaven aan de hand van financiële en niet-financiële informatie.

De toelichting synthetiseert en analyseert de bredere context waarbinnen het Vlaamse begrotingsbeleid tot stand is gekomen en zoomt in op de verschillende deelaspecten:

- Hoofdstuk II: Evolutie bij ongewijzigd beleid
- Hoofdstuk III: Duiding bij de middelenbegroting en -evolutie
- Hoofdstuk IV: Duiding bij de uitgavenbegroting en -evolutie
- Hoofdstuk V: Het geconsolideerd vorderingensaldo en het saldo na correcties voor aftoetsen van de begrotingsdoelstelling
- Hoofdstuk VI: Europees kader en de normering
- Hoofdstuk VII: De geconsolideerde schuld en het financieel beheer

De jaarlijkse begroting bevat een raming van de vermoedelijke ontvangsten (middelenbegroting) en uitgaven (uitgavenbegroting) voor het kalenderjaar 2026. Een begrotingsopmaak wordt ook in meerjarig perspectief gekaderd. Daarvoor wordt

verwezen naar de meerjarenraming 2025-2030.

Doorheen het document vindt u regelmatig een verwijzing naar het Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen (ESR). Dat stelsel bevat de regels op basis waarvan de nationale boekhoudingen moeten worden gevoerd en de nationale rekeningen moeten worden opgemaakt om een onderling samenhangende, betrouwbare en vergelijkbare kwantitatieve beschrijving van de economieën van de Europese lidstaten te verkrijgen. Het ESR is dus een belangrijk beleids- en beheersinstrument van en voor de Europese Unie.

Hoofdstuk II gaat in op de netto-beleidsruimte en de evolutie ervan bij ongewijzigd beleid en de extra maatregelen en het nieuw beleid dat de Vlaamse Regering voorziet naar aanleiding van deze begrotingsronde.

In het derde hoofdstuk leest u op basis van welke parameters de middelen worden toegewezen vanuit de Bijzondere Financieringswet (BFW) en wat de impact is van de wijziging van bepaalde parameters via een sensitiviteitsanalyse. Naast de middelen die voortvloeien uit de BFW, komen ook de andere categorieën van ESR-ontvangsten aan bod: bruto aanvullende belasting op de personenbelasting (PB), gewestelijke belastingen, eigen niet-fiscale, (niet) toegewezen ontvangsten en de eigen ESR-ontvangsten van Vlaamse rechtspersonen die tot de consolidatieperimeter behoren.

Hoofdstuk IV gaat in op de uitgavenbegroting en de geconsolideerde vastleggings- en vereffeningskredieten per beleidsdomein, alsook de evolutie per beleidsdomein. U vindt er meer duiding bij de indexatie van de uitgavenkredieten en de sensitiviteit van de uitgaven voor inflatie. Daarnaast is er een technische toelichting om de overstap van de uitgavenkredieten, zoals opgenomen in de administratieve tabel en de begrotingen van de rechtspersonen, naar de geconsolideerde vastleggings- en vereffeningskredieten te maken.

De vastleggingskredieten zijn relevant om na te gaan welke beleidsaccenten de Vlaamse Regering legt, maar het zijn de vereffeningskredieten die een onmiddellijke impact hebben op het ESR-vorderingensaldo. De vastleggingskredieten geven weer in welke mate er verbintenissen kunnen worden aangegaan en de vereffeningskredieten geven weer welk bedrag er voorzien is in de begroting om de vastgelegde verbintenissen te vereffenen. Beide benaderingen

zijn dus relevant om een goed zicht te krijgen op de budgettaire situatie van de Vlaamse overheid.

In hoofdstuk V vindt u het geconsolideerd ESR-vorderingensaldo voor de Vlaamse overheid. Bij een vorderingenoverschot (als dat saldo positief is) beschikt een sector (in dit geval de Vlaamse overheid) over financieringscapaciteit, met name over de mogelijkheid om andere sectoren te financieren of om bestaande schuld te verminderen. Is dat saldo negatief (vorderingentekort), dan moet een sector lenen bij andere sectoren om zijn werking te verzekeren (financieringsbehoefte). Bij de berekening van het saldo tellen onder meer financiële transacties (zoals kapitaalparticipaties of schuldaflissingen) niet mee.

Daarnaast is het belangrijk om de Vlaamse begroting te kaderen binnen België en het bredere Europees kader en begrotingsnormering. Dat leest u in hoofdstuk VI van dit document.

Ten slotte wordt er in hoofdstuk VII ingezoomd op de totale omvang en de evolutie van de geconsolideerde schuld en het financieel beheer van de Vlaamse overheid. Het gaat hier over de som van de schuld van alle tot de consolidatiekring van de Vlaamse deelstaatoverheid behorende entiteiten, met uitzuivering van de onderlinge schulden.

II. CREATIE EN AANWENDING VAN NETTO BELEIDSRUIMTE

De opzet van de tabel netto-beleidsruimte is het onderscheid maken tussen de evolutie bij ongewijzigd beleid en de maatregelen en/of extra aanwending die de Vlaamse Regering voorziet naar aanleiding van een begrotingsronde.

Tabel II-1: Samenvatting evolutie beleidsruimte BO 2026 (in duizend euro)

Saldo t.o.v. evenwichtsdoelstelling BA 2025 (1)	-3.128.825
Uitgaven buiten begrotingsdoelstelling BA 2025 (2)	1.374.976
Oosterweel (hoofdwerven)	883.779
Relanceplan Vlaamse Veerkracht en Repower-EU (ontvangsten)	-351.863
Relanceplan Vlaamse Veerkracht en Repower-EU (uitgaven)	843.060
Vorderingensaldo BA 2025 (3)=(1)-(2)	-4.503.801
Evolutie ongewijzigd beleid (4)=(a)-(b)-(c)+(d)	294.212
Ontvangsten (a)	673.904
Uitgaven (b)	280.998
ESR-correcties (c)	-37.500
Onderbenutting (bij constant beleid) (d)	-61.194
Vorderingensaldo BO 2026 bij ongewijzigd beleid (5)=(3)+(4)	-4.209.589
Correcties aftoetsing begrotingsdoelstelling BO 2026 (6)	1.162.883
Oosterweel (hoofdwerven)	889.859
Relanceplan Vlaamse Veerkracht en Repower-EU (ontvangsten)	-163.373
Relanceplan Vlaamse Veerkracht en Repower-EU (uitgaven)	436.397
Saldo t.o.v. evenwichtsdoelstelling BO 2026 bij ongewijzigd beleid (7)=(5)+(6)	-3.046.706
Uitbreiding netto-beleidsruimte (8)	2.574.594
Terugdraai eenmalige besparingen BA 2025 (9)	-309.815
Uitbreidingsbeleid (10)	-956.579
Saldo t.o.v. evenwichtsdoelstelling BO 2026 (11)=(7)+(8)+(9)+(10)	-1.738.506
Vorderingensaldo BO 2026 (12)=(11)-(6)	-2.901.389

Tabel II-1 geeft aan hoe het saldo ten opzichte van de evenwichtsdoelstelling geëvolueerd is van de begrotingsaanpassing (BA) 2025 (-3,1 miljard euro) naar de begrotingsopmaak (BO) 2026 (-1,7 miljard euro).

Bij ongewijzigd beleid stijgen de ontvangsten met 0,7 miljard euro en de uitgaven met 0,3 miljard euro. De ESR-correctie voor de kapitaalsverhoging van Finocas neemt toe ten opzichte van de BA 2025 en heeft een negatief effect op het vorderingensaldo van 37,5 miljoen euro. Het doorrekenen van de onderbenuttingshypothese resulteert in een daling van de onderbenutting bij ongewijzigd beleid met 61,2 miljoen euro op het uiteindelijke totaal van de vereffeningskredieten (VEK).

Dat geeft als resultaat een vorderingentekort van -4,2 miljard euro bij ongewijzigd beleid. Dat resultaat wordt echter gecorrigeerd voor de hoofdwerven Oosterweelverbinding en voor het Relanceplan Vlaamse Veerkracht/Repower-EU. De netto-beleidsruimte komt zo uit op -3,0 miljard euro bij ongewijzigd beleid.

Uitbreiding van de netto-beleidsruimte: 2,3 miljard euro

De netto-beleidsruimte wordt uitgebreid door de genomen maatregelen om de beschikbare beleidsruimte te vergroten. Bij de BO 2026 worden zowel maatregelen genomen die voortvloeien uit het Regeerakkoord als extra maatregelen die werden afgesproken tijdens de begrotingsbesprekingen BO 2026.

De maatregelen die reeds voorzien waren bij Regeerakkoord resulteren in hogere ontvangsten ten belope van 246,8 miljoen euro en tot een daling van de uitgaven met 775,8 miljoen euro. Daarnaast is er nog een geraamde onderbenutting op het uitbreidingsbeleid Regeerakkoord voor 2026, met positieve impact op de netto-beleidsruimte ten belope van 48,3 miljoen euro vastleggingskredieten (VAK) en VEK.

De extra maatregelen die werden beslist bij de BO 2026 hebben een bijkomende positieve impact van 1,5 miljard euro op de beleidsruimte.

Tot slot worden de eenmalige besparingen van de BA 2025 teruggedraaid, met negatieve impact op de beleidsruimte.

Tabel II-2: Uitbreiding netto beleidsruimte (in duizend euro)

	VAK	VEK
Uitbreiding netto-beleidsruimte (1)=(2)+(3)+(4)+(5)+(6)	2.445.984	2.264.779
Extra maatregelen BO 2026 (2)	1.418.741	1.503.741
Ingrijpen op uitgaven en subsidies (2a)	1.097.741	1.182.741
Subsidies en efficiënte overheid	350.000	350.000
Uitstellen van uitbreidingsbeleid	370.000	370.000
Hervormingen en punctuele maatregelen	377.741	462.741
Ontvangsten (2b)	321.000	321.000
Vlaamse Zorgpremie	135.000	135.000
Gebruiker betaalt	103.000	103.000
Correcte inning	83.000	83.000
Uitgaven Regeerakkoord (3)	808.685	775.795
Inspanningen op eigen overheid	230.712	197.822
Werk	228.953	228.953
Dienstencheques	151.438	151.438
Fiscaliteit	10.000	10.000
Onderwijs	93.233	93.233
Omgeving	70.549	70.549
Welzijn	23.800	23.800
Ontvangsten Regeerakkoord (4)	246.750	246.750
Inspanningen op eigen overheid	50.000	50.000
Fiscaliteit	161.500	161.500
Onderwijs	33.400	33.400
Omgeving	1.850	1.850
Onderbenutting op uitbreidingsbeleid Regeerakkoord (5)	48.308	48.308
Terugdraai eenmalige besparingen BA 2025 (6)	-76.500	-309.815

Invulling beleidsruimte: +0,4 miljard euro VAK en +1,0 miljard euro VEK

De Vlaamse Regering voorziet extra beleidsimpulsen in 2026. Dit omvat een daling van de ontvangsten uit eigen fiscaliteit met 200,0 miljoen euro, een daling met 62,0 miljoen euro VAK en een toename met 487,6 miljoen euro VEK die volgen uit de uitvoering van het Regeerakkoord. Daarnaast is bij de begrotingsbesprekingen BO 2026 bijkomend beslist om 287,0 miljoen euro VAK en 269,0 miljoen euro VEK aan extra beleidsimpulsen te voorzien.

Tabel II-3: Invulling beleidsruimte (in duizend euro)

	VAK	VEK
Uitbreidingsbeleid (1)=(2)+(3)+(4)	-425.031	-956.579
Extra uitbreidingsbeleid BO 2026 (2)	-287.000	-269.000
Jobbonus	-228.000	-228.000
Mobiliteit	-10.000	-10.000
Welzijn	-18.000	-18.000
Blue deal	-20.000	-2.000
Overige (o.a. opstart verwerkingscentrum)	-11.000	-11.000
Uitgaven Regeerakkoord (3)	61.969	-487.579
Investeren in Warm Vlaanderen	-98.500	-98.500
Investeren in Welvarend Vlaanderen	-206.901	-206.901
Extra investeringen	434.000	-5.318
Overige	-66.630	-176.860
Ontvangsten Regeerakkoord (4)	-200.000	-200.000
Fiscaliteit	-200.000	-200.000

III. DE MIDDELENBEGROTING

1. Inleiding

De middelenbegroting van de Vlaamse Deelstaatoverheid is opgebouwd uit enerzijds een raming van de ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap¹ en anderzijds een raming van de ontvangsten van de Vlaamse Rechtspersonen².

De ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap zijn in grote mate afhankelijk van enkele economische parameters zoals de inflatie en de economische groei. In Tabel III-1 wordt een overzicht weergegeven van de belangrijkste parameters die gebruikt worden bij de begrotingsrondes de BO 2025, de BA 2025 en de BO 2026 om de opcentiemen en het toegewezen gedeelte van de BTW en de PB te ramen. Het betreft de parameters van de Economische Begrotingen van respectievelijk 11 september 2024 (BO 2025), 13 februari 2025 (BA 2025) en 8 september 2025 (BO 2026), en van de mededelingen door de FOD Financiën van respectievelijk 3 oktober 2024, 12 maart 2025 en 24 september 2025.

In vergelijking met de BA 2025 wordt bij de BO 2026 de inflatie over het jaar 2025 naar beneden bijgesteld, terwijl de economische groei over het jaar 2025 ongewijzigd blijft. In 2026 zal de inflatie verder dalen naar 1,4% (CPI); ook voor de economische groei wordt een lichte daling verwacht.

Tabel III-1: Verwachte inflatie en economische groei

	BO 2025 (EB 9/2024)		BA 2025 (EB 2/2025)		BO 2026 (EB 9/2025)	
	2024	2025	2024	2025	2025	2026
bbp	1,1%	1,3%	1,0%	1,2%	1,2%	1,1%
CPI	3,2%	1,9%	3,14%	2,8%	2,4%	1,4%
GZI	3,3%	2,1%	3,28%	3,0%	2,6%	1,5%

Bron: Federaal Planbureau

Begin oktober 2025 werden door het Federaal Planbureau de maandelijkse inflatievooruitzichten gepubliceerd, waarbij het nationaal indexcijfer van de consumtieprijzen (CPI) in 2025 op 2,4% wordt geraamd, en in 2026 op 1,5%. De begrotingsopmaak wordt steeds gebaseerd op de parameters van de economische begroting van september. De maandelijkse inflatievooruitzichten van oktober zijn niet verwerkt. Bij de BA 2026 zal een herraming van de middelen plaatsvinden op basis van de op dat ogenblik meest actuele groei- en inflatievooruitzichten.

Behalve de klassieke parameters van inflatie en economische groei, spelen ook de fiscale capaciteit van de gewesten en gemeenschappen en het aantal leerlingen en min 18-jarigen van de gemeenschap, het aantal 0- tot en met 18-jarigen en het aantal 80-plussers een belangrijke rol bij de berekening van de middelen toegewezen vanuit de BFW. De fiscale capaciteit wordt vanaf het aanslagjaar 2015 geïnterpreteerd als de regionale opdeling van de opbrengst van de federaal gebleven personenbelasting. Voor begrotingsjaar 2026 wordt de fiscale capaciteit met betrekking tot aanslagjaar 2025 toegepast. Voor een volledig overzicht van de gehanteerde parameters verwijzen we naar Bijlage 2: Parameteroverzicht.

Gelet op de volatiliteit van de economische groei en de inflatie is het van belang om te weten in welke mate de ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap wijzigen als de inflatie en/of de economische groei hoger of lager uitvallen dan verwacht.

¹ De Vlaamse Gemeenschap verwijst hier naar de rechtspersonen Vlaamse Gemeenschap en Vlaams Gewest, zoals vermeld in artikel 2 en 3 van de Grondwet.

² De Vlaamse Rechtspersonen zijn alle rechtspersonen die deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid, met uitzondering van de Vlaamse Gemeenschap.

In Tabel III-2 wordt weergegeven in welke mate de opcentiemen, het toegewezen gedeelte van de BTW en de PB, en de specifieke dotaties (zie verder) in begrotingsjaar 2026 reageren op een wijziging van de economische groei en de inflatie. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat een wijziging van het bbp een impact heeft op de inkomensvorming en bijgevolg ook op de opcentiemen. Elke onderzochte wijziging heeft een grootte van 0,1 procentpunt (10 basispunten). De in het vet weergegeven bedragen in Tabel III-2 (37,3 en 44,6 miljoen euro) tonen de geraamde meerontvangsten op kruissnelheid van een stijging met 10 basispunten van respectievelijk het bbp en de CPI ten opzichte van het bbp en de CPI opgenomen in de Economische Begroting van 8 september 2025.

Tabel III-2: Sensitiviteit (in duizend euro)

Parameter	Sensitiviteit van de middelen 2026		
	Afrekening 2025	Basis 2026	Totaal
Bbp 2025	22.204	37.329	59.534
Bbp 2026	-	22.697	22.697
CPI 2025	33.428	44.589	78.017
CPI 2026	-	34.468	34.468

2. Totale (ESR-)ontvangsten

Bij de BO 2026 worden de ESR-gecorrigeerde ontvangsten op 61,6 miljard euro geraamd. Dat is 1,2 miljard euro of 2,0% meer dan bij de BA 2025.

De gezamenlijke ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap (met uitzondering van de toegewezen ontvangsten) zijn bestemd voor de gezamenlijke uitgaven (principe van de niet-affectatie van de ontvangsten, art. 15, §1, VCO).

Tabel III-3: Totale ESR-ontvangsten (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026	BO - BA
Vlaamse Gemeenschap	54.623.816	55.705.491	1.081.675
Vlaamse rechtspersonen	5.713.783	5.844.577	130.794
Totaal	60.337.599	61.550.068	1.212.469

Bron: Departement FB

Om de overgang van de totale middelen in de administratieve tabel (exclusief de leningontvangsten op begrotingsartikel CB0-6CEDLBA-OL) naar de geconsolideerde ESR-ontvangsten te maken, worden een aantal ontvangsten niet weerhouden:

- Terugbetalingen van kredietverleningen en deelnemingen (ESR-8) en het aangaan van overheidsschuld (ESR-9) worden niet meegenomen. Het zijn financiële verrichtingen die het vorderingensaldo van de Vlaamse Gemeenschap niet beïnvloeden;
- Ontvangen toelagen worden niet meegenomen om geen dubbeltellingen te hebben. We kijken namelijk naar de effectieve ESR-ontvangsten in de begroting van de Vlaamse ministeries en van de Vlaamse rechtspersonen;
- Ook interne verrichtingen (bijvoorbeeld bewegingen op de saldi) worden niet meegenomen omdat het geen ESR-ontvangsten zijn.

Tabel III-4: Saldi-berekening - Totale ESR-ontvangsten Vlaamse Gemeenschap (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Totale middelen (+)	57.498.528	57.991.050
Leningontvangsten (ESR-code 9) (-)	-20.000	-10.600
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR-code 8) (-)	-1.490.265	-1.241.180
Toelagen (-)	-942.894	-650.432
Interne verrichtingen (DAB's) (-)	-421.553	-404.347
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (+)	0	21.000
Totaal	54.623.816	55.705.491

Bron: Departement FB

Net zoals bij de ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap worden ook bij de ontvangsten van de Vlaamse rechtspersonen een aantal correcties doorgevoerd om tot de ESR-ontvangsten te komen.

Tabel III-5: Saldi-berekening - Totale ESR-ontvangsten Vlaamse rechtspersonen (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Totale middelen (+)	48.133.833	46.270.295
Leningontvangsten (ESR-code 9) (-)	-7.987.943	-5.604.184
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR-code 8) (-)	-1.984.751	-1.992.770
Toelagen (-)	-25.349.347	-25.595.818
Interne verrichtingen (RP'en) (-)	-7.098.009	-7.232.946
Totaal	5.713.783	5.844.577

Bron: Departement FB

Tabel III-6 geeft vervolgens in grote rubrieken een overzicht van de ESR-gecorrigeerde middelen voor de begrotingsjaren 2025 en 2026. Voor beide begrotingsjaren gaat het om begrote cijfers.

Bij BO 2026 worden de ESR-gecorrigeerde ontvangsten dus op 61,6 miljard euro geraamd. Dat is 1,2 miljard euro of 2,0% meer dan bij de BA 2025.

De toename van de ontvangsten wordt in belangrijke mate verklaard door de evolutie van de bruto-opcentiemen en de dotaties uit de BFW. De raming van bruto-opcentiemen volgt hoofdzakelijk de inkomensvorming van de particulieren (over meerdere inkomstenjaren). De evolutie van de dotaties uit de BFW wordt bepaald door het aangroeimechanisme van de BFW en de achterliggende parameters. Ook de gewestbelastingen laten een significante toename optekenen, die op zich kan verklaard worden door de maatregelen die bij BO 2025 en BO 2026 werden genomen.

Tabel III-6: Grote rubrieken van de ESR-ontvangsten (in duizend euro)

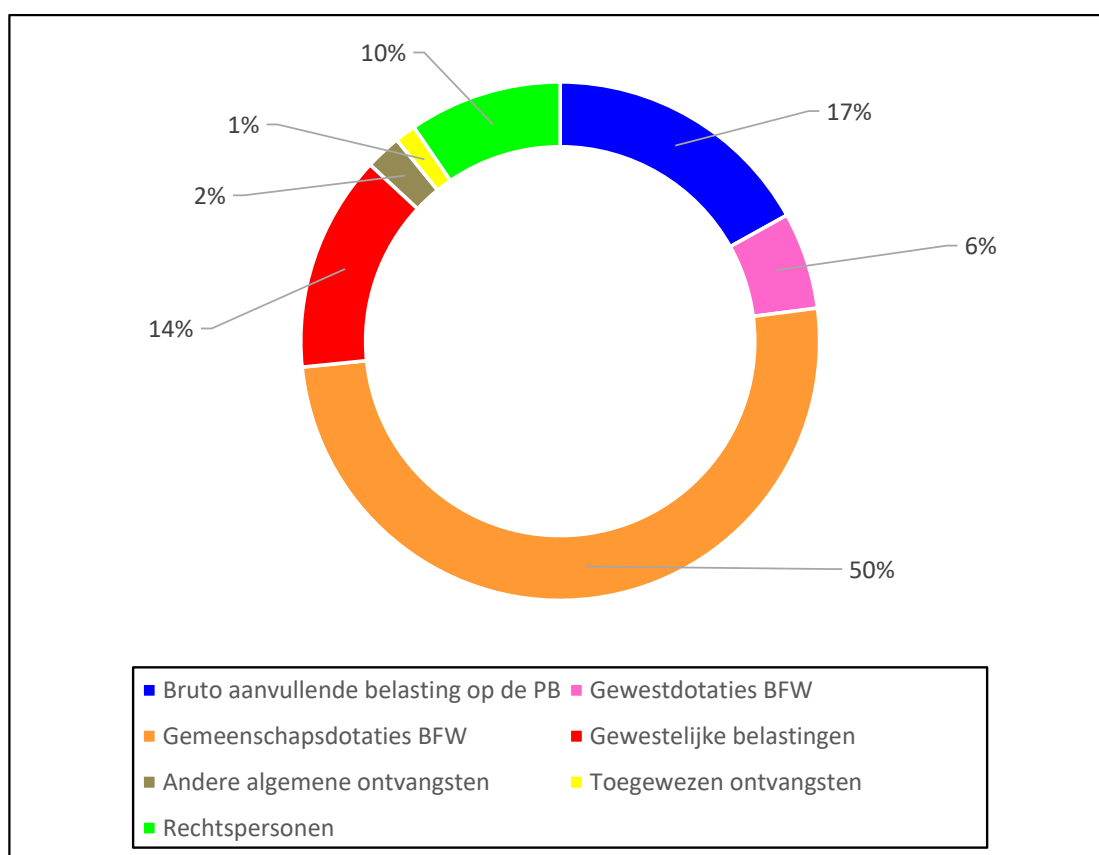
	BA 2025	BO 2026	BO - BA
Bruto aanvullende belasting op de PB	10.492.677	10.398.548	-94.129
Gewestdotaties BFW	3.644.383	3.714.094	69.711
Gemeenschapsdotaties BFW	30.632.131	30.994.575	362.444

	BA 2025	BO 2026	BO - BA
Gewestelijke belastingen	7.763.105	8.308.863	545.758
Andere algemene ontvangsten	1.289.163	1.385.283	96.120
Toegewezen ontvangsten	802.357	904.128	101.771
Rechtspersonen	5.713.783	5.844.577	130.794
Totaal	60.337.599	61.550.068	1.212.469

Bron: Departement FB

Figuur III-1 toont voor het begrotingsjaar 2026 het relatieve aandeel van de inkomsten ten opzichte van de totale middelen. Uit die figuur blijkt dat de Vlaamse opcentiemen 17% vertegenwoordigen van de Vlaamse (ESR-gecorrigeerde) ontvangsten. Het belang van de gewestbelastingen bedraagt 14%.

Figuur III-1: Grote rubrieken van de ESR-ontvangsten

Bron: Departement FB

Door de zesde staatshervorming is er een stijging van de Vlaamse fiscale autonomie. De fiscale autonomie is een maatstaf die aangeeft in welke mate een (deelstaat)overheid zelf instaat voor haar eigen ontvangsten door middel van het heffen van belastingen. Voor de Vlaamse Deelstaatoverheid wordt de fiscale autonomie gevormd door de opbrengsten uit de gewestelijke belastingen enerzijds en de gewestelijke opcentiemen anderzijds. In 2014 (voor de inwerkingtreding van de zesde staatshervorming) bedroeg de fiscale autonomie van de Vlaamse Deelstaatoverheid 19,4%. In begrotingsjaar 2026 bedraagt de fiscale autonomie 30,4%.

3. Evolutie van de ESR 8- en ESR 9-ontvangsten

Tabel III-4 (Vlaamse Gemeenschap) en Tabel III-5 (Vlaamse rechtspersonen) tonen de evolutie van de ESR 8- en ESR 9-ontvangsten. In de volgende paragraaf worden de belangrijkste evoluties bij BO 2026 besproken. De focus ligt op de beleidsmatige evoluties; van ESR 8- en ESR 9-ontvangsten die louter zijn ingeschreven omwille van boekhoudkundig technische redenen wordt abstractie gemaakt. De beschrijving gebeurt vanuit een geconsolideerd perspectief en dus wordt elke beleidswijziging telkens maar één maal beschreven.

De ramingen van de ESR 8- en ESR 9-ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap (Tabel III-4) wordt bij de BO 2026 met respectievelijk 249,1 miljoen euro en 9,4 miljoen euro naar beneden bijgesteld.

De aanpassing van de ramingen van de ESR 8-ontvangsten van de Vlaamse ministeries zijn hoofdzakelijk het gevolg van aanpassingen in functie van boekhoudschema's, en houden bijgevolg geen beleidseffect in. Zo daalt bijvoorbeeld de aflossing door VIPA van de C2-vordering met 64,5 miljoen euro tot 10,9 miljoen euro (begrotingsartikel GB0-9GIFASX-OP). De terugbetaling van de lening door de Werkvennootschap bedraagt 145,4 miljoen euro (begrotingsartikel MB0-9MHARY-OP), een bijstelling naar beneden met 80,9 miljoen euro. Voor de financiering van de investeringen die de Werkvennootschap als projectvennootschap uitvoert in opdracht van de Vlaamse Regering voor voornamelijk het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn en De Vlaamse Waterweg, doet zij beroep op een rekening courant met het Vlaams Gewest.

De terugbetaling van de handelshuurleningen (begrotingsartikel TC0-9TCAABC-OP) worden bij BO 2026 op 87,6 miljoen euro geraamd, een bijstelling naar beneden met 21,2 miljoen euro.

De aanpassing van de ramingen van de ESR 8- en ESR 9-ontvangsten van de Vlaamse rechtspersonen (Tabel III-5) worden bij de BO 2026 met respectievelijk +8,0 miljoen euro en -2.383,8 miljoen euro bijgesteld.

Bij de **DBFM Scholen van Morgen** dalen de ESR 8-ontvangsten met 2,8 miljoen euro tot 6,3 miljoen euro. Dit is voornamelijk te verklaren door een dalende vlottende interestvoet. De ESR 9-ontvangsten (en -uitgaven) wijzigen niet significant.

Bij de **Universiteiten en Hogescholen** stijgen de ESR 9-ontvangsten met 122,2 miljoen euro. Het gaat hoofdzakelijk om leningen voor grote investeringsprojecten bij de Universiteit Hasselt (50,0 miljoen euro), de Karel de Grote Hogeschool (45,0 miljoen euro), de Arteveldehogeschool (22,3 miljoen euro) en de Hogeschool PXL (toename met 6,0 miljoen euro tot 13,0 miljoen euro).

Bij de **Limburgse Reconversie maatschappij** stijgen de ESR 8-inkomsten met 55,2 miljoen, enerzijds door aflossingen op de leningen die verstrekt zijn aan bedrijven (+17,9 miljoen euro) en anderzijds door de verkoop van participaties in bedrijven (+37,3 miljoen euro).

Andere significante bijstellingen situeren zich bij **PMV, BAM, FFTF, VMSW en IMEC Pilot Line**, en worden in Hoofdstuk IV verder besproken.

4. Totale middelen per beleidsdomein

In Tabel III-7 worden de ESR-ontvangsten per beleidsdomein weergegeven. Met de bruto-opcentiemen, de dotaties BFW en de gewestelijke belastingen wordt het

leeuwendeel van de ESR-ontvangsten bij het beleidsdomein Financiën en Begroting begroot.

Tabel III-7: ESR-ontvangsten per beleidsdomein (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Hogere entiteiten	881	881
Financiën en Begroting	53.192.995	54.158.218
Onderwijs en Vorming	2.101.304	2.116.551
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	697.156	857.950
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	286.766	307.211
Mobiliteit en Openbare Werken	1.274.120	1.248.330
Omgeving	1.970.371	1.942.285
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	187.135	254.237
Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	626.871	664.405
Totaal	60.337.599	61.550.068

Bron: Departement FB

5. Bruto-opcentiemen

De gewestelijke bruto-opcentiemen worden bij BO 2026 op 10,4 miljard euro geraamd. Dat komt neer op een vermindering van 94,1 miljoen euro ten opzichte van de geraamde ontvangsten bij BA 2025.

Tabel III-8: Bruto-opcentiemen 2026 volgens voorschottenmethode (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026	BO - BA
Voorschotten	10.380.695	10.557.002	176.307
Afrekeningen vorige aanslagjaren	111.981	-158.454	-270.435
Bruto-opcentiemen (CB0-9CDDADN-OW)	10.492.677	10.398.548	-94.129

Bron: FOD Financiën, Departement FB

De gewestelijke bruto-opcentiemen zijn een belasting die geheven wordt op de in het Vlaamse Gewest geïnde federale personenbelastingen. Die belastingontvangsten worden aangerekend op begrotingsartikel CB0-9CDDADN-OW. De raming van die ontvangsten is net zoals bij de vorige begrotingsrondes gebaseerd op de voorschottenmethode die in Bijlage 4: De voorschottenmethode voor de aanrekening van de gewestelijke opcentiemen en de fiscale uitgaven gedetailleerd wordt beschreven.

De raming van de voorschotten van de bruto-opcentiemen is gebaseerd op de raming van de belasting Staat voor het aanslagjaar 2026 (inkomstenjaar 2025) die door de FOD Financiën in haar mededeling van 24 september 2025 aan de gewesten en gemeenschappen werd overgemaakt. Die raming is op zich gebaseerd op de Economische Begroting van het Federale Planbureau van 8 september 2025.

De voorschotten van de bruto opcentiemen voor 2026 worden, rekening houdend met het van toepassing zijnde voorschottenpercentage (99,44%), geraamd op 10.557,0 miljoen euro. Rekening houdend met de voorschotten in fiscale uitgaven, ook met het van toepassing zijnde voorschottenpercentage (99,44%), krijgen we de voorschotten in netto-opcentiemen. De fiscale uitgaven die naar aanleiding van de zesde staatshervorming zijn geregionaliseerd, worden in de Vlaamse begroting niet als een minderontvangst maar als een uitgave begroot. Om de verwerking van

de raming van de fiscale uitgaven te laten aansluiten op de raming van de bruto-opcentiemen, worden voor de fiscale uitgaven enkel de voorschotten geraamd. Iedere afrekening op de fiscale uitgaven wordt immers verwerkt bij de bruto-opcentiemen³.

Tabel III-9: Raming van de voorschotten (in duizend euro)

	AJ 2026
Federaal voorschottenpercentage (VS%) (1)	99,44%
Voorschotten bruto-opcentiemen (bij BO; aan 100%) (2)	10.616.454
Voorschotten bruto-opcentiemen (bij BO; aan VS%) (3)=(2)*(1)	10.557.002
Voorschotten fiscale uitgaven (bij BO; aan 100%) (4)	1.041.761
Voorschotten fiscale uitgaven (bij BO; aan VS%) (5)=(4)*(1)	1.035.927
Voorschotten netto-opcentiemen (aan VS%) (6)=(3)-(5)	9.521.074

Bron: FOD Financiën

Vervolgens worden de kasmatige afrekeningen van de netto-opcentiemen geraamd. Ook de raming van de kasmatige afrekeningen is gebaseerd op de door de FOD Financiën ter beschikking gestelde gegevens, maar hier betreft het de bij de federale BO 2026 geactualiseerde gegevens voor alle betrokken aanslagjaren (uitvoeringscijfers tot en met aanslagjaar 2024, ramingen vanaf aanslagjaar 2025). Aangezien de federale uitvoeringscijfers en ramingen telkens betrekking hebben op de kohieren van de gewone aanslagtermijn (= kohieren tot en met 30 juni van het jaar aanslagjaar t+1), houdt de voorliggende raming van de afrekeningen ook rekening met een beperkt bedrag aan kohieren die buiten de gewone aanslagtermijn ingekohierd worden (de zogenaamde staartkohieren).

De kasmatige afrekening wordt bekomen door per aanslagjaar en per begrotingsjaar het verschil te maken tussen enerzijds de gerealiseerde of geraamde voorfinanciering⁴ tot en met december van het begrotingsjaar t verhoogd met de gerealiseerde of geraamde ontvangen bedragen tot en met februari van het begrotingsjaar t+1, en anderzijds de voorschotten (al dan niet verhoogd met de reeds in vorige begrotingsjaren aangerekende afrekeningen). De verschuiving van twee maanden bij de ontvangen bedragen heeft te maken met de betaaltermijn van twee maanden na het ontvangen van het kohier.

Finaal worden de volgens de voorschottenmethode aanrekenbare ontvangsten bekomen door de som te maken van de voorschotten en de kasmatige afrekeningen die zich in hetzelfde begrotingsjaar situeren. De aanrekenbare bruto-opcentiemen van het begrotingsjaar 2026 bedragen op deze wijze 10.398,5 miljoen euro en zijn dus samengesteld uit voorschotten (10.557,0 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2026) en afrekeningen (0,5 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2021; 2,5 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2022; 8,6 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2023; 37,0 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2024 en -207,1 miljoen euro met betrekking tot

³ De verwerking van de afrekeningen m.b.t. het aanslagjaar t gebeurt in de begrotingsjaren volgend op het jaar t.

⁴ Het luik voorfinanciering heeft betrekking op de bedrijfsvoorheffing en de voorafbetalingen die in de ingekohierde bedragen begrepen zijn. De voorfinanciering wordt geacht te zijn ontvangen in de maand waarin de aanslag gevestigd werd (= maand van inkohiering). De al dan niet betaling van de belastingschuld door de belastingplichtige heeft geen impact op de aanrekening van de voorfinanciering. Het luik ontvangen bedragen heeft betrekking op de effectieve betaling van de belastingschuld door de belastingplichtige. In geval van een negatieve belastingschuld gaat het om een teruggave door de fiscus.

aanslagjaar 2025). Voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2020 worden er geen afrekeningen meer verwacht⁵.

Tabel III-10: Bruto-opcentiemen volgens voorschottenmethode⁶ (in duizend euro)

	2026
Voorschotten bruto-opcentiemen AJ 2026	10.557.002
Afrekeningen AJ 2015 – AJ 2020	0
Afrekeningen AJ 2021	506
Afrekeningen AJ 2022	2.509
Afrekeningen AJ 2023	8.608
Afrekeningen AJ 2024	37.036
Afrekeningen AJ 2025	-207.114
Totaal	10.398.548

Bron: FOD Financiën, Departement FB

Tabel III-8 toont aan dat de verwachte voorschotten bij de BO 2026 176,3 miljoen euro meer bedragen dan bij de BA 2025. De FOD Financiën verwacht dat het nominaal inkomen van de particulieren in het Vlaams Gewest in inkomstenjaar 2025 (= aanslagjaar 2026) met 3,66% zal toenemen (ten opzichte van het inkomstenjaar 2024 waarvoor de herziene toename 2,53% bedraagt bij BO 2026 versus 3,23% bij BA 2025). Rekening houdende met een elasticiteitscoëfficiënt ten opzichte van de reële groei van 1,391 komt dit neer op een nominale groei van de opcentiemen met 3,85% voor aanslagjaar 2026 en 2,00% voor aanslagjaar 2025 (bij constante wetgeving). Bij BA 2025 bedroeg de nominale groei van de opcentiemen nog 2,95% voor aanslagjaar 2025 (bij constante wetgeving).

De negatieve bijstelling van de groei van het nominaal inkomen van de particulieren in het Vlaams Gewest voor inkomstenjaar 2024 (2,53% bij BO 2026 versus 3,23% bij BA 2025) heeft met andere woorden een negatief spillover effect op de voorschotten van het aanslagjaar 2026 (vermindering van de basis) vooraleer de verwachte groei voor het inkomstenjaar 2025 wordt toegepast.

De verwachte afrekeningen bedragen bij de BO 2026 270,4 miljoen euro minder dan bij de BA 2025. De afrekening in 2026 met betrekking tot het aanslagjaar 2025 is negatief (-207,1 miljoen euro) en maakt deel uit van dit verschil. De FOD Financiën verwacht dat het nominaal inkomen van de particulieren in het Vlaams Gewest in inkomstenjaar 2024 (= aanslagjaar 2025) met 2,53% zal toenemen. Rekening houdende met een elasticiteitscoëfficiënt ten opzichte van de reële groei van 1,391 komt dit neer op een nominale groei van de opcentiemen van aanslagjaar 2025 met 2,00% (bij constante wetgeving). Bij de BA 2025 werd er nog uitgegaan van een nominale groei van de opcentiemen van 2,95% (bij constante wetgeving). De nominale groei van de opcentiemen is dus enigszins getemperd. Bovendien wordt het getemperde groeipercentage toegepast op het realisatiecijfer van aanslagjaar 2024 dat lager ligt dan de raming van aanslagjaar 2024 bij BA 2025.

⁵ Onder toepassing van de methode van de getransactionaliseerde kas kunnen de bruto-opcentiemen voor het begrotingsjaar 2026 op 10.541.284 duizend euro worden geraamd. Bij de methode van de getransactionaliseerde kas – welke door INR, Eurostat en HRF wordt gehanteerd – wordt de som gemaakt van (1) de 'voorfinanciering' met betrekking tot alle aanslagjaren begrepen in de kohieren van januari tot en met december van het jaar t, en (2) de 'ontvangen bedragen' met betrekking tot alle aanslagjaren ontvangen van maart van het jaar t tot en met februari van het jaar t+1. Het verschil tussen de aanrekeningswijze op basis van de voorschottenmethode en de getransactionaliseerde kas bedraagt bijgevolg 142.736 duizend euro (VS < GKAS).

⁶ De voorschottenmethode houdt uiteindelijk ook rekening met een verondersteld inningspercentage (hier: 99,68% voor aanslagjaar 2015; 99,85% voor aanslagjaar 2016; 99,75% voor aanslagjaar 2017; 99,73% voor aanslagjaar 2018; 99,67% voor aanslagjaar 2019; 99,69% voor aanslagjaar 2020; 100,02% voor aanslagjaar 2021, 100,04% voor aanslagjaar 2022 en 99,99% voor volgende aanslagjaren).

6. Gewestdotaties BFW

De gewestdotaties worden bij de BO 2026 op 3.714,1 miljoen euro geraamd, inclusief een negatieve afrekening van -15,2 miljoen euro (begrotingsartikel CB0-9CCDACC-OW). De raming 2026 houdt ten opzichte van de BA 2025 een vermeerdering in van 69,7 miljoen euro. Een gedetailleerd overzicht is opgenomen in Tabel III-11.

De gewestdotaties omvatten het toegewezen gedeelte van de PB, inclusief het overgangsmechanisme, en de specifieke dotaties (dotaties voor de overname van gewestelijke belastingen en de compensatie dode hand).

Het toegewezen gedeelte van de PB bestaat sinds 2015 uit drie componenten:

- (1) de middelen voor de bijkomende gewestelijke bevoegdheden;
- (2) de middelen voor de arbeidsmarktbevoegdheden;
- (3) de middelen voor de fiscale uitgaven.

Bij de BO 2026 wordt het toegewezen gedeelte van de PB op 3.907,4 miljoen euro geraamd (3.922,4 miljoen euro als basis en een negatieve afrekening van -15,0 miljoen euro).

De dotatie voor bijkomende gewestelijke bevoegdheden bestaat op zich uit twee delen. De middelen die naar aanleiding van het Sint-Michielsakkoord (1993) en het Lambermontakkoord (2001) werden overgedragen, vormen het eerste deel (ter financiering van de bevoegdheden landbouw, wetenschappelijk onderzoek, buitenlandse handel en lokale overheden). Het tweede deel bestaat uit de middelen die naar aanleiding van de zesde staatshervorming werden overgedragen ter financiering van bevoegdheden op het vlak van o.m. dierenwelzijn en grootstedenbeleid. De nominale inhouding voor de afwikkeling door de federale overheid van het encours voor het grootstedenbeleid is vanaf 2020 weggefallen. De dotatie voor bijkomende gewestelijke bevoegdheden wordt verdeeld op basis van een vaste verdeelsleutel (50,33% voor het Vlaams Gewest). Bij de BO 2026 bedraagt de dotatie voor het Vlaams Gewest 669,7 miljoen euro (inclusief een negatieve afrekening van -2,6 miljoen euro).

De gewesten ontvangen tevens een toelage voor het financieren van bepaalde aspecten van het arbeidsmarktbeleid en een toelage voor het financieren van specifieke fiscale uitgaven⁷.

De raming van de dotatie voor de bevoegdheid 'arbeidsmarktbeleid' voor het begrotingsjaar 2026 is gebaseerd op de dotatie voor 2025, op de evolutie van de CPI en het bbp (aan 55% voor het gedeelte van het bbp dat maximaal 2,25% bedraagt), en op de fiscale capaciteit van de gewesten. De raming van de dotatie houdt ook rekening met 90% van de middelen voor de tewerkstellingsprogramma's. In de raming van de dotatie wordt bovendien de bijdrage in de saneringsinspanning 2016 recurrent doorgetrokken. De totale dotatie voor de drie gewesten samen wordt verdeeld volgens de fiscale capaciteit van elk gewest. Het aandeel van het Vlaamse Gewest bedraagt 63,94%. Voor het begrotingsjaar 2026 wordt de Vlaamse dotatie geraamd op 1.679,5 miljoen euro (inclusief een negatieve afrekening 2025 van -6,4 miljoen euro).

De bevoegdheid 'fiscale uitgaven' wordt ten belope van 60% gefinancierd door een dotatie. De overige 40% wordt door of via de gewestelijke opcentiemen gefinancierd. De raming van de dotatie voor de bevoegdheid 'fiscale uitgaven' voor het begrotingsjaar 2026 is gebaseerd op de dotatie voor 2025 en op de evolutie van de CPI en het bbp (aan 55% voor het gedeelte van het bbp dat maximaal 2,25% bedraagt). De totale dotatie voor de drie gewesten samen wordt verdeeld

⁷ De raming van de toelage voor fiscale uitgaven is sinds de BO 2017 (en definitief vanaf de BA 2017) gebaseerd op een geactualiseerd basisbedrag voor de fiscale uitgaven van het aanslagjaar 2015.

volgens de fiscale capaciteit van elk gewest. Het aandeel van het Vlaamse Gewest bedraagt 63,94%. Voor het begrotingsjaar 2026 wordt de Vlaamse dotatie geraamd op 1.558,2 miljoen euro (inclusief een negatieve afrekening 2025 van - 6,0 miljoen euro).

Ook het mechanisme van nationale solidariteit werd naar aanleiding van de zesde staatshervorming grondig aangepast. Het Vlaamse Gewest voldoet echter ook in 2026 niet aan de voorwaarden om van dit mechanisme te genieten.

Daarnaast wordt ook het gewestelijk deel van het overgangsmechanisme onder deze categorie van ontvangsten gerapporteerd. Het bedrag van het gewestelijk deel van het overgangsmechanisme is negatief en wordt in 2026 op -257,2 miljoen euro geraamd (geen afrekening). Het doel van het overgangsmechanisme was de inwerkingtreding van de herziene BFW budgettair neutraal te laten verlopen in het aanvangsjaar. De budgettaire verschillen in het aanvangsjaar werden bijgevolg uitgevlakt via een egalisatiebedrag per gewest. Het egalisatiebedrag werd tot en met 2024 nominaal constant gehouden (op -321,6 miljoen euro). Nadien wordt het over een periode van tien jaar lineair afgebouwd.

De responsabiliseringsbijdrage (voor het gewest en de gemeenschap samen) wordt vanaf de BO 2022 als een uitgave begroot.

De specifieke dotaties (dotaties voor de overname van gewestelijke belastingen en de compensatie dode hand) worden bij BO 2026 op 63,9 miljoen euro geraamd (64,2 miljoen euro als basis en een negatieve afrekening van -0,2 miljoen euro).

Naar aanleiding van de overname vanaf 2011 van de dienst van de verkeersgerelateerde gewestbelastingen (verkeersbelasting, belasting op de inverkeerstelling en eurovignet) ontvangt het Vlaamse Gewest van de federale overheid jaarlijks een extra dotatie om de kosten van het overgenomen federaal personeel te compenseren (artikel 68ter van de BFW) (begrotingsartikel CB0-9CCDACC-OW). De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde kostprijs van de dienst van de betrokken gewestbelastingen voor de jaren 1999, 2000 en 2001, uitgedrukt in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt dat bedrag (per gewestbelasting) aangepast aan de evolutie van de consumptieprijsindex. De basisbedragen staan vermeld in de wet van 8 maart 2009 tot vaststelling van de totale kostprijs van de dienst van de gewestelijke belastingen, in uitvoering van artikel 68ter van de BFW.

Een gelijkaardige dotatie wordt vanaf 2015 aan het Vlaamse Gewest toegekend voor de overname van de dienst van de registratie- en erfbelastingen, en vanaf 2019 voor de overname van de dienst van de belasting op spelen en weddenschappen en op automatische ontspanningstoestellen (begrotingsartikel CB0-9CCDACC-OW).

Tot slot worden de gewesten op basis van artikel 63 van de BFW vanaf 1 januari 2014 ook vergoed voor de derving van de gewestbelasting als gevolg van de niet-inning van de onroerende voorheffing op staatseigendommen die vrijgesteld zijn van onroerende voorheffing (begrotingsartikel CB0-9CCDACC-OW). Bij BO 2026 wordt de compensatie op 1,2 miljoen euro geraamd.

Tabel III-11: Gewestdotaties BFW (in duizend euro)⁸

	BA 2025 incl afrek 2024 geaggregeerd	2025 bij BA 2025 excl afrek 2024	2025 bij BO 2026 excl afrek 2024	2025 Afrekening bij BO 2026	BO 2026 incl afrek 2025 geaggregeerd	BO 2026 incl afrek 2025 geïntegreerd	BO 2026 - BA 2025
	(a)	(b)	(c)	(d) = (c) - (b)	(e)	(f)	(g) = (e) - (a)
Voorafnames op federale PB	3.863.876	3.863.876	3.848.926	-14.950	3.922.364	3.907.414	58.488
<i>middelen diverse bevoegdheden</i>	661.585	661.585	659.010	-2.574	672.279	669.705	10.695
<i>middelen arbeidsmarktbeleid</i>	1.661.151	1.661.151	1.654.731	-6.420	1.685.943	1.679.524	24.792
<i>middelen fiscale uitgaven</i>	1.541.140	1.541.140	1.535.184	-5.956	1.564.141	1.558.185	23.001
Mechanisme nationale solidariteit	0	0	0	0	0	0	0
Overgangsmechanisme	-289.401	-289.401	-289.401	0	-257.245	-257.245	32.156
Correcte financiering Brusselse instellingen							
Responsabiliseringsbijdrage pensioenen							
Specifieke dotaties	63.540	63.540	63.298	-243	64.168	63.925	627
<i>Overname verkeersbelastingen</i>	19.928	19.928	19.850	-78	20.128	20.050	200
<i>Overname registratie- en erfbelastingen</i>	32.391	32.391	32.265	-126	32.717	32.591	326
<i>Compensatie dode hand</i>	1.160	1.160	1.160	0	1.160	1.160	0
<i>Overname spelen en weddenschappen, aut ontspanningstoestellen en openingsbelasting</i>	10.061	10.061	10.022	-39	10.163	10.123	101
Subtotaal middelen Vlaams Gewest	3.638.015	3.638.015	3.622.822	-15.193	3.729.286	3.714.093	91.271
Afrekening over het jaar t-1	6.368				-15.193		-21.560
Totale middelen Vlaams Gewest	3.644.383	3.638.015	3.622.822	-15.193	3.714.094	3.714.094	69.711

Bron: Departement FB

⁸ Een uitgebreide toelichting aangaande de middelenvoorziening van Gewesten en Gemeenschappen na de zesde staatshervorming kan geraadpleegd worden via volgende weblink, [De financiële middelenvoorziening voor Gemeenschappen en Gewesten na de zesde staatshervorming - Fin \(vlaanderen.be\)](https://www.vlaanderen.be/de-financiële-middelenvoorziening-voor-gemeenschappen-en-gewesten-na-de-zesde-staatshervorming)

7. Gemeenschapsdotaties BFW

De gemeenschapsdotaties worden bij BO 2026 op 30.994,6 miljoen euro geraamd, inclusief een negatieve afrekening van -126,5 miljoen euro (begrotingsartikel CB0-9CCDACB-OW). De raming 2026 houdt ten opzichte van de BA 2025 een toename in van 362,4 miljoen euro. Een gedetailleerd overzicht is opgenomen in Tabel III-12.

De gemeenschapsdotaties omvatten het toegewezen gedeelte van de BTW en PB, de andere federale dotaties, het overgangsmechanisme en de specifieke dotaties (dotatie voor de financiering van het universitair onderwijs van de buitenlandse studenten en de dotatie voor de Nationale Plantentuin). Alhoewel de middelen van de Nationale Loterij strikt genomen geen dotatie zijn, worden ze in de voorliggende Algemene Toelichting toch bij de gemeenschapsdotaties gerapporteerd.

Het toegewezen gedeelte van de BTW bestaat sinds 2015 uit vier componenten:

- (1) de basis BTW-dotatie zoals die voor de zesde staatshervorming bestond;
- (2) een specifiek gedeelte van de bijkomende BTW-Lambermontmiddelen;
- (3) de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld;
- (4) een recurrente verhoging met 158,5 miljoen euro ter financiering van enkele overgedragen bevoegdheden.

Het totale toegewezen gedeelte van de BTW volgt de evolutie van de inflatie, de economische groei (aan 91%) en de min 18-jarigen (denataliteit). De totale dotatie van het lopende jaar wordt verdeeld over de gemeenschappen aan de hand van een verdeelsleutel gebaseerd op het aantal leerlingen.

Bij BO 2026 wordt het toegewezen gedeelte van de BTW op 13.127,4 miljoen euro geraamd (13.180,6 miljoen euro als basis en een negatieve afrekening van -53,3 miljoen euro).

Het toegewezen gedeelte van de PB bestaat sinds 2015 uit drie componenten:

- 1° de basis PB-dotatie zoals die voor de zesde staatshervorming bestond;
- 2° het restant van de bijkomende BTW-Lambermontmiddelen;
- 3° een recurrente inhouding ad 356,3 miljoen euro ter sanering van de openbare financiën. In 2016 werd een bijkomende recurrente inhouding van 356,3 miljoen euro in rekening gebracht.

Het totale toegewezen gedeelte van de PB volgt de evolutie en de verdeling van de basis PB-dotatie. Het totale toegewezen gedeelte van de PB volgt met andere woorden de evolutie van de inflatie en het bbp. De totale dotatie van het lopende jaar wordt verdeeld aan de hand van het aandeel van de gemeenschap in de totale personenbelasting.

Bij BO 2026 wordt het toegewezen gedeelte van de PB op 7.392,7 miljoen euro geraamd (7.419,7 miljoen euro als basis en een negatieve afrekening van -26,9 miljoen euro).

De gemeenschappen ontvangen vanaf 2015 eveneens bijkomende toelagen voor de bijkomende bevoegdheden die hen door de zesde staatshervorming worden toegekend (gezinsbijslag, ouderenzorg, gezondheidszorg, ziekenhuisinfrastructuur (vanaf 2016), justitieuze huizen en interuniversitaire attractiepolen (vanaf 2018)). De raming van de bijkomende dotaties is gebaseerd op de evolutie van de CPI, het bbp, het totaal aantal inwoners, het aantal 0-18 jarigen en het aantal +80 jarigen. De evolutie van die parameters bij de opeenvolgende begrotingsrondes impliceert dat de raming van de middelen ook een afrekening bevat.

Voor de Vlaamse Gemeenschap worden de bijkomende middelen bij BO 2026 op 10.258,9 miljoen euro geraamd (10.304,9 miljoen euro als basis en een negatieve afrekening van -46,0 miljoen euro).

Aangaande de dotatie voor justitiehuisen heeft de driejaarlijkse toepassing van het veiligheidsnet niet geleid tot een bijkomende aanpassing van de dotatie. Artikel 47/10, derde lid van de bijzondere financieringswet voert immers voor de drie gemeenschappen een veiligheidsnet in wanneer de gemiddelde jaarlijkse groei van de dotatie over drie jaar lager ligt dan de gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal opdrachten in uitvoering van federale wetgeving in dezelfde periode.

De inhoudingen die de FOD Financiën doorvoert inzake ziekenhuisinfrastructuur (inhouding op toelage ziekenhuisinfrastructuur) worden in de Vlaamse begroting als een uitgave begroot, en niet als een minderontvangst. Aangezien de Vlaamse Gemeenschap vanaf 2019 zelf instaat voor het administratief beheer van de gezinsbijslag, geschiedt er hiervoor geen inhouding meer door de FOD Financiën (artikel 68quinquies van de BFW).

Tot de gemeenschapsdotaties behoort ook het gemeenschapsdeel van het overgangsmechanisme. Het bedrag van het overgangsmechanisme is positief en wordt in 2026 op 122,2 miljoen euro geraamd (geen afrekening). Het doel van het overgangsmechanisme was de inwerkingtreding van de herziene BFW budgettair neutraal te laten verlopen in het aanvangsjaar. De budgettaire verschillen in het aanvangsjaar werden bijgevolg uitgevlakt via een egalisatiebedrag per gemeenschap. Het egalisatiebedrag werd tot en met 2024 nominaal constant gehouden (op 152,8 miljoen euro). Nadien wordt het over een periode van tien jaar lineair afgebouwd.

De specifieke dotaties (dotatie voor de financiering van het universitair onderwijs van de buitenlandse studenten en de dotatie voor de Nationale Plantentuin) worden bij BO 2026 op 60,2 miljoen euro geraamd (60,4 miljoen euro als basis en een negatieve afrekening van -0,2 miljoen euro). De basisbedragen die in de BFW zijn voorzien voor de dotatie ter financiering van het universitair onderwijs van de buitenlandse studenten (één basisbedrag per gemeenschap), worden jaarlijks aan de inflatie aangepast. Als gevolg van de overdracht van de Nationale Plantentuin van België wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend. Het in artikel 62ter van de BFW vermelde basisbedrag wordt jaarlijks aan de inflatie en aan de economische groei aangepast. De verdeling van het aangepaste bedrag over beide gemeenschappen gebeurt volgens een sleutel die in overeenstemming is met de taalrol van het effectief personeelsbestand van de Nationale Plantentuin op de dag van de overdracht. Die overdracht vond plaats op 1 januari 2014. De in de middelenbegroting 2026 gehanteerde verdeelsleutel weerspiegelt dus de taalrol op 1 januari 2014.

Tot slot krijgt elke gemeenschap volgens artikel 62bis van de BFW een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. De raming van de Lotto-middelen voor 2026 bedraagt 33,2 miljoen euro. Die raming is gebaseerd op het voorlopig winstverdelingsplan van het dienstjaar 2025.

Tabel III-12: Gemeenschapsdotaties BFW (in duizend euro)⁹

	BA 2025 incl afrek 2024 geaggregeerd	2025 bij BA 2025 excl afrek 2024	2025 bij BO 2026 excl afrek 2024	2025 Afrekening bij BO 2026	BO 2026 incl afrek 2025 geaggregeerd	BO 2026 incl afrek 2025 geïntegreerd	BO 2026 - BA 2025
	(a)	(b)	(c)	(d) = (c) - (b)	(e)	(f)	(g) = (e) - (a)
Voorafnames op BTW	12.990.161	12.990.161	12.936.872	-53.289	13.180.645	13.127.355	190.484
Voorafnames op federale PB	7.308.656	7.308.656	7.281.716	-26.941	7.419.673	7.392.733	111.017
Dotaties overgehevelde bevoegdheden inzake	10.086.903	10.086.903	10.040.899	-46.003	10.304.879	10.258.875	217.976
<i>kinderbijslagen</i>	5.172.539	5.172.539	5.150.022	-22.517	5.231.563	5.209.046	59.024
<i>kost administratief beheer gezinsbijslag (-)</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>ouderenzorg</i>	3.603.285	3.603.285	3.585.603	-17.682	3.738.087	3.720.406	134.802
<i>diverse gezondheidszorgen en hulp aan personen</i>	690.720	690.720	687.622	-3.098	703.266	700.168	12.546
<i>ziekenhuizen (vanaf bj 2016)</i>	507.347	507.347	505.080	-2.267	516.559	514.292	9.212
<i>inhouding voor investeringen ziekenhuisinfrastructuur (vanaf bj 2016)</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>justitiehuizen</i>	88.823	88.823	88.477	-346	90.703	90.357	1.880
<i>interuniversitaire attractiepolen (vanaf bj 2018)</i>	24.189	24.189	24.095	-94	24.701	24.607	512
Overgangsmechanisme	137.515	137.515	137.515	0	122.236	122.236	-15.279
Responsabiliseringsbijdrage pensioenen							
Specifieke dotaties	59.694	59.694	59.461	-232	60.406	60.173	712
<i>Buitenlandse studenten</i>	49.643	49.643	49.450	-193	50.142	49.949	499
<i>Dotatie Nationale Plantentuin</i>	10.051	10.051	10.012	-39	10.264	10.225	213
Middelen Nationale Loterij	33.122	33.122	33.122	0	33.202	33.202	80
Subtotaal middelen Vlaamse Gemeenschap	30.616.051	30.616.051	30.489.585	-126.465	31.121.040	30.994.575	504.990
Afrekening over het jaar t-1	16.080				-126.465		-142.545
Totale middelen Vlaamse Gemeenschap	30.632.131	30.616.051	30.489.585	-126.465	30.994.575	30.994.575	362.444

Bron: Departement FB

⁹ Een uitgebreide toelichting aangaande de middelenvoorziening van Gewesten en Gemeenschappen na de zesde staatshervorming kan geraadpleegd worden via volgende weblink: [De financiële middelenvoorziening voor Gemeenschappen en Gewesten na de zesde staatshervorming - Fin \(vlaanderen.be\)](https://fin.vlaanderen.be/de-financiële-middelenvoorziening-voor-gemeenschappen-en-gewesten-na-de-zesde-staatshervorming)

8. Gewestbelastingen

Naar aanleiding van de BO 2026 worden de gewestbelastingen op 8.308,9 miljoen euro geraamd, 545,8 miljoen euro meer dan bij de BA 2025. Tabel III-13 toont een overzicht van de begrotingsposten en de verschillende bedragen. De getoonde bedragen zijn ESR-ontvangsten.

De ontvangsten uit het verkooprecht (begrotingsartikel CE0-9CDDADL-OW) worden geraamd op 2.866,9 miljoen euro. De raming gaat uit van een evolutie van het aantal akten richting de lange termijn groei. Ten opzichte van de geactualiseerde raming voor 2025 betekent dit een toename van het aantal akten met 5%. Voor de evolutie van de prijzen wordt rekening gehouden met een toename van 2,4%, het inflatiecijfer + 1%. Het gemiddelde tarief wordt voor 2025 ingeschat op 4,81%. Het tarief wordt in 2025 negatief beïnvloed door eenmalige effecten: het uitstellen van de aankopen gezinswoning van 2024 naar 2025 en de overgangsmaatregel voor de tariefverhoging beroepskopers. In 2026 evolueert het gemiddelde tarief naar 4,94%. Het sluiten van de achterpoortjes bij de aankoop van de enige en eigen woning heeft een positief effect van 10 miljoen euro op de ontvangsten.

De ontvangsten uit het verdeelrecht (begrotingsartikel CE0-9CDDADL-OW) worden geraamd op 89,3 miljoen euro.

De ontvangsten uit het recht op hypotheekvestiging (begrotingsartikel CE0-9CDDADL-OW) worden geraamd op 180,8 miljoen euro. Het aantal akten neemt toe met 5% ten opzichte van de geactualiseerde raming 2025. Het gemiddelde recht neemt toe in functie van de inflatie.

De raming van de ontvangsten uit de schenkbelasting (begrotingsartikel CE0-9CDDADL-OW) bedraagt 652,2 miljoen euro. Het gemiddelde recht neemt voor roerende schenkingen toe in functie van de inflatie. Voor onroerende schenkingen in functie van de inflatie +1%. Er wordt zowel voor de geactualiseerde raming 2025 als voor de BO 2026 uitgegaan van 31.000 roerende schenkingsakten en 26.000 onroerende schenkingsakten. In dat aantal akten zit het effect verrekend van het verlengen van de verdachte periode in de erfbelasting. De hervorming van het gunstregime voor de overdracht van de familiale vennootschappen en familiale ondernemingen heeft op de schenkbelasting een positief effect van 8 miljoen euro.

De ontvangsten uit de erfbelasting (begrotingsartikel CE0-9CDDADK-OW) worden geraamd op 1.749,5 miljoen euro. De raming houdt rekening met 30 miljoen euro minder ontvangsten ingevolge de eerste fase van de hervorming in de erfbelasting. De hervorming van het gunstregime voor de overdracht van familiale vennootschappen en familiale ondernemingen heeft op de ontvangsten erfbelasting een positief effect van 5 miljoen euro. In het kader van de nieuwe regularisatie voor de Vlaamse erf- of registratiebelasting worden 10 miljoen euro extra ontvangsten ingeschreven. Tot slot worden er voor 40 miljoen euro extra ontvangsten voorzien uit federale maatregelen rond de aanpak van ontwijking.

De ontvangsten uit de onroerende voorheffing (begrotingsartikel CE0-9CDDADJ-OW) worden geraamd op 366,5 miljoen euro. De raming houdt rekening met de evolutie van de inflatie en een groei van het KI gelijk aan 0,8%.

De ontvangsten uit de jaarlijkse verkeersbelasting (begrotingsartikel CE0-9CDDADG-OW) worden geraamd op 1.168,5 miljoen euro. Het effect van de indexering bedraagt 1,9%. Er wordt rekening gehouden met een daling van het aantal te verzenden aanslagbiljetten voor niet-elektrische voertuigen met 1%. Daarnaast wordt verondersteld dat de vergroening van het wagenpark van niet

elektrische wagens een negatief effect zal hebben op de ontvangsten van 3%. Het afschaffen van de vrijstelling van de jaarlijkse verkeersbelasting voor elektrische voertuigen zal een positief effect van 18 miljoen euro hebben op de ontvangsten.

De ontvangsten uit de belasting op inverkeerstelling (begrotingsartikel CE0-9CDDADH-OW) worden geraamd op 235,0 miljoen euro. In de raming wordt rekening gehouden met 12 miljoen euro extra ontvangsten door de afschaffing van de vrijstelling van de belasting op inverkeerstelling voor elektrische wagens.

De ontvangsten uit de kilometerheffing (begrotingsartikel CE0-9CDDADD-OW) worden geraamd op 865,5 miljoen euro. De raming houdt rekening met 15 miljoen euro extra ontvangsten omwille van het op kruissnelheid komen van de tariefverhoging vanaf 1 juli 2025. Daarnaast worden er 125 miljoen euro extra ontvangsten voorzien uit de CO2-heffing die wordt ingevoerd vanaf 1 juli 2026.

De ontvangsten uit spelen en weddenschappen (begrotingsartikel CE0-9CDDADO-OW) worden onder constant beleid geraamd op 109,4 miljoen euro. Er wordt vertrokken van een groei van 5%, de gemiddelde groei over de periode 2021-2024. Er wordt daarnaast rekening gehouden met 40 miljoen euro ontvangsten uit een tariefverhoging voor online spelen en weddenschappen. Hiervoor dient nog een samenwerkingsakkoord afgesloten te worden met de andere gewesten.

De ontvangsten uit automatische ontspanningstoestellen (begrotingsartikel CE0-9CDDADO-OW) worden geraamd op 25,2 miljoen euro. De ontvangsten worden geïndexeerd.

Tabel III-13: Gewestelijke belastingen (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026	BO - BA
Verkooprecht	2.592.898	2.866.880	273.982
Verdeelrecht	85.746	89.304	3.558
Recht op hypotheekvestiging	155.230	180.791	25.561
Schenkbelasting	567.803	652.219	84.416
Erfbelasting excl. Fiscale regularisaties	1.763.010	1.739.527	-23.483
Erfbelasting fiscale regularisaties		10.000	10.000
Onroerende voorheffing	353.223	366.501	13.278
Verkeersbelasting	1.165.228	1.168.527	3.299
Belasting op inverkeerstelling	237.390	235.017	-2.373
Kilometerheffing	708.583	865.509	156.926
Spelen en weddenschappen	108.275	109.401	1.126
Automatische ontspanningstoestellen	25.719	25.187	-532
Openingsbelasting	0	0	0
Totaal	7.763.105	8.308.863	545.758

Bron: Vlabel

9. Andere algemene ontvangsten

De andere algemene ontvangsten zijn niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten die niet kunnen worden bestempeld als enerzijds opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen, of anderzijds dotaties van instellingen die tot de consolidatieperimeter behoren.

De raming van de andere algemene ontvangsten (inclusief ontvangsten van de DAB's; zie infra) bij de BO 2026 bedraagt 1.385,3 miljoen euro. Ten opzichte van de BA 2025 houdt die raming een toename in van 96,1 miljoen euro.

9.1. Andere ontvangsten

De evolutie van de andere ontvangsten wordt in belangrijke mate verklaard door de verwachte ontvangsten in het kader van het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. Die ontvangsten worden op 444,2 miljoen euro geraamd (begrotingsartikel CB0-9CEDABA-OW); dit is een stijging met 148,9 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Op dit begrotingsartikel worden voornamelijk intresten en dividenden geraamd.

Bij de BO 2026 stijgen de rente-ontvangsten met 96,1 miljoen euro tot 343,4 miljoen euro. Die rente-ontvangsten zijn grotendeels afkomstig van de ESR-geconsolideerde instellingen waarvoor de Vlaamse overheid de financiering verzorgt. Van de volgende instellingen worden rente-ontvangsten verwacht in 2026:

- VWF: 177,7 miljoen euro (+62,6 miljoen euro);
- Lantis: 115,2 miljoen euro (+38,0 miljoen euro);
- School Invest: 25,0 miljoen euro (-2,7 miljoen euro);
- VMSW : 5,7 miljoen euro (-0,2 miljoen euro);
- Diestsepoort: 1,3 miljoen euro (-0,2 miljoen euro).

Daarnaast wordt 18,5 miljoen euro ingeschreven aan geraamde intresten op de zichtrekening (-1,4 miljoen euro) en blijft de rente op de overgenomen obligaties van het Egalisatiefonds constant op 55 duizend euro.

De geraamde dividenden stijgen met 52,8 miljoen euro tot 100,8 miljoen euro als gevolg van het dividend op de participatie in de luchthaven van Brussel (+55,5 miljoen euro). Anderzijds daalt het dividend van School Invest met 2,8 miljoen euro tot 7,3 miljoen euro. Het dividend Ethias blijft constant op 38,0 miljoen euro.

Verder worden de Europese ontvangsten in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht (ontvangsten uit RRF) op 97,6 miljoen euro geraamd. Dit komt neer op een daling met 152,7 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025 (begrotingsartikel CB0-9CBDAAF-OW). De RRF-ontvangsten worden geraamd vertrekkende van de benodigde VEK in 2026 per relanceproject, waarna vervolgens per project de RRF-ontvangsten in overeenstemming met het aangepast Plan voor Herstel en Veerkracht worden geraamd met toepassing van de ESR-aanrekeningregels voor EU-subsidies. De geraamde ontvangsten (97,6 miljoen euro) hebben met andere woorden betrekking op de ESR-neutrale verwerking van de uitgaven in begrotingsjaar 2026 van alle relanceprojecten die met RRF-ontvangsten worden gefinancierd. Over de volledige relanceperiode 2021-2026 worden de RRF-ontvangsten op 1,7 miljard euro geraamd.

De raming van de Europese RRF-ontvangsten is gebaseerd op de vereffeningskalenders zoals opgenomen in de Vlaamse Veerkrachtrapportering van april 2025 over de finale uitvoeringsgegevens van 2024.

Vervolgens worden bij de BO 2026 ook 65,8 miljoen euro ontvangsten in het kader van REPowerEU geraamd (begrotingsartikel CB0-9CBDAAF-OW). Dit komt neer op een daling met 35,8 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Het betreft de ESR-neutrale verwerking van 65,8 miljoen euro VEK, eveneens in het kader van REPowerEU (zie hoofdstuk IV, Provisie REPowerEU op begrotingsartikel CB0-1CBD2AN-PR).

Tot slot wordt op begrotingsartikel CB0-9CBDAAF-OW 63,9 miljoen euro geraamd voor het Vlaams Sociaal Klimaatplan. De weerhouden projecten vergen 25% Vlaamse cofinanciering. De overige 75%, 63,9 miljoen euro, betreft Europese subsidiëring uit het Sociaal Klimaatfonds (zie tevens hoofdstuk IV, Provisie Sociaal Klimaatfonds op begrotingsartikel CB0-1CBD2AR-PR).

In het kader van de uitvoering van het Regeerakkoord 2024-2029 werd er bij BA 2025 2,2 miljoen euro aan extra ontvangsten ingeschreven op het algemene ontvangstenartikel QD0-9QCGAFA-OW. Het gaat om de opbrengsten uit de houtverkoop, die in het verleden ontvangen werden binnen Natuurinvest maar vanaf 2025 ingeschreven worden in de algemene middelenbegroting. Bij de BO 2026 worden de bedoelde ontvangsten naar 4,0 miljoen euro verhoogd.

Bij BO 2026 werd bovendien beslist om een Vlaams Verwerkingscentrum (VVC) op te richten dat de snelheidsovertredingen afkomstig van de trajectcontroles op gewestwegen zal verwerken. De verwachte ontvangst in 2026 bedraagt 50,0 miljoen euro (begrotingsartikel CE0-9CDDADE-OW).

9.2. Ontvangsten DAB's

Tot slot nemen de ESR-ontvangsten van de Diensten met Afzonderlijk Beheer (DAB) in vergelijking met de BA 2025 met 8,0 miljoen euro toe tot 310,2 miljoen euro. Die evolutie wordt hoofdzakelijk verklaard door de DAB Loodswezen en de DAB Minafonds.

De ESR-ontvangsten van de **DAB Loodswezen** worden geraamd op 108,4 miljoen euro bij de BO 2026, een stijging met 0,9 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is het gevolg van een toename van de loodsgelden door geactualiseerde reizenramingen en de jaarlijkse indexatie van de tarieven (+2,1 miljoen euro) en een daling van de geraamde ontvangsten uit de Bunker Adjustment Factor (BAF) (-1,2 miljoen euro).

Bij de BO 2026 bedragen de ESR-ontvangsten van de **DAB Minafonds** in totaal 165,0 miljoen euro, een stijging met 3,0 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Die stijging is grotendeels het gevolg van:

- De beslissing tot verhoging van de afvalheffing als punctuele maatregel met 12,0 miljoen euro (QBX-2QCGAJA-OW);
- Een daling van de geraamde inkomsten uit waterheffingen met 4,9 miljoen euro (QBX-2QCGADA-OW);
- Een technische correctie m.b.t. de ESR-aanrekening van de schadevergoeding die in 2022 betaald werd door 3M. Enerzijds wordt de correctie bij de BA 2025 teruggedraaid: -8 miljoen euro. Anderzijds wordt een correcte ESR-aanrekening voor 2026 ingeschreven: +1,5 miljoen euro. De ESR-ontvangsten (QBX-2QCGAOA-OW) in 2026 zijn door die correctie in verhouding met de ESR-uitgaven voor de aanpak van de PFAS-vervuiling in 2026;
- Een toename van de inkomsten uit milieuboetes op basis van de meest actuele realisaties van de ontvangsten (QBX-2QCGAOA-OW).

Tabel III-14: DAB's (in duizend euro)

	BD	BA 2025	BO 2026	BO - BA
Loodswezen	M	107.510	108.410	900
MINA	Q	162.061	165.025	2.964
Andere DAB's	X	32.576	36.739	4.163
Totaal		302.147	310.174	8.027

10. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten - die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen worden bestempeld - zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde, decretaal omschreven uitgaven. De raming van de toegewezen ontvangsten bij de BO 2026 bedraagt 904,1 miljoen euro. Ten opzichte van de BA 2025 houdt die raming een toename in van 101,8 miljoen euro.

De grootte en de evolutie van de toegewezen ontvangsten in 2026 wordt in belangrijke mate verklaard door de ontvangsten van het Weddenrecuperatiefonds (154,7 miljoen euro), het Fonds Inschrijvingsgelden Volwassenenonderwijs (60,3 miljoen euro), het Verkeersveiligheidsfonds (74,4 miljoen euro), het Energiefonds (166,9 miljoen euro) en het Klimaatfonds (252,8 miljoen euro).

De ontvangsten van het Weddenrecuperatiefonds van het onderwijspersoneel (begrotingsartikel FC0-9FDETDG-OW) blijven bij de BO 2026 ongewijzigd ten opzichte van de BA 2025 op 154,7 miljoen euro. Op dit begrotingsfonds worden verschillende terugvorderingen van salarissen van onderwijspersoneel ontvangen. Het gaat bijvoorbeeld om terugvorderingen van salarissen bij detacheringen, van personeel op werkingsbudget en van onterecht uitbetaalde salarissen.

De ESR-ontvangsten van het Fonds Inschrijvingsgelden Volwassenenonderwijs (FD0-9FFETFB-OW), waarop de inschrijvingsgelden van het volwassenenonderwijs worden ontvangen, nemen bij de BO 2026 toe met 34,4 miljoen euro tot een totaal van 60,3 miljoen euro. Die toename heeft hoofdzakelijk te maken met de bij het Regeerakkoord 2024-2029 gemaakte beslissing om de inschrijvingsgelden in het volwassenenonderwijs op te trekken.

De toegewezen ontvangsten van het Verkeersveiligheidsfonds (MB0-9MHHTOD-OW) dalen bij de BO 2026 met 12,6 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025 naar 74,4 miljoen euro. De daling is te wijten aan de geraamde minderontvangsten uit verkeersboetes (-8,9 miljoen euro), uit afdrachten (-0,1 miljoen euro) en uit exploitatieoverschotten van de keuringsinstellingen (-3,6 miljoen euro) in 2026. De raming is gebaseerd op de mededeling van de FOD Financiën van 24 september 2025.

De ESR-aanrekenbare ontvangsten van het Energiefonds (QE0-9QEBTKE-OW) worden bij BO 2026 op 166,9 miljoen euro geraamd. Dit is een stijging met 2,8 miljoen euro in vergelijking met BA 2025. De stijging is het gevolg van de indexering van de energieheffing. Die ontvangsten worden nog aangevuld met 20,0 miljoen euro klimaatmiddelen.

De ESR-ontvangsten van het Vlaams Klimaatfonds (QE0-9QHBTIB-OW), dat wordt gespijsd met middelen uit de Belgische veiling van emissierechten, verminderen met 22,0 miljoen euro in vergelijking met BA 2025 naar 252,8 miljoen euro. De raming bij BO 2026 houdt rekening met een gemiddelde veilingprijs van 70,12 euro/ton in veilingjaar 2025. Het volume aan emissierechten daalt van 4,2 miljoen naar 3,6 miljoen ton.

In het kader van de oprichting van het begrotingsfonds Vlaams fonds voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV; begrotingsartikel QB0-9QCGTJA-OW) wordt een ontvangst van 74,0 miljoen euro ingeschreven. Enerzijds worden zwerfvuilkosten gevorderd bij de producenten (71,5 miljoen euro).

Anderzijds wordt een heffing aan UPV-systemen opgelegd om het beleid van de gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen te financieren (2,5 miljoen euro).

11. Rechtspersonen

Tabel III- geeft een overzicht van de ESR-ontvangsten van de Vlaamse instellingen die tot de consolidatieperimeter behoren. Instellingen met aanzienlijke bedragen aan eigen ontvangsten worden hier apart vermeld.

Tabel III-15: Rechtspersonen (in duizend euro)

	BD	BA 2025	BO 2026	BO - BA
DBFM Scholen van Morgen	F	130.303	131.818	1.515
Universiteiten en Hogescholen	F	1.659.780	1.642.138	-17.642
Opgroeien Regie	G	318.220	329.303	11.083
VSB	G	338.231	483.726	145.495
VRT	H	201.126	205.207	4.081
VVM - De Lijn	M	264.262	313.813	49.551
BAM / Lantis	M	62.602	75.005	12.403
Tunnel Liefkenshoek	M	78.670	87.763	9.093
Vlaamse Waterweg	M	118.590	117.469	-1.121
De Werkvennootschap	M	228.273	147.794	-80.479
VEB	Q	767.700	650.241	-117.459
VWF	Q	199.072	221.862	22.790
VMSW	Q	273.904	291.885	17.981
Vlaams Datanutsbedrijf	S	19.174	57.850	38.676
Vlaamse Vereniging voor ICT-personeel	S	49.420	65.870	16.450
VDAB	T	179.354	154.998	-24.356
VIB	T	73.740	77.059	3.319
VITO	T	138.953	135.777	-3.176
Andere rechtspersonen	X	612.409	654.999	42.590
Totaal		5.713.783	5.844.577	130.794

Bron: Departement FB

De geraamde ESR-ontvangsten van de **DBFM Scholen van Morgen** stijgen met 1,5 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025 tot 131,8 miljoen euro. Die ontvangsten komen integraal voort uit de beschikbaarheidsvergoedingen die Scholen van Morgen ontvangt voor opgeleverde scholen. Scholen van Morgen heeft via het DBFM-programma nieuwbouw- en renovatieprojecten van schoolgebouwen uitgevoerd om ze nadien tegen vergoeding ter beschikking te stellen van de aanvragende scholen.

De ESR-ontvangsten van de te consolideren **universiteiten en hogescholen (U&HS)** worden bij de BO 2026 geraamd op 1.642,1 miljoen euro, of 17,6 miljoen euro minder dan bij de BA 2025. Het gaat om:

- 311,0 miljoen euro afkomstig van bedrijven voor de ondersteuning van onderzoek en kosten met betrekking tot vorming en bijscholing (toename met 8,5 miljoen euro);
- 511,4 miljoen euro afkomstig van gezinnen (toename met 25,6 miljoen euro);

- 253,7 miljoen euro ontvangen vanuit andere Belgische overheden (lokaal/ gemeenschap/ gewest/ federaal/ sociale zekerheid (toename met 5,6 miljoen euro);
- 241,8 miljoen euro ontvangsten vanuit EU-instellingen (toename met 21,3 miljoen euro);
- 97,6 miljoen euro afkomstig van buitenlandse partners exclusief EU-instellingen (overheden en privépartners; daling met 120,2 miljoen euro);
- 172,2 miljoen euro subsidies afkomstig van overheidsdiensten die ze toekennen in het kader van de algemene bepalingen die van toepassing zijn op zowel privé- als op publieke actoren (toename met 24,3 miljoen euro). Het gaat bijvoorbeeld om verminderingen van werkgeversbijdragen of vrijstelling van bedrijfsvoorheffing.
- De overige ontvangsten komen voor 44,8 miljoen euro voort uit renteopbrengsten (toename met 8,6 miljoen euro) en voor 9,6 miljoen euro uit de verkoop van investeringsgoederen, voornamelijk onroerende goederen (toename met 8,7 miljoen euro).

De totale ESR-ontvangsten van **Opgroeien Regie** stijgen bij de BO 2026 met 11,1 miljoen euro tot 329,3 miljoen euro. Het bedrag van de wijziging is samengesteld uit meer terugvorderingen van uitgekeerde gezinsbijslag (+4,2 miljoen euro), een verhoging van de ouderbijdragen kinderopvang (+11,1 miljoen euro) en een verlaging van de ontvangsten uit convenanten met de grootsteden in het kader van kinderopvang (-4,2 miljoen euro).

De ESR-ontvangsten van het **Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (VSB)** stijgen bij de BO 2026 met 145,5 miljoen euro tot een totaal van 483,7 miljoen euro. Bij de BO 2026 verhoogt de Vlaamse Regering de zorgpremies van 64 euro naar 100 euro en van 32 euro naar 35 euro voor wie recht heeft op een verhoogde tegemoetkoming. Die maatregel zorgt voor een stijging van de eigen ontvangsten met 135 miljoen euro. Daarbij horend is er ook een stijging van die ontvangsten met 11,3 miljoen euro door de demografische groei. Hierdoor stijgen de eigen ontvangsten voor de zorgpremie tot 432,5 miljoen euro.

De ESR-ontvangsten van de **Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT)** worden bij de BO 2026 op 205,2 miljoen euro geraamd. Dit bedrag houdt een toename in van 4,1 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. De toename is hoofdzakelijk het gevolg van de verwachte stijging van de ontvangsten uit de verkoop van niet-duurzame goederen en diensten met 8,1 miljoen euro. De ontvangsten uit de verkoop van gronden in het kader van het nieuwbouwproject vallen vanaf 2026 weg; bij de BA 2025 werden die ontvangsten nog op 4,0 miljoen euro geraamd. Tot slot worden de rente-ontvangsten en de dividenden bij de BO 2026 op hetzelfde niveau geraamd als bij de BA 2025.

De ESR-ontvangsten van de **Vlaamse Vervoersmaatschappij (VVM) De Lijn** nemen bij de BO 2026 (313,8 miljoen euro) toe met 49,6 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025 (264,3 miljoen euro). Dit is het gevolg van een toename van de exploitatie-ontvangsten (+51 miljoen euro) door het verbeteren van de ticketcontrole, de hervorming van de tarieven en de toepassing van de hefbomen uit het ODC. Bijkomend dalen de ontvangsten uit de verkoop van vastgoed met 2,9 miljoen euro en stijgt het dividend dat De Lijn ontvangt van Brabo (+1,2 miljoen euro). Het verbeteren van de ticketcontrole en de hervorming van de tarieven zijn twee maatregelen van het Vlaamse Regeerakkoord 2024-2029.

De totale ESR-ontvangsten van de **Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)** stijgen bij de BO 2026 met 12,4 miljoen euro tot 75,0 miljoen euro. Dit is het gevolg van enerzijds een stijging van de ontvangsten komende van de concessies Tunnel Liefkenshoek (+3,6 miljoen euro) en een daling van de rente-

ontvangsten (-0,9 miljoen euro) en anderzijds een stijging van de ontvangsten uit dividenden komende van Tunnel Liefkenshoek (+8,8 miljoen euro).

Bij de BO 2026 nemen de ESR-ontvangsten van **Tunnel Liefkenshoek** toe met 9,1 miljoen euro tot 87,8 miljoen euro. De ontvangsten worden voornamelijk gegenereerd uit de uitbating van de P&R gebouwen en de tolheffing aan de tunnel Liefkenshoek. Er zijn ook nog rente-inkomsten te noteren ten belope van 0,5 miljoen euro.

De totale ESR-ontvangsten van **de Vlaamse Waterweg (DVW)** dalen bij de BO 2026 met 1,1 miljoen euro tot 117,5 miljoen euro. Dit is voornamelijk het gevolg van:

- het wegvallen van overige kapitaaloverdrachten van bedrijven (-3 miljoen euro);
- de toepassing van het matchingprincipe van EU-subsidies (-0,9 miljoen euro);
- een stijging van de exploitatie-ontvangsten (+2,3 miljoen euro);
- een stijging van de verkoop van gronden (+0,5 miljoen euro).

De totale ESR-ontvangsten van **de Werkvennootschap (DWV)** worden bij de BO 2026 geraamd op 147,8 miljoen euro, een afname met 80,5 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is voornamelijk het gevolg van

- een negatieve bijstelling van 80,9 miljoen euro voor de overname van door de Werkvennootschap gerealiseerde investeringen, door het Agentschap Wegen en Verkeer, DVW en VVM De Lijn;
- een daling van de rente-ontvangsten (-0,1 miljoen euro);
- een stijging van de Europese subsidies (+0,8 miljoen euro).

De ESR-ontvangsten van het **Vlaams Energiebedrijf (VEB)** zijn in hoofdzaak het gevolg van de doorverkoop van aangekochte energie door het VEB. Bij de BO 2026 dalen die ontvangsten ten opzichte van de BA 2025 met 117,5 miljoen euro tot 650,2 miljoen euro. Die daling is het gevolg van dalende volumes en prijzen.

De ESR-ontvangsten van het **Vlaams Woningfonds (VWF)** stijgen bij de BO 2026 met 22,8 miljoen euro tot 221,9 miljoen euro, voornamelijk door een stijging in de verwachte rente-ontvangsten met 31,7 miljoen euro en een daling van 8,7 miljoen euro in de verkoopopbrengsten van het overblijvende patrimonium van de huurhulpactiviteit.

De ESR-ontvangsten van de **Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW)** nemen bij de BO 2026 toe met 18,0 miljoen euro tot 291,9 miljoen euro, voornamelijk door een stijging van 22,4 miljoen euro van de rente-ontvangsten en door het wegvallen van een verkoopopbrengst van het onroerend goed in Wachtebeke (4,3 miljoen euro).

De totale ESR-ontvangsten van het **Vlaams Datanutsbedrijf (athumi)** stijgen bij de BO 2026 met 38,7 miljoen euro. Het betreft in hoofdzaak een stijging van de retributie-inkomsten vanuit het Vastgoedinformatieplatform (VIP).

Bij de BO 2026 stijgen de totale ESR-ontvangsten van de **Vlaamse Vereniging voor ICT-personeel (Vlaanderen Connect)** met 16,5 miljoen euro. Die stijging van ontvangsten is volledig toe te wijzen aan de toename van het aantal personeelsleden die ter beschikking gesteld worden door Vlaanderen Connect.

Bij de BO 2026 dalen de ESR-ontvangsten van de **Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)** met 24,4 miljoen euro tot 155,0 miljoen euro. Onderstaande niet-exhaustieve lijst geeft de voornaamste oorzaken van de afname in eigen ontvangsten weer:

- De ontvangsten uit IBO vallen weg door een hervorming van het systeem, waardoor de eigen ontvangsten dalen met 19,4 miljoen euro.
- De opbrengsten uit de samenwerking met RIZIV stijgen met 12,4 miljoen euro.
- De Europese inkomsten uit regiedossiers en het Europees globalisatiefonds (EGF) dalen met 9,1 miljoen euro.
- De inkomsten uit het nieuwe ESF-programma voor actordossiers (IBO en opleidingen) dalen met 5,7 miljoen euro.

De ESR-ontvangsten voor het **Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB)** worden bij BO 2026 geraamd op 77,1 miljoen euro. De stijging van 3,3 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025 kan hoofdzakelijk verklaard worden door een toename van de externe financieringsbronnen (verkopen aan bedrijven, verkopen aan het buitenland, transfers van de federale overheid). De gestegen externe financieringen laten toe om additionele initiatieven (meer bepaald onderzoek) te ontwikkelen aan de uitgavenzijde (bijvoorbeeld aanwerven van extra onderzoekers).

De ESR-ontvangsten voor de **Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)** worden bij BO 2026 op 135,8 miljoen euro geraamd, een vermindering met 3,2 miljoen euro tegenover de BA 2025. De vermindering is hoofdzakelijk het gevolg van:

- een daling van de verkopen aan derden (-5,0 miljoen euro) als gevolg van de pilootinfrastructuur;
- een daling van de korting op de bedrijfsvoorheffing (-2,0 miljoen euro);
- een daling van de rente-ontvangsten (-0,6 miljoen euro);
- een toename van de inkomsten EU subsidies (+5,9 miljoen euro);
- een daling van de andere ontvangsten (-1,4 miljoen euro).

IV. DE UITGAVENBEGROTING

1. Inleiding

Bij de BO 2026 dalen de geconsolideerde VAK met 411,9 miljoen euro en de geconsolideerde VEK met 440,3 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025.

Het VEK ligt zowel bij de BA 2025 als de BO 2026 hoger dan het VAK. Het verschil tussen VAK en VEK daalt bij de BO 2026 met 28,4 miljoen euro t.o.v. BA 2025.

Bij de BA 2025 was het VEK 1,31 miljard euro hoger dan het VAK. Bij de BO 2026 ligt het VEK 1,28 miljard euro hoger dan het VAK.

Tabel IV-1: Geconsolideerde vastleggings- en vereffeningskredieten (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026	Delta
	(a)	(b)	(c)=(b)-(a)
Vastleggingskredieten	65.162.127	64.750.232	-411.895
Vereffeningskredieten	66.475.112	66.034.783	-440.329
VAK - VEK	-1.312.985	-1.284.551	28.434

In dit hoofdstuk over de uitgavenbegroting wordt eerst de index en sensitiviteit voor inflatie toegelicht en vervolgens beschreven hoe de overstap gemaakt wordt van de uitgavenkredieten zoals opgenomen in de administratieve tabel en de begrotingen van de instellingen, naar de geconsolideerde VAK en VEK zoals opgenomen in bovenstaande tabel.

In een volgend deel wordt het overzicht gegeven van de geconsolideerde VAK en VEK per beleidsdomein evenals de evolutie per beleidsdomein.

2. De vastleggings- en vereffeningskredieten

In de uitgavenbegroting is er, net zoals in begrotingen van de DAB's en de rechtspersonen, sprake van VAK en VEK. De VAK zijn de kredieten die aangeven voor welk bedrag de Vlaamse overheid nieuwe verbintenissen kan aangaan. De VEK zijn het geheel van kredieten waarmee eerder aangegane verbintenissen kunnen worden vereffend.

De VAK zijn relevant om na te gaan welke beleidsaccenten de Vlaamse Regering legt naar aanleiding van een begrotingsronde, maar het zijn de VEK die een onmiddellijke impact hebben op het ESR-vorderingensaldo. Beide benaderingen zijn dus relevant om een goed zicht te krijgen op de budgettaire situatie van de Vlaamse overheid.

Om de overgang van de totale VAK en VEK in de administratieve tabel naar de geconsolideerde cijfers te maken, worden een aantal kredieten niet weerhouden:

- Kredietverleningen en deelnemingen (ESR-8) en aflossingen van overheidsschuld (ESR-9) worden niet meegenomen. Het zijn financiële verrichtingen die het vorderingensaldo van de Vlaamse Gemeenschap niet beïnvloeden.
- Toelagen aan Vlaamse rechtspersonen worden niet meegenomen om geen dubbeltellingen te hebben. We kijken namelijk naar de effectieve ESR-uitgaven in de begroting van de Vlaamse rechtspersonen. Naast een toelage heeft een entiteit vaak ook eigen ontvangsten.
- De provisie in het kader van de begrotingsmonitoring wordt uitgefilterd.

Sinds de BO 2023 worden de VAK en VEK van de DAB's mee gerapporteerd in de tabellen van de ministeries (nu hernoemd naar Vlaamse Gemeenschap) en niet meer bij de instellingen (nu hernoemd naar Vlaamse rechtspersonen).

Het volgende onderdeel geeft overzichtelijk weer hoe de overstap wordt gemaakt van gepubliceerde begrotingsinformatie (met VAK en VEK) naar de geconsolideerde ESR-vastleggingskredieten (ESR-VAK) en ESR-vereffeningskredieten (ESR-VEK).

2.1. Vastleggingskredieten

De VAK zijn alle kredieten waarmee de Vlaamse overheid nieuwe verbintenissen kan aangaan. De VAK van de Vlaamse Gemeenschap (incl. DAB's) stemmen overeen met de VAK die in de administratieve uitgaventabel opgenomen zijn onder de kolom "VAK" en de kredieten in de begrotingen van de DAB's.

De VAK van de Vlaamse Gemeenschap (inclusief DAB's) worden gecorrigeerd voor een aantal types van uitgaven om tot de ESR-VAK te komen, zoals te zien in Tabel IV-2.

Tabel IV-2: Saldi-berekening - Vastleggingskredieten Vlaamse Gemeenschap (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Vastleggingskredieten (+)	71.457.026	68.706.732
Aflossingen schuld (ESR-code 9) (-)	400.582	379.920
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR-code 8) (-)	7.755.803	5.925.287
Toelagen (-)	28.520.008	28.167.307
Interne verrichtingen (DAB's) (-)	0	0
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	-144.447	-136.887
Provisie onvoorziene gebeurtenissen (-)	100.000	100.000
Totaal ESR-vastleggingskredieten	34.825.080	34.271.105

Net zoals bij de VAK van de Vlaamse Gemeenschap worden ook bij de VAK van de Vlaamse rechtspersonen een aantal correcties doorgevoerd om tot de ESR-VAK te komen, zoals te zien in Tabel IV-3.

Tabel IV-3: Saldi-berekening - Vastleggingskredieten Vlaamse rechtspersonen (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Vastleggingskredieten (+)	41.616.095	38.860.789
Aflossingen schuld (ESR-code 9) (-)	2.581.829	2.523.384
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR-code 8) (-)	6.959.002	4.080.356
Toelagen (-)	1.711.535	1.753.174
Interne verrichtingen (-)	26.682	24.748
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	0	0
Totaal ESR-vastleggingskredieten	30.337.047	30.479.127

Tabel IV-4 geeft een overzicht van de totale ESR-VAK van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse rechtspersonen zoals ingeschreven bij BA 2025 en BO 2026.

Bij BO 2026 dalen de totale VAK met 411,9 miljoen euro, of met 0,63% vergeleken met BA 2025.

Tabel IV-4: Saldi-berekening – Totaal ESR-vastleggingskredieten (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Vlaamse Gemeenschap	34.825.080	34.271.105
Vlaamse rechtspersonen	30.337.047	30.479.127
Totaal	65.162.127	64.750.232

2.2. Vereffeningskredieten

De VEK zijn het geheel van kredieten waarmee eerder aangegane verbintenissen kunnen worden vereffend. Zowel voor de Vlaamse Gemeenschap als voor de Vlaamse rechtspersonen, kunnen de VEK rechtstreeks afgeleid worden uit de begrotingsinformatie die in de parlementaire stukken is opgenomen.

Ook de VEK van de Vlaamse Gemeenschap (inclusief DAB's) worden gecorrigeerd voor een aantal types van uitgaven om tot de ESR-VEK te komen, zoals te zien in Tabel IV-5.

Tabel IV-5: Saldi-berekening – Vereffeningskredieten Vlaamse Gemeenschap (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Vereffeningskredieten (+)	68.854.632	65.125.196
Aflossingen schuld (ESR-code 9) (-)	400.582	379.920
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR-code 8) (-)	7.797.067	5.116.640
Toelagen (-)	24.690.864	24.652.004
Interne verrichtingen (DAB's) (-)	400.272	365.600
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	-144.747	-137.187
Provisie onvoorziene gebeurtenissen (-)	265.000	100.000
Totaal ESR-vereffeningskredieten	35.445.594	34.648.219

Net zoals bij de VEK van de Vlaamse Gemeenschap worden ook bij de VEK van de Vlaamse rechtspersonen een aantal correcties doorgevoerd om tot de ESR-VEK te komen, zoals te zien in Tabel IV-6.

Tabel IV-6: Saldi-berekening – Vereffeningskredieten Vlaamse rechtspersonen (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Vereffeningskredieten (+)	48.133.833	46.270.295
Aflossingen schuld (ESR-code 9) (-)	2.582.194	2.521.333
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR-code 8) (-)	6.346.622	3.955.682
Toelagen (-)	1.754.430	1.723.568
Interne verrichtingen (DAB's) (-)	6.421.069	6.683.148
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	0	0
Totaal ESR-vereffeningskredieten	31.029.518	31.386.564

Tabel IV-7 geeft een overzicht van de totale ESR-VEK van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse rechtspersonen zoals ingeschreven bij BA 2025 en BO 2026.

De totale VEK dalen bij B0 2026 met 440,3 miljoen euro, ofwel 0,66% ten opzichte van BA 2025.

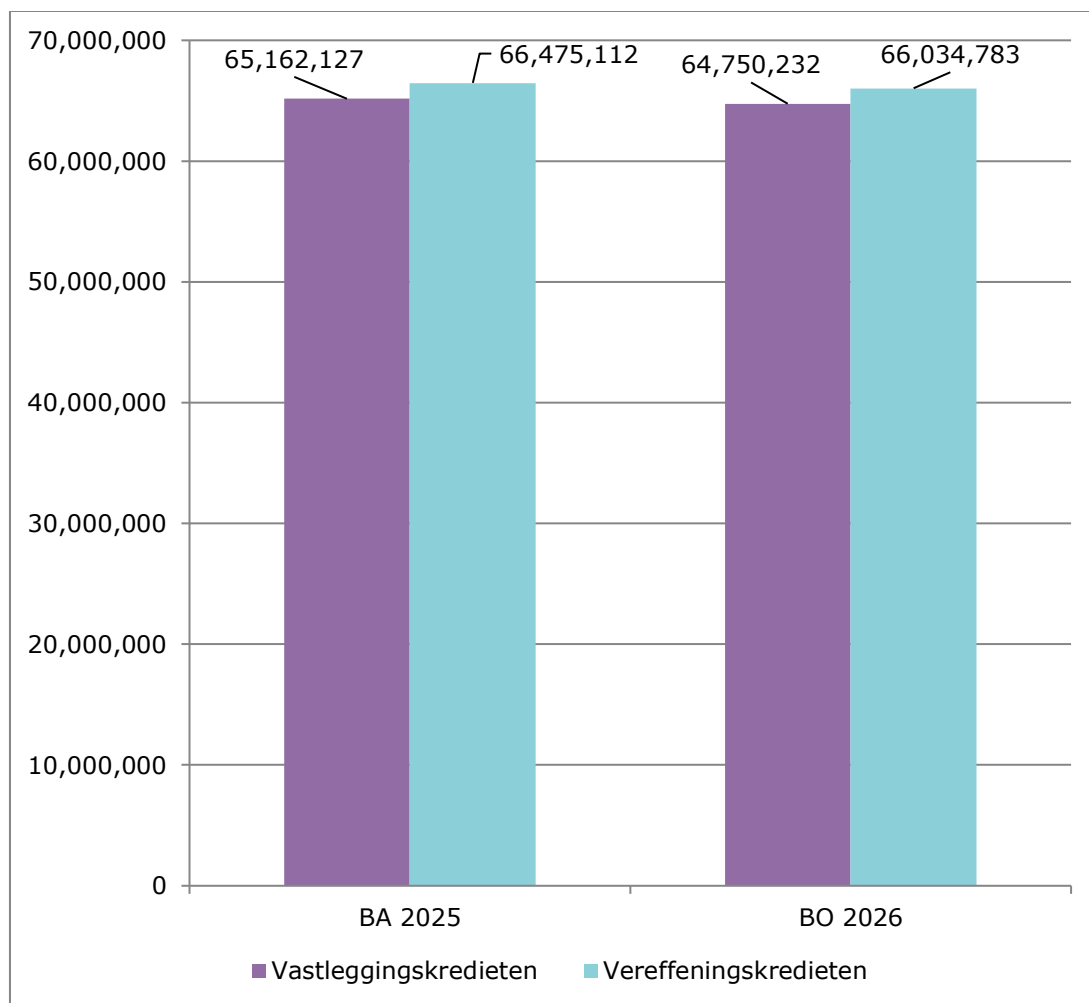
Tabel IV-7: Saldi-berekening – Totaal ESR-vereffeningskredieten (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Vlaamse Gemeenschap	35.445.594	34.648.219
Vlaamse rechtspersonen	31.029.518	31.386.564
Totaal	66.475.112	66.034.783

2.3. De globale evolutie van de vastleggingskredieten- en vereffeningskredieten

Figuur IV-1 toont aan dat bij de BA 2025 de VAK 1.313,0 miljoen euro lager liggen dan de VEK. Bij de BO 2026 liggen de VAK 1.284,6 miljoen euro lager dan de VEK.

Figuur IV-1: De globale evolutie van de ESR-vastleggings- en ESR-vereffeningskredieten (in duizend euro)

2.4. Evolutie ESR 8- en ESR 9-kredieten

Hieronder worden de belangrijkste evoluties binnen de ESR 8- en ESR 9-kredieten bij BO 2026 besproken. De focus ligt op de beleidsmatige evoluties, van de ESR 8- en ESR 9-kredieten die louter zijn ingeschreven omwille van boekhoudkundig technische redenen wordt abstractie gemaakt. De beschrijving gebeurt vanuit een geconsolideerd perspectief en dus wordt elke beleidswijziging telkens maar een maal beschreven.

De opname van de lening door Lantis bij de Vlaamse overheid daalt bij de BO 2026 (896,9 miljoen euro) met -231,1 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is om de verwachte uitgaven op de projecten en de gekapitaliseerde interesten te kunnen financieren.

Voor Finocas wordt 177,5 miljoen euro kapitaalvolstorting voorzien in 2026 tegenover 140 miljoen euro bij BA2025 (+37,5 miljoen euro VEK).

Voor Imec Pilot Line wordt 250 miljoen euro kapitaalvolstorting voorzien in 2026 (+250 miljoen euro VEK).

In 2025 werd een participatiekrediet (CB0-1CEX2BC-PA) voor strategische investeringen ingeschreven ten belope van 500 miljoen euro (VAK) in het kader van de oprichting van een Vlaams defensiefonds. In 2026 wordt 125 miljoen euro VEK voorzien voor een tweede volstorting.

Voor de versterking van het eigen vermogen van de Fluvius DNB's wordt onder het participatiekrediet (CB0-1CEX2BC-PA) voor strategische investeringen een VAK ten belope van 1,56 miljard euro ingeschreven die tot het einde van deze legislatuur aangewend kan worden.

Bij de BO 2026 nemen de ESR-8-uitgaven van het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) toe met 25,0 miljoen euro. Het gaat om opnames van energieleningen door onderwijsinstellingen. AGION heeft een recurrent budget van 3,9 miljoen euro om energieleningen toe te kennen. In 2023 is er echter eenmalig een extra geruiterd VAK-budget van 95,0 miljoen euro voorzien. Voor de aanwending van die extra budgetten is er in 2026 dus 25,0 miljoen euro extra VEK nodig.

Op QE0-1QEB2KB-PA worden de energieleningen, noodkoopleningen en Mijn VerbouwLening (MVL) aangerekend. Voor BO 2026 wordt 341 miljoen voorzien, dit is een daling met 157,1 miljoen euro te wijten aan een toegekende inhaalbeweging in begrotingsjaar 2025 van de niet benutte machtiging in voorgaande jaren. Bij de BA 2026 worden de onderbenutte budgetten van 2025 eveneens toegevoegd aan de kredieten van 2026.

Het eigen vermogen van Flanders Future Tech Fund (FFTF) wordt verhoogd met 87,5 miljoen euro. Dit wordt aangerekend op het participatieartikel voor actief schuldbeheer CB0-1CEX2BA-PA.

Het budget voor de toekenning van de energieleningen bij Sport Vlaanderen wordt op 0 gezet, gelet dat de aanvragen maar een looptijd hadden tot januari 2025 (HB0-1HFH2NA-PA).

3. De vastleggings- en vereffeningskredieten per beleidsdomein

In Tabel IV-8 en Tabel IV-9 wordt de cijfermatige evolutie van de VAK en VEK per beleidsdomein weergegeven.

Tabel IV-8: Vastleggingskredieten per beleidsdomein (in duizend euro)

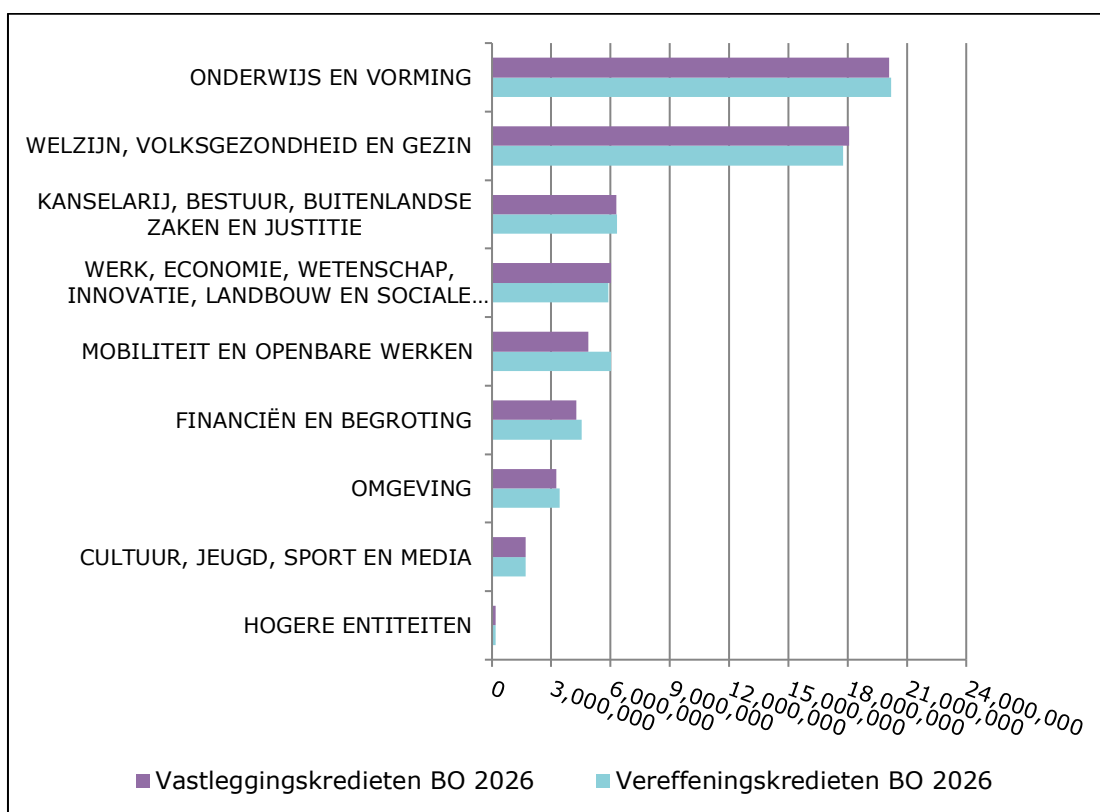
Beleidsdomein	BA 2025	BO 2026
Financiën en Begroting	4.388.492	4.254.556
Onderwijs en Vorming	19.545.147	20.113.632
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	17.820.977	18.086.640
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.770.733	1.697.341
Mobiliteit en Openbare Werken	5.436.065	4.861.678

Omgeving	3.777.768	3.240.233
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	6.102.173	6.306.735
Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	6.146.716	6.011.624
Hogere Entiteiten	174.056	177.793
Totaal	65.162.127	64.750.232

Tabel IV-9: Vereffeningskredieten per beleidsdomein (in duizend euro)

Beleidsdomein	BA 2025	BO 2026
Financiën en Begroting	5.148.211	4.531.491
Onderwijs en Vorming	19.747.842	20.207.912
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	17.512.396	17.767.208
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.665.679	1.689.330
Mobiliteit en Openbare Werken	6.165.434	6.027.239
Omgeving	3.918.111	3.416.944
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	6.115.473	6.321.441
Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	6.027.910	5.895.425
Hogere Entiteiten	174.056	177.793
Totaal	66.475.112	66.034.783

Figuur IV-2: Vastleggings- en vereffeningskredieten per beleidsdomein (in duizend euro)

4. Bespreking per beleidsdomein

4.1. Algemeen

In de bespreking van de uitgavenevolucie per beleidsdomein wordt de nadruk gelegd op relevante wijzigingen van de kredieten. Die wijzigingen geven onder meer aan welke beleidsintenties er genomen zijn.

Tenzij anders aangegeven, wordt met de term “kredieten” verwezen naar zowel VAK en VEK. In de mate dat er een grote afwijking is tussen de evolutie van de VAK en VEK, wordt dit ook weergegeven. Dat verschil kan bijvoorbeeld te maken hebben met een aanpassing van de vereffeningskalender of een vastlegging die niet jaarlijks gebeurt. De impact van de gewijzigde inflatieprognoses is niet stelselmatig opgenomen in de bespreking van de beleidsdomeinen, maar wordt hierna globaal besproken.

4.1.1. Index en sensitiviteit voor inflatie

Index

Bij de BO 2026 nemen de uitgaven toe met 671,4 miljoen euro VAK en 668,6 miljoen euro VEK ten gevolge van inflatie. Het gaat om 474,5 miljoen euro VAK en 471,8 miljoen euro VEK ten gevolge van de algemene indexatieprincipes: indexatie volgens (verwachte) overschrijdingen van de spilindex (= systeem van de loonprovisie) en indexatie volgens de jaarlijkse (verwachte) evolutie van de gezondheidsindex (GZI) (= systeem buiten de loonprovisie). Daarnaast nemen de uitgaven nog toe met 196,9 miljoen euro VAK en VEK op verschillende uitgavenposten die een specifieke indexberekening kennen.

Bij een overschrijding van de spilindex worden de sociale uitkeringen en de grote meerderheid van de loonkredieten drie maanden na de overschrijding met 2% verhoogd. Voor het opvangen van die impact op de uitgaven worden de nodige kredieten centraal voorzien op de indexprovisie bij het beleidsdomein Financiën en Begroting. De kredieten worden na effectieve overschrijding van de spilindex herverdeeld naar de relevante begrotingsartikels. In het daaropvolgende begrotingsjaar, wanneer het effect op kruissnelheid komt en er voor 12 maanden budget nodig is, worden de uitgaven definitief gealloceerd op de desbetreffende begrotingsartikels.

De GZI wordt gebruikt om de indexering van de werkingskredieten en een beperkt deel van de loonkredieten (dewelke niet het systeem van de spilindex volgen) te bepalen. Die index wordt bij een begrotingsronde toegekend in functie van de op dat moment geraamde evolutie van de GZI.

De index bij de BO 2026 is gebaseerd op de inflatievooruitzichten die op 2 september 2025 werden gepubliceerd door het Federaal Planbureau. Een samenvattend overzicht van die vooruitzichten is hieronder te vinden.

Tabel IV-10: Inflatieparameters

	BO 2025
Verwachte evolutie gezondheidsindex	1,5%
Overschrijding spilindex	Jan/26
Aanpassing sociale uitkeringen en lonen	Apr/26

De spilindex werd laatst overschreden in januari 2025. Die overschrijding wordt bij de BO 2026 op kruissnelheid gebracht. De nodige kredieten om het effect van de 2% verhoging op te vangen worden dus toegewezen aan de betrokken

begrotingsartikels. Hiervoor is 614,5 miljoen euro VAK en 609,6 miljoen euro VEK nodig.

De volgende overschrijding van de spilindex wordt verwacht in januari 2026. Hiervoor worden de nodige kredieten voorzien op de indexprovisie bij het Departement Financiën en Begroting. Het gaat om 484,0 miljoen euro VAK en 480,2 miljoen euro VEK, wat een daling is van de indexprovisie met 147,3 miljoen euro VAK en 146,4 miljoen euro VEK ten opzichte van de BA 2025.

De loonkredieten die de spilindex niet volgen en de werkingskredieten die een uitzondering genieten op de algemene niet-indexatie en de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen, nemen bij de BO 2026 toe met 24,4 miljoen euro VAK en 20,7 miljoen euro VEK op basis van de verwachte toename van de GZI.

Daarnaast wordt er 196,9 miljoen euro VAK en VEK voorzien op verschillende uitgavenposten die een specifieke indexberekening kennen. Een deel hiervan zijn loongebonden uitgaven, en een deel hiervan zijn niet-loongebonden kredieten die een uitzondering hebben op de algemene niet-indexatie.

Ten slotte wordt er bij de BO 2026 ook een correctie doorgevoerd voor teveel toegekende index in 2025. Bij de BA 2025 werd er in de indexatie namelijk rekening gehouden met een groei van de GZI over 2025 met 3%. Ondertussen wordt er nog maar een GZI van 2,6% verwacht over 2025. Het verschil wordt bij de BO 2026 gecorrigeerd. Hierdoor dalen de uitgavenkredieten met 17,1 miljoen euro VAK en 12,2 miljoen euro VEK.

De impact van bovenstaande indexatie is niet stelselmatig opgenomen in de bespreking per beleidsdomein, daar de impact verspreid zit over veel verschillende begrotingsartikels. Bijlage 5: Overzichten verdeling index per beleidsdomein en begrotingsprogramma toont echter wel de verdeling per beleidsdomein en begrotingsprogramma van de index voor het op kruissnelheid brengen van de overschrijding van de spilindex in januari 2025, de indexatie van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen, van de indexcorrectie 2025 van 3% naar 2,6% en van de index voorzien op de indexprovisie voor de verwachte overschrijding van januari 2026. De verdeling van de indexprovisie betreft wel een indicatieve verdeling indien de kredieten zoals berekend bij de BO 2026 zouden worden toegewezen. De indexprovisie zelf is namelijk centraal gebudgetteerd bij het beleidsdomein Financiën en Begroting.

Sensitiviteit van de uitgaven voor inflatie

Zoals supra beschreven beïnvloedt de inflatie de uitgaven via het moment van overschrijding van de spilindex en via de evolutie van de gezondheidsindex (GZI).

We kunnen daarom ook nagaan wat het effect is van een afwijking van de overschrijding van de spilindex met één of meerdere maanden en een verhoging of verlaging van de GZI met 10 basispunten.

In haar vooruitzichten van 2 september 2025 gaat het Planbureau uit van een overschrijding van de spilindex in januari 2026 (niveau 133,28). Onderstaande tabel toont het effect op de uitgavenkredieten 2026 die de spilindex volgen indien de spilindex één maand vroeger of later wordt overschreden.

Tabel IV-11: VEK-effect op 2026 van wijziging overschrijding spilindex 133,28 (in duizend euro)

	Indexprovisie	Delta t.o.v. januari 2026
Overschrijding spilindex (133,28) december 2025	527.538	47.351

Overschrijding spilindex (133,28) januari 2026	480.187	-
Overschrijding spilindex (133,28) februari 2026	432.975	-47.212

Bij de BO 2026 wordt uitgegaan van een GZI van 1,5%. In onderstaande wordt het effect weergegeven van een hogere of lagere raming van de GZI met 10 basispunten op de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen. De lage gevoeligheid van de werkingskredieten aan een wijziging van de GZI is het gevolg van de beslissing van de Vlaamse Regering om, op enkele uitzonderingen na, de werkingskredieten niet te indexeren.

Tabel IV-12: Effect wijziging GZI met 10 basispunten (in duizend euro)

Loonkredieten	1.181
Werkingskredieten	197

4.1.2. Overzicht verdeling algemene besparingen BO 2026

Bij de BO 2026 worden er een aantal algemene besparingsmaatregelen genomen waarvan de impact verspreid zit over alle beleidsdomeinen. Zo wordt er ingegrepen op de uitgaven en subsidies:

- 210,0 miljoen euro op subsidies. Hiervan was 70,0 miljoen besparing vanaf 2026 afgesproken bij de regeringsvorming. Bij de begrotingsbesprekingen BO 2026 is er beslist om dit bedrag met 140,0 miljoen euro op te trekken tot 210,0 miljoen euro.
- 90,0 miljoen euro bijkomend op subsidies en efficiënte overheid. Die besparing was afgesproken bij de regeringsvorming, maar initieel voorzien vanaf begrotingsjaar 2027. Bij de begrotingsbesprekingen BO 2026 is beslist hier één jaar vroeger uitvoering aan te geven.
- 120,0 miljoen euro besparing via een efficiëntere overheid. Dit betreft een maatregel die bijkomend beslist is bij de begrotingsbesprekingen BO 2026 en waarvan de impact verspreid zit over de entiteiten van de Vlaamse overheid.

Aangezien de impact van bovenstaande maatregelen verspreid zit over alle beleidsdomeinen en veel verschillende begrotingsartikels, is de bespreking ervan niet opgenomen in de bespreking per beleidsdomein maar zitten wel vervat in de beleids- en begrotingstoelichtingen (BBT's). In dit subhoofdstuk worden de tabellen opgenomen waarin de verdeling per begrotingsartikel van de verschillende maatregelen terug te vinden is zodat er ook een overzicht is over de verschillende BBT's heen.

Wat de besparing van 120,0 miljoen euro op de efficiëntie van de overheid betreft, wordt opgemerkt dat die besparing bij de BO 2026 tijdelijk centraal op de indexprovisie van het Departement Financiën en Begroting (CB0-1CBD2AB-PR) verwerkt wordt. De verdeling per entiteit volgt bij de BA 2026. Die verdeling zal gebeuren o.b.v. een oefening door het Voorzitterscollege (VOCO) die in het najaar 2025 plaatsvindt.

Tabel IV-13: Algemene besparingsoefening (in duizend euro)

Begrotingsartikel	VAK	VEK
Subtotaal 1	-210.009	-210.009
Beleidsdomein Financiën en Begroting		
CB0-1CBD2AA-WT	-102	-102
Beleidsdomein Onderwijs en Vorming		
FB0-1FGE2GE-WT	-2.706	-2.706
FB0-1FGE2GF-WT	-236	-236
FB0-1FGE2GH-WT	-3.076	-3.076
FB0-1FGE2GI-WT	-278	-278

Begrotingsartikel	VAK	VEK
FB0-1FGE2GK-WT	-100	-100
FB0-1FGE2GN-WT	-2.222	-2.222
FB0-1FGE2GO-IS	-172	-172
FB0-1FGE2GO-WT	-481	-481
Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin		
GB0-1GCF2KA-WT	-1.000	-1.000
GB0-1GCF2VB-WT	-10.000	-10.000
GB0-1GCF2VC-WT	-8.797	-8.797
GB0-1GIF2SX-IS	-2.003	-2.003
GB0-1GIF5SX-IS	-25.200	-15.700
Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media		
HB0-1HBF2BD-WT	-5.256	-14.756
HB0-1HCF2TA-WT	-5.523	-5.523
HB0-1HCF2TB-WT	-3.619	-3.619
HB0-1HCF2TC-WT	-988	-988
HB0-1HCF2TD-WT	-321	-321
HB0-1HCF2TE-WT	-3.607	-3.607
HB0-1HCF2TF-WT	-861	-861
HB0-1HCF2TG-WT	-1.426	-1.426
HB0-1HCF2TH-WT	-49	-49
HB0-1HCF2TI-WT	-509	-509
HB0-1HCF2TM-IS	-291	-291
HB0-1HCF2TT-IS	-190	-190
HB0-1HCF5TY-IS	-295	-295
HB0-1HDB2UE-WT	-1.648	-1.648
HB0-1HEI2VD-WT	-600	-600
HB0-1HEI2VE-WT	-146	-146
HB0-1HEI2VF-WT	-558	-558
HB0-1HEI2VY-IS	-734	-734
HB0-1HFH2NY-IS	-4.201	-4.201
Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken		
MB0-1MEH2EA-WT	-630	-630
MB0-1MEH2FC-WT	-299	-299
MB0-1MEH2FX-IS	-1.549	-1.549
MB0-1MFH2KD-WT	-110	-110
MB0-1MFH2LA-WT	-316	-316
MB0-1MHH2OA-WT	-520	-520
MB0-1MHH4OD-WT	-500	-500
MB0-1MHH4OX-IS	-1.500	-1.500
Beleidsdomein Omgeving		
QB0-1QCG2DW-IS	-100	-100
QB0-1QCG2NB-WT	-345	-345
QB0-1QCG2ND-WT	-477	-477
QB0-1QCG2NY-IS	-120	-120
QB0-1QCG2OC-WT	-1.019	-1.019
QB0-1QCG2OX-IS	-6.546	-6.546
QB0-1QFD2MA-WT	-135	-135
QD0-1QCG2FA-WT	-4	-4
QE0-1QEB2KB-WT	-4.377	-4.377
QE0-1QEB4KE-WT	-8.754	-8.754
QE0-1QEB4KG-WT	-6.996	-6.996
QF0-1QDB2QK-IS	-2.340	-2.340
QG0-1QGD2BC-WT	-125	-125
QG0-1QGD2BD-WT	-181	-181
QG0-1QGD2CB-WT	-612	-612
Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie		
SA0-1SEA2BC-WT	-120	-120
SA0-1SNA2ID-WT	-800	-800
SA0-1SOA2LB-WT	-534	-534
SA0-1SOA2LY-IS	-110	-110
SA0-1SQB5WY-IS	-3.123	-3.123

Begrotingsartikel	VAK	VEK
SG0-1SKC2TX-IS	-55	-55
SH0-1SKA2PB-WT	-1.676	-1.676
SH0-1SKA2QA-WT	-303	-303
SH0-1SKA2QC-WT	-64	-64
SH0-1SKA2QY-IS	-367	-367
SJ0-1SFC2DA-WT	-2.817	-2.817
SJ0-1SFF2CA-WT	-117	-117
SJ0-1SGI2EA-WT	-1.118	-1.118
SJ0-1SGI2EB-WT	-1.309	-1.309
SJ0-1SGI2EC-WT	-217	-217
SJ0-1SHD2FB-WT	-117	-117
SJ0-1SMC2HA-WT	-1.525	-1.525
SJ0-1SMC2HB-WT	-4.289	-4.289
SL0-1SDE2JB-WT	-186	-186
Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie		
TB0-1TBA2AH-PR	-131	-131
TB0-1TBA2AK-WT	-1.000	-1.000
TB0-1TDE2AD-WT	-4.778	-4.778
TB0-1TEA2GR-IS	-756	-756
TB0-1TEA2GS-IS	-12.500	-12.500
TB0-1THC2TA-WT	-500	-500
TB0-1THC2UF-WT	-8.971	-8.971
TB0-1TIE2VC-WT	-372	-372
TB0-1TLA2OA-WT	-318	-318
TC0-1TCA5DY-IS	-36.000	-36.000
TG0-1TJG2WK-WT	-220	-220
TG0-1TJG5WW-IS	-150	-150
TG0-1TJX2WB-WT	-526	-526
TG0-1TJX2WV-IS	-50	-50
TG0-1TKG2YA-WT	-140	-140
Subtotaal 2	-90.000	-90.000
Beleidsdomein Financiën en Begroting		
CB0-1CBD2AA-WT	-1.146	-1.146
CB0-1CBD2AB-PR	-104	-104
CB0-1CBD2AP-WT	-250	-250
CB0-1CFD2EA-WT	-1.000	-1.000
CE0-1CAD2ZZ-LO	-500	-500
CE0-1CAD2ZZ-WT	-500	-500
CE0-1CDD2DE-WT	-1.500	-1.500
Beleidsdomein Onderwijs en Vorming		
FB0-1FBE2AB-PR	-6.000	-6.000
Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin		
GB0-1GCF2VC-WT	-10.000	-10.000
Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Media en Sport		
HB0-1HEI2VB-WT	-150	-150
HB0-1HEI2VD-WT	-300	-300
HB0-1HEI2VE-WT	-50	-50
HB0-1HEI2VF-WT	-200	-200
HB0-1HFB2NY-IS	299	299
HB0-1HFB5NY-IS	-3.488	-3.488
Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken		
MB0-1MAH2ZZ-WT	-500	-500
MB0-1MEH2EA-WT	-300	-300
MB0-1MEH2FC-WT	-3.281	-3.281
MB0-1MEH2GY-IS	-800	-800
MB0-1MFH2KD-WT	-1.000	-1.000
MB0-1MFH2LA-WT	-130	-130
MB0-1MHH2RX-IS	-200	-200
MB0-1MHH2RY-IS	-200	-200
MB0-1MHH4OD-WT	-400	-400
MB0-1MIH2WV-IS	-800	-800

Begrotingsartikel	VAK	VEK
MC0-1MIH2WA-WT	-100	-100
MC0-1MIH2WX-IS	-150	-150
MC0-1MIH2WY-IS	-150	-150
MD0-1MAH2ZZ-WT	-800	-800
Beleidsdomein Omgeving		
QB0-1QCG2NY-IS	-3.500	-3.500
QB0-1QCG2OC-WT	-1.733	-1.733
QB0-1QCG2OX-IS	-1.752	-1.752
QB0-1QFD2MA-WT	-300	-300
QBZ-3QCG2ZZ-IS ¹⁰	-815	-815
QC0-1QAG2ZZ-LO	-200	-200
QF0-1QDB2PA-WT	-850	-850
QF0-1QDB2QA-WT	-210	-210
QF0-1QDB2QK-IS	-8.940	-8.940
QG0-1QGD2CB-WT	-5.950	-5.950
Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie		
SA0-1SAA2ZY-IS	-1.000	-1.000
SJ0-1SGI2EB-WT	-267	-267
SJ0-1SGI2EC-WT	-33	-33
SJ0-1SHD2FA-WT	-92	-92
SJ0-1SHD2FB-WT	-658	-658
SJ0-1SMC2GC-WT	-5.000	-5.000
SJ0-1SMC2HB-WT	-5.000	-5.000
Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie		
TB0-1TDE2AD-WT	-885	-885
TB0-1TDE2SB-WT	-5.115	-5.115
TB0-1TEA2GS-IS	-2.000	-2.000
TC0-1TCA5DY-IS	-10.000	-10.000
TG0-1TJG2WK-WT	-2.000	-2.000
Subtotaal 3	-120.000	-120.000
Beleidsdomein Financiën en Begroting		
CB0-1CBD2AB-PR	-120.000	-120.000

4.2. Financiën en Begroting

Open end

De indexprovisie (CB0-1CBD2AB-PR) wordt verlaagd met 147,3 miljoen euro VAK en 146,4 miljoen euro VEK naar 484 miljoen euro VAK en 480,2 miljoen euro VEK.

Overeenkomstig de op 2 september 2025 door het Planbureau gepubliceerde maandvooruitzichten voor de gezondheidsindex vindt de volgende overschrijdingen van de spilindex door de afgevlakte gezondheidsindex normalerwijze plaats in januari 2026. Met de federale hervorming van 2025 worden de sociale uitkeringen en lonen vanaf 1 juli 2025 pas 3 maanden na overschrijding van de spilindex met 2% aangepast in plaats van 1 maand (sociale uitkeringen) of 2 maanden (lonen) na overschrijding van de spilindex voor 1 juli 2025.

Op de indexprovisie 2026 wordt het budgettair effect van de overschrijdingen van januari 2026 en februari 2027 (impact op vakantiegeld 2027 bij De Lijn dat ESR matig aanrekenbaar is in 2026) ingeschreven. Hiervoor is 484 miljoen euro VAK en 480,2 miljoen euro VEK benodigd, wat een bijstelling van -147,3 miljoen euro VAK en -146,4 miljoen euro VEK geeft t.o.v. BA 2025.

¹⁰ De besparing wordt ingevuld als een extra ontvangst. In de tabel wordt de vertaling aan uitgavenzijde opgenomen.

Bij BO 2026 worden de woongerelateerde fiscale uitgaven (CB0-1CDD2DB-WT) op 1,0 miljard euro ESR-VAK en ESR-VEK geraamd (aan 99,44% voorschottenpercentage). Ten opzichte van de BA 2025 (aan 99,55% voorschottenpercentage) houdt die raming een vermindering in van 105,2 miljoen euro. De raming bij BO 2026 is gebaseerd op de bedragen opgenomen in de administratieve nota van de FOD Financiën van 17 september 2025. De wijziging in 2026 situeert zich – mede door de toepassing van een lager voorschottenpercentage (99,44% versus 99,55%) – hoofdzakelijk bij:

- het bouwsparen: -17,3 miljoen euro;
- de belastingvermindering voor interesten: +2,7 miljoen euro;
- de Vlaamse woonbonus 2005-2014: -63,6 miljoen euro;
- de Vlaamse belastingvermindering voor het lange termijnsparen: -1,5 miljoen euro;
- de gewestelijke woonbonus (Vlaamse woonbonus in 2015 en geïntegreerde woonbonus vanaf 2016): -25,0 miljoen euro.

De bijstelling op de componenten 'onderhoud en restauratie van beschermde monumenten en landschappen', 'renovatie van tegen bescheiden huurprijs verhuurde woningen' en 'renovatieovereenkomsten' bedraagt samen -0,5 miljoen euro.

De fiscale uitgaven met betrekking tot de dienstencheques en wijkwerken (CB0-1CDD2DC-WT) worden bij de BO 2026 op nul gezet. Het fiscaal voordeel voor de dienstencheques en wijkwerken werd vanaf 1 januari 2025 afgeschaft. De afschaffing, een maatregel die bij de regeringsformatie 2024-2029 werd beslist, heeft bijgevolg impact vanaf aanslagjaar 2026 (begrotingsjaar 2026). Bij de BA 2025 werd de fiscale uitgave op 157,7 miljoen euro ESR-VAK en ESR-VEK geraamd (aan 99,55% voorschottenpercentage).

De responsabiliseringsbijdrage (CB0-1CCD2CA-LO) wordt bij de BO 2026 op 681,6 miljoen euro ESR-VAK en ESR-VEK geraamd. Ten opzichte van de BA 2025 betekent dit een toename met 119,0 miljoen euro (waarvan 23,9 miljoen euro gerelateerd is aan index). De bijdrage ten laste van het begrotingsjaar 2026 is gebaseerd op de raming van de in 2025 te betalen statutaire weddenmassa (9.588,5 miljoen euro). Het bijdragepercentage voor het begrotingsjaar 2026 bedraagt 7,088%. Voor het begrotingsjaar 2025 was dit 6,202%. De raming bij BO 2026 bevat een afrekening over het jaar 2025 van 1,9 miljoen euro in het nadeel van de Vlaamse Gemeenschap.

Overige bijstellingen

In 2026 wordt de pendeldotatie (CB0-1CCD2CC-WT) op 27,2 miljoen euro ESR-VAK en ESR-VEK geraamd. Ten opzichte van de BA 2025 betekent dit een vermeerdering met 44 duizend euro VAK/VEK. De vermeerdering wordt verklaard door het wegvallen van een (negatieve) afrekening die in de raming van de BA 2025 begrepen was. Ten opzichte van de BA 2025 blijven de relatieve pendelstromen van en naar de hoofdstad ongewijzigd op 61,724%.

Bij de BO 2026 stijgen de rentekredieten met 359,2 miljoen euro tot 1.201,5 miljoen euro. Het krediet bestaat uit volgende onderdelen:

- 1) Voor nieuwe financieringen op lange termijn in 2025 en 2026 wordt respectievelijk 331,6 miljoen euro en 153,9 miljoen euro aan toerekenbare rente ingeschreven, in totaal aldus 485,4 miljoen euro. De rente voor nieuwe LT-financieringen in 2026 is bestemd voor de financiering van:
 - VMSW en VWF binnen de sociale huisvestingssector (60,1 miljoen euro);
 - het begrotingstekort (53,6 miljoen euro);
 - de ESR-8 uitgaven (20 miljoen euro);

- Lantis voor het oosterwielproject (11,5 miljoen euro);
- herfinanciering van een bestaande EMTN-lening die op eindvervaldag komt (6,9 miljoen euro);
- de kaseffecten van niet-ESR aanrekenbare uitgaven (4,8 miljoen euro);
- funding in delta interne financieringen (3,2 miljoen euro) en;
- relance-uitgaven (-6,3 miljoen euro)¹¹

Meer details hierover zijn beschikbaar in de inhoudelijke toelichting bij artikel CB0-1CED2BA-WT in de beleids- en begrotingstoelichting van Financiën en Begroting.

- 2) Voor financieringen op korte termijn via het BCP-programma, KT-leningen en via de zichtrekening wordt er 51 miljoen euro ingeschreven.
- 3) Voor de aflossing van de bestaande LT-leningen wordt 632,6 miljoen euro aan rente ingeschreven. Hiervan is het grootste deel bestemd voor de EMTN-leningen (=606,3 miljoen euro).
- 4) Voor de interne financieringen wordt de rente voor 2026 geraamd op 32,5 miljoen euro.

De andere financiële kosten stijgen met 2,1 miljoen euro tot 22,9 miljoen euro. Die stijging is vooral het gevolg van een hoger ingeschatte taks op de effectenrekening (+2,0 miljoen euro).

De ESR-9 kredieten stijgen met 276,6 miljoen euro, zowel in VAK als VEK door:

- twee Euro Medium Term Note's (EMTN) die op eindvervaldag komen in 2026 voor in totaal 780 miljoen euro (+153,5 miljoen euro);
- de laatste lening van de Gemeentelijke Holding die op eindvervaldag komt (+25 miljoen euro);
- minder aflossingen voor de overgenomen gemeenteleningen en de Vismijn Oostende (-2,5 miljoen euro) en;
- een stijging van de interne financieringen langer dan 1 jaar die op eindvervaldag komen in 2026 (+100,5 miljoen euro).

Voor de aflossing van de schuld gerelateerd aan de definitieve vaststelling van de autonomiefactor wordt 72,0 miljoen euro ingeschreven in 2026.

Bij de BO 2026 is beslist om 120 miljoen euro recurrent te besparen op lonen en werking in het kader van een efficiënte overheid. In afwachting van een door het voorzitterscollege gevalideerde verdeling van de 120 miljoen euro over alle ministeries en agentschappen met rechtspersoonlijkheid behorende tot de Vlaamse deelstaatoverheid wordt de besparing voorlopig geïmputeerd op de indexprovisie (CB0-1CBD2AB-PR).

Net als de voorbije jaren dient een provisie (CB0-1CBD2AB-PR) voor het ondervangen van de kost van de endogene groei 2026 bij de ministeries en de agentschappen met rechtspersoonlijkheid ingeschreven te worden a rato van 6,3 miljoen euro VAK en VEK.

De federale pensioendienst verwacht een aangroei van de bijdragevoet aan de pool der parastatalen met 0,5%-punt in 2026 (bijdragevoet van 53% in 2026 t.o.v. 52,5 % in 2025). Hierdoor wordt een provisie (CB0-1CBD2AB-PR) van 1,6 miljoen euro ingeschreven.

De provisie voor betaalincidenties (CB0-1CBD2AB-PR) van 165,0 miljoen euro VEK ingeschreven bij BA25 wordt terug op 0 gezet.

In uitvoering van het door de Vlaamse Regering op 15 juli 2022 bijgestuurde klimaatplan Vlaamse overheid wordt de doelstelling voor energiebesparing opgetrokken van 2,5% per jaar naar 3% per jaar. Voor de entiteiten onder het

¹¹ In 2026 zijn de cash ontvangsten vanuit Europa groter dan de cash uitgaven i.k.v. relance-uitgaven waardoor de financieringsbehoefte negatief wordt.

toepassingsgebied worden de energiebudgetten met 3% verminderd en gecompenseerd naar de centrale provisie voor het actieplan Energie-efficiëntie (CB0-1CBX2AC-PR) ter financiering van energiebesparingsmaatregelen en het behalen van de doelstellingen voor de gebouwen en technische infrastructuur wat een stijging van voormelde provisie met 1,3 miljoen euro betekent.

In uitvoering van het Plan Vlaamse Veerkracht (CB0-1CBD2AH-PR) wordt een vereffening geraamd van 370,6 miljoen euro en ingeschreven op de relanceprovisie, wat een daling van 370,9 miljoen euro inhoudt ten opzichte van de VEK-kredietraming bij BA 2025.

In uitvoering van het Vlaamse luik van het REPowerEU-hoofdstuk binnen het aangepast plan voor Herstel en Veerkracht (CB0-1CBD2AN-PR), wordt een vereffening geraamd van 65,8 miljoen euro in 2026. Dit is betekent een daling van 35,7 miljoen euro ten opzichte van de VEK-kredietraming voor 2025.

In het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof-regeling, worden middelen voorzien ter ondersteuning van het plan. Hiertoe werd in 2022 een bedrag van 326 miljoen euro VAK uitgetrokken. In 2024 werd éénmalig 26 miljoen euro ingeschreven ter ondersteuning van de stopzettingsregeling varkens. In 2025 werd een VAK provisie ingeschreven van 200 miljoen euro. In 2026 wordt die VAK provisie, in overeenstemming met de conceptnota Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) (VR 2022 2302 MED.0068/2) verhoogd tot 250 miljoen euro. Het benodigd VEK wordt geraamd op 65 miljoen euro.

Op basis van een zero-based benadering worden de budgettaire noden voor de Oekraïneprovisie (CB0-1CBD2AM-PR) geraamd op 25,3 miljoen euro VAK en VEK. De raming is voorafgegaan door een grondige evaluatie van de bestaande beleidsmaatregelen en houdt rekening met de verlenging van het bijzonder statuut tijdelijk ontheemden na maart 2026. De dalende instroomcijfers en de daarmee gepaard gaande afbouwstrategie leiden tot een lagere provisie bij BO 2026.

Via een nieuwe meerjarige provisie binnen het programma "Provisies" van het beleidsdomein Financiën en Begroting wordt de prefinanciering voor de projecten die zijn weerhouden in het Vlaamse Sociaal Klimaatplan (VR PV 2025/31 - punt 0015) opgevangen.

De provisie CB0-1CBD2AR-PR bedraagt 85,3 miljoen euro en wordt gevoed door 25% Vlaamse cofinanciering (21,3 miljoen euro) en 75% Europese subsidies uit de Sociaal Klimaatfonds (63,9 miljoen euro). De Europese subsidies worden ingeschreven op het begrotingsartikel CB0-9CBDAAF-OW.

Er zal een Vlaams Verwerkingscentrum (VVC) worden opgericht dat de snelheidsovertredingen afkomstig van de AWV-trajectcontroles op gewestwegen zal verwerken. Het benodigde loonbudget (CE0-1CAD2ZZ-LO) op kruissnelheid wordt geraamd op 2,5 miljoen euro. In het opstartjaar wordt hiervan 60%, ofwel 1,5 miljoen euro voorzien. Tevens wordt 3,2 miljoen euro extra budget voorzien om de nodige ICT-investeringen (CE0-1CDD2DE-WT) te realiseren.

Het Vlaams Regeerakkoord voorzag onder voorbehoud in de afschaffing van de jobbonus (CE0-1CDD2DP-WT) vanaf 2026, anticiperend op de federale belastinghervorming die werken meer lonend moet maken. Aangezien de federale hervorming maar effect heeft vanaf aanslagjaar 2029 komt de Vlaamse Regering haar engagement na om de Vlaamse jobbonus in stand te houden. Het benodigde krediet voor 2026 wordt geraamd op 214 miljoen euro of 34,4 miljoen euro minder dan het ingeschreven budget voor 2025.

Het krediet voor de compensaties aan de lokale besturen bedraagt in 2026 77,3 miljoen euro. Ten opzichte van de BA 2025 betekent dit een toename met 9,2 miljoen euro. 77,2 miljoen euro is bestemd voor de compensatie energiezuinige

woningen. Voor de compensaties voor de ombouw van een handelspand in een kernwinkelgebied, vervangbouw en occasioneel vervoer is een budget nodig van 0,1 miljoen euro.

Het totale benodigde budget 2026, incl. een marge van 1 miljoen euro voor onvoorziene uitgaven, wordt geraamd op 104,2 miljoen euro. Dit betekent een bijstelling van +0,5 miljoen euro. De raming is gebaseerd op input van Viapass. De toename van de uitgaven is voornamelijk het gevolg van de contractueel voorziene indexering. Daarbovenop wordt er een besparing ingevoerd van 10 miljoen euro.

4.3. Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Landbouw en Visserij

Overige bijstellingen

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

Net als bij de twee vorige begrotingsjaren, worden er bij de BO 2026 40 miljoen euro PAS middelen voorzien om innovatie in de landbouw te ondersteunen:

- 34 miljoen euro VAK/VEK stroomt door naar Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) (TG0-1TJG5WW-IS) om uitvoering te geven aan PAS gerelateerde investeringen.
- 5,6 miljoen euro VAK/VEK belandt op het subsidieartikel TG0-1TJX2WB-WT.
- 0,4 miljoen euro VAK/VEK is voorzien op het loonartikel TG0-1TAX2ZZ-LO.

Instellingen

Het ESR-vorderingensaldo van **het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)** daalt met 6,1 miljoen euro door een toename van de ESR-uitgaven (waaronder PAS investeringen).

De 34 miljoen middelen PAS-innovatie in de landbouw 2026 zijn ingeschreven in de VLIF-begroting als ontvangst en VAK (aard 5). 5,5 miljoen euro wordt vereffend dit jaar, het resterende deel belandt in het saldo. Het totaal saldo (2024, 2025 en 2026 samen) bedraagt eind 2026 75,7 miljoen euro.

Economie

Overige bijstellingen

In 2026 vindt het evenement Flanders Technology and Innovation plaats. Bij de BA 2025 werd hiertoe 11,3 miljoen euro ESR-VAK en 6,0 miljoen euro ESR-VEK voorzien. De vastleggingen worden in 2025 genomen waardoor het ESR-VAK in 2026 niet nodig is. In 2027 wordt opnieuw ESR-VAK begroot om de editie van 2028 voor te bereiden.

Instellingen

De ESR-VAK van **het Fonds voor Innoveren en Ondernemen (FIO)** bedragen 821,6 miljoen euro bij BO 2026. Ten opzichte van de BA 2025 komt dit neer op een vermindering met 103,4 miljoen euro. De belangrijkste verklaring voor die bijstelling ligt in de doorgevoerde besparingen ten belope van 61,0 miljoen euro, waarvan 15,0 miljoen euro betrekking heeft op punctuele maatregelen. Voor de

resterende besparing van 46,0 miljoen euro wordt verwezen naar het centraal overzicht van de maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210,0 miljoen euro en de besparing van 90,0 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid.

Verder neemt de kredietbehoefte voor Indirect Carbon Leakage met 45,0 miljoen euro af. FIO zal in 2026 tevens de verkoop van het researchpark Zellik realiseren. De geraamde opbrengst bedraagt 14,0 miljoen euro waarvan 5,6 miljoen euro opnieuw door FIO wordt geïnvesteerd. Tot slot wordt het krediet voor de ondernemerschapstrajecten (Syntra) met 0,6 miljoen euro opgetrokken (indexatie).

Wetenschap en Innovatie

Overige bijstellingen

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

Voor investeringen in innovatie en ontwikkeling wordt het budget op de provisie O&O verhoogd met 10 miljoen euro VAK en 1 miljoen euro VEK. Echter door een technische correctie dalen zowel VAK als VEK met 6 miljoen euro bij dezelfde provisie TB0-1TBA2AH-PR.

Op basis van de betaalkalender wordt er bij Energyville (TB0-1TFA2LD-WT) een bijstelling van -9,5 miljoen euro VEK doorgevoerd.

Voor investeringen in innovatie en ontwikkeling wordt het budget op de provisie O&O verhoogd met 10 miljoen euro VAK en 1 miljoen euro VEK.

Compensaties

Vanuit de provisie O&O (TB0-1TBA2AH-PR) worden er een aantal compensaties doorgevoerd. De meest relevante compensaties zijn:

- de rente voor participatie in Brussels Airport ten bedrage van 33,3 miljoen euro VAK en VEK;
- de rente op de schuld binnen Flanders Future Tech Fund ten bedrage van 1,4 miljoen euro VAK en VEK;
- fase 2 en fase 3 van het Masterplan in het kader van de transformatie van Plantentuin Meise voor 3 miljoen euro VAK en VEK;
- 3,0 miljoen euro VAK en VEK voor de rentecompensatie voor het Defensiefonds.

Ter verhoging van de transparantie wordt er 1,5 miljoen euro VAK en VEK gecompenseerd naar een apart begrotingsartikel voor de Vlaamse AI Academie (TB0-1TEA2JF-IS).

Instellingen

Conform de samenwerkingsovereenkomst met het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (TB0-1TEA5GT-IS) wordt er, n.a.v. jaarlijks fluctuerend VAK, 123,8 miljoen euro VAK in plus en 8,4 miljoen euro VEK in min bijgesteld op begrotingsartikel TB0-1TEA5GT-IS.

Tenslotte verhoogt de toelage naar VITO eenmalig met 18,4 miljoen euro VEK voor de vereffening van openstaande historische investering.

Apparaatskredieten Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie

Bij de BO 2026 werd via het programmadecreet een uitbreiding van het begrotingsfonds WEWIS voorzien. De uitbreiding van begrotingsfonds slaat op de retributie in het kader van de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Voor elke aanvraag van een toelating tot arbeid in het kader van de gecombineerde vergunning in Vlaanderen, wordt een retributie gevraagd. Die retributie voor het bekomen van een toelating tot arbeid als deel van de gecombineerde vergunning dekt de administratieve verwerking en de controle door de Vlaamse overheid.

Er wordt bij de BO 2026 een ontvangst van 2,2 miljoen euro ingeschreven op het begrotingsfonds voor die retributie (TB0-9TAXTZZ-OW). De volgende uitgaven worden voorzien:

- 1,7 miljoen euro werkingskosten (TB0-1TAX4ZZ-WT);
- 0,2 miljoen euro loonkosten (TB0-1TAX4ZZ-LO).

Werk en Competenties

Open end

Sinds 2020 wordt er voor dienstencheques aangerekend op het moment dat er effectief een gesubsidieerde prestatie plaatsvindt. Die aanrekenmethode werd voorgesteld door het Rekenhof. De facturatie door de uitgiftemaatschappij gebeurde echter steeds op basis van de aankopen van dienstencheques, en dus moesten facturen van de periode november jaar t-1 t.e.m. oktober jaar t aangerekend worden in jaar t (WT-artikel). De facturen voor de maanden november en december van een kalenderjaar werden bijgevolg aangerekend als een voorschotfactuur (PA-artikel).

Op 1 juni 2025 startte echter een nieuw dienstenchequemodel waarbij alleen nog digitale dienstencheques uitgegeven worden. In het nieuwe model worden de subsidies niet langer gefactureerd op basis van de aankoopdatum, maar op basis van de prestatiedatum van een dienstencheque. Dat betekent dat de facturen van november en december van 2025 niet meer als voorschotfacturen worden beschouwd. Bijgevolg is het PA-artikel sinds BO 2025 niet meer nodig voor de correcte aanrekening van de facturen. Het PA-artikel werd wel nog behouden. Er werd namelijk in het nieuwe contract met de uitgiftemaatschappij Pluxee voorzien dat WEWIS een voorschot betaalt aan Pluxee zodat Pluxee de cheques kan uitbetalen die zijn ingediend door de erkende dienstenchequeondernemingen. Pluxee behoudt dit voorschot tijdens de contractduur en betaalt aan het einde van het contract terug. Het PA-artikel werd dus behouden om die lening uit te drukken, ten belope van 45,0 miljoen euro. Dat voorschot wordt nu bij de BO 2026 teruggedraaid, waardoor het VAK/VEK op begrotingsartikel TB0-1TDE2RA-PA daalt tot 0 miljoen euro VAK/VEK. Het begrotingsartikel blijft na BO 2026 ook behouden om eventuele toekomstige voorschotten uit te drukken.

De uitgaven voor de dienstencheques op begrotingsartikel TB0-1TDE2RA-WT (uitgaven voor de prestaties januari 2026 - december 2026) worden bij de BO 2026 bijgesteld met +13,3 miljoen euro VAK/VEK omwille van de prognose van de aangekochte dienstencheques in 2026.

De geraamde uitgaven voor de doelgroepverminderingen sociale zekerheid (TB0-1TDE2QA-WT) worden bij BO 2026 binnen constant beleid bijgesteld naar beneden met 31,6 miljoen euro VAK en VEK. Die daling kadert binnen de beslissing bij BO 2024 om de doelgroepvermindering voor zittende oudere werknemers, werkzoekende ouderen en jongeren stop te zetten vanaf 1 juli 2024. Daarnaast

werd in het Regeerakkoord voorzien dat die uitdooft wordt versneld vanaf 2025. De impact hiervan geeft in 2026 een bijkomende besparing van 22,2 miljoen euro. Die besparing wordt hieronder verder toegelicht onder de globale bespreking van de besparing op arbeidsmarktsubsidies uit het Regeerakkoord.

De uitgaven voor het Vlaams Zorgkrediet en loopbaanonderbreking worden bij de BO 2026 naar beneden bijgesteld met 0,8 miljoen euro VAK/VEK t.o.v. BA 2025. Dit is het gevolg van de volgende bewegingen:

- De uitgaven voor het Vlaams Zorgkrediet – Gewest stijgen met 0,3 miljoen euro (TB0-1TDE2RC-WT).
- De uitgaven voor het Vlaams Zorgkrediet – Gemeenschap stijgen met 0,7 miljoen euro (TB0-1TDE2RD-WT).
- De uitgaven voor de uitdovende loopbaanonderbreking (Gewest) dalen met 1,0 miljoen euro (TB0-1TDE2RC-WT).
- De uitgaven voor de uitdovende loopbaanonderbreking (Gemeenschap) dalen met 0,8 miljoen euro (TB0-1TDE2RD-WT).

Verder dalen de uitgaven voor het Vlaams Zorgkrediet Gewest en het Vlaams Zorgkrediet Gemeenschap omwille van compensaties om de opleidingsmotieven te heroriënteren naar het beleidsveld Competenties (zie hieronder bij compensaties).

Overige bijstellingen

In het Regeerakkoord werd beslist om de jobbonus en de jobbonus plus af te schaffen vanaf 2026. Die besparing werd doorgevoerd door het beschikbare krediet voor de jobbonus met 15,0 miljoen euro VAK/VEK bij te stellen naar beneden tot 0 euro VAK/VEK. Bij de BO 2026 werd echter beslist om de maatregel te behouden in afwachting van de impact van de federale lastenverlaging, en de afschaffing van de jobbonus tijdelijk terug te draaien. Dit geeft bij BO 2026 een bijstelling in plus van 14,0 miljoen euro.

I.h.k.v. de begrotingsdoelstelling werden bij de BO 2026 punctuele maatregelen genomen binnen het beleidsveld Werk. Dit geeft de volgende wijzigingen:

- De transitiepremie dooft uit, wat leidt tot een bijstelling van -2,2 miljoen euro VAK/VEK (TB0-1TDE2QJ-WT).
- De doelgroepvermindering voor kunstenaars dooft uit, wat leidt tot een bijstelling van -1,7 miljoen euro VAK/VEK (TB0-1TDE2QG-WT).
- Er wordt een bijstelling van -6,6 miljoen euro VAK en -6,4 miljoen euro VEK doorgevoerd op het gesplitst krediet Europees Sociaal Fonds (ESF).
- Er wordt een bijstelling van -4,5 miljoen euro VAK en -4,7 miljoen euro VEK doorgevoerd op de uitgavenzijde van het ESF begrotingsfonds (TB0-1TDE4AD-WT).

De uitgaven voor de sectorfondsen (TB0-1TDE2SB-WT) worden met +5,9 miljoen euro VAK bijgesteld omwille van de volgende (10^e) generatie sectorconvenanten voor een jaar. De uitgaven voor de sectorfondsen worden ook naar beneden bijgesteld in VAK/VEK i.h.k.v. de besparingen beslist bij BO 2026. De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier echter niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

In het Regeerakkoord werd een besparing op arbeidsmarktsubsidies voorzien, met in 2026 een opstap van 49,5 miljoen euro. Hieronder worden de bijkomende besparingen opgelijst die bij BO 2026 werden beslist om die opstap te honoreren. Bepaalde eenmalige besparingen die werden beslist bij BO 2025/BA 2025 in dit kader, worden teruggedraaid bij BO 2026 en vervangen door andere besparingen. Ook die bewegingen worden hieronder inzichtelijk gemaakt:

- binnen het beleidsveld Werk:

- De eenmalige besparing op de Werkprovisie die bij BA 2025 werd beslist, wordt bij BO 2026 teruggedraaid (TB0-1TBE2AL-PR). Dit geeft een bijstelling in plus van 0,6 miljoen euro VAK en VEK.
- De eenmalige besparing voor ESF die bij BA 2025 werd beslist, wordt bij BO 2026 teruggedraaid (TB0-1TDE2AD-WT). Dit geeft een bijstelling in plus van 1,0 miljoen euro VAK en VEK.
- Er wordt 22,2 miljoen euro VAK/VEK bijgesteld naar beneden voor de opstap van de besparingen op de doelgroepvermindering voor ouderen (-21,9 miljoen euro VAK/VEK) en de doelgroepvermindering gesco's (-0,3 miljoen euro VAK en VEK) (TB0-1TDE2QA-WT).
- De eenmalige besparing voor jobbonus plus die bij BA 2025 werd beslist, wordt bij BO 2026 teruggedraaid (TB0-1TDE2QD-WT). Dit geeft een bijstelling in plus van 1,8 miljoen euro VAK en VEK.
- Er wordt 0,8 miljoen euro VAK/VEK naar beneden bijgesteld voor de stopzetting van de jongerenbonus (TB0-1TDE2QF-WT).
- Er wordt 2,5 miljoen euro VAK/VEK bijgesteld naar beneden voor de sectorale doelgroepverminderingen (TB0-1TDE2QG-WT). Er werd beslist om de vrijstelling voor de werkgeversbijdragen van zeevarenden met 10% te verminderen.
- Er wordt 0,4 miljoen euro VAK/VEK bijgesteld naar beneden voor de versnelde stopzetting van de gesco maatregel (TB0-1TDE2QH-WT).
- De eenmalige besparingen bij BA 2025 en BO 2025 op het sociaal fonds voor socio-cultureel werk worden teruggedraaid bij BO 2026. Dit geeft een bijstelling in plus van 1,3 miljoen euro VAK en VEK (TB0-1TDE2QK-WT).
- Er wordt op het ESF begrotingsfonds in totaal 21 miljoen euro VAK/VEK uit de vzw ESF Agentschap ontvangen in 2026 (TB0-9TDE2AD-OI). Die ontvangst wordt samen met nog een stuk saldo binnen het begrotingsfonds van 0,3 miljoen euro, t.b.v. in totaal 21,3 miljoen euro, gedesaffecteerd in 2026.
- binnen het beleidsveld Competenties:
 - Er wordt 9,1 miljoen euro VAK/VEK naar beneden bijgesteld voor het Vlaams opleidingsverlof (TB0-1TIE2VB-WT).
 - De eenmalige besparing van 2,2 miljoen euro bij BA 2025 voor opleidingen in uitvoering van VIA – VIVO wordt teruggedraaid. Dit betekent een bijstelling van +2,2 miljoen euro VAK/VEK op begrotingsartikel TB0-1TIE2VF-WT.

Compensaties

Er wordt 32,0 miljoen euro VAK en VEK gecompenseerd vanuit de Vlaamse ondersteuningspremie (VOP – TB0-1TDE2QB-WT) naar de loonpremie Individueel Maatwerk (IMW – TB0-1THC2UG-WT). De VOP dooft sinds 1 juli 2023 uit, toen de nieuwe maatregel IMW opstartte. Binnen IMW is de loonpremie de opvolger van de uitdovende VOP. De middelen die vrijkomen bij VOP naar aanleiding van de uitdoving van de maatregel, worden dus gecompenseerd naar de loonpremie IMW.

Er worden bij BO 2026 enkele compensaties doorgevoerd vanuit het beleidsveld Werk naar het beleidsveld Competenties, om alle middelen die kaderen binnen de Vlaamse opleidingsincentives onder dit beleidsveld onder te brengen. Hieronder volgt een overzicht van die compensaties:

- Er wordt 1,4 miljoen euro VAK/VEK gecompenseerd vanuit de aanmoedigingspremies social profit en privé (TB0-1TDE2RB-WT) naar het Vlaams opleidingsverlof (TB0-1TIE2VB-WT) om de middelen Vlaams opleidingskrediet van de aanmoedigingspremies te verschuiven.
- De kredieten voor het opleidingsmotief binnen het Vlaams Zorgkrediet worden gecompenseerd naar nieuwe begrotingsartikelen onder beleidsveld

Competenties. De middelen voor het zorgmotief en de uitdovende loopbaanonderbreking blijven behouden onder het Vlaams Zorgkrediet:

- Er wordt 0,7 miljoen euro VAK/VEK gecompenseerd vanuit het Vlaams Zorgkrediet – Vlaams Gewest (TB0-1TDE2RC-WT) naar het nieuwe begrotingsartikel TB0-1TIE2VG-WT.
- Er wordt 1,2 miljoen euro VAK/VEK gecompenseerd vanuit het Vlaams Zorgkrediet – Vlaamse Gemeenschap (TB0-1TDE2RD-WT) naar het nieuwe begrotingsartikel TB0-1TIE2VH-WT.

Er wordt bij BO 2026 3,8 miljoen euro VEK gecompenseerd vanuit Focus op Talent (TB0-1TDE2SC-WT) naar ESF (TB0-1TDE2AD-WT) voor het opvangen van een structureel VEK-tekort bij ESF.

Instellingen

Bij de BO 2026 dalen de ESR-VAK van **de Vlaamse dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)** 24,3 miljoen euro tot 920,7 miljoen euro (inclusief index). Dit wordt verklaard door onderstaande oorzaken:

- De toelage daalt met 10,1 miljoen euro, dit is het gevolg van de volgende bewegingen:
 - een toename van de toelage met 9,9 miljoen euro binnen recurrent beleid;
 - een daling van de toelage met 20,0 miljoen euro ingevolge de besparing uit het regeerakkoord m.b.t. de kerntaken van VDAB.
- De ESR-VAK saldo-opbouw daalt met 9,6 miljoen euro.
- De uitgaande interne stromen dalen met 0,5 miljoen euro.
- De eigen ontvangsten dalen met 24,4 miljoen euro.

De ESR-VEK dalen met 24,3 miljoen euro tot 921,0 miljoen euro (inclusief index). Dit wordt verklaard door onderstaande oorzaken:

- De toelage daalt met 15,0 miljoen euro, dit is het gevolg van de volgende bewegingen:
 - een toename van de toelage met 5,0 miljoen euro binnen recurrent beleid;
 - een daling van de toelage met 20,0 miljoen euro ingevolge de besparing uit het regeerakkoord m.b.t. de kerntaken van VDAB.
- De ESR-VEK saldo-opbouw daalt met 14,6 miljoen euro.
- De uitgaande interne stromen dalen met 0,5 miljoen euro.
- De eigen ontvangsten dalen met 24,4 miljoen euro.

Onderstaande niet-exhaustieve lijst geeft de voornaamste oorzaken van de toename in eigen ontvangsten weer:

- De ontvangsten uit IBO vallen weg door een hervorming van het systeem, waardoor de eigen ontvangsten dalen met 19,4 miljoen euro.
- De opbrengsten uit de samenwerking met RIZIV stijgen met 12,4 miljoen euro.
- De Europese inkomsten uit regiedossiers en het Europees globalisatiefonds (EGF) dalen met 9,1 miljoen euro.
- De inkomsten uit het nieuwe ESF-programma voor actordossiers (IBO en opleidingen) dalen met 5,7 miljoen euro.

Sociale Economie

Open end

De uitgaven voor de loonpremie IMW (TB0-1THC2UG-WT) bedragen bij de BO 2026 116,6 miljoen euro VAK/VEK. Er gebeurt bij de BO 2026 een bijstelling van +31,9 miljoen euro VAK/VEK ingevolge een actualisatie van de prognoses uit het

ramingsmodel. Verder stijgen de kredieten door een compensatie vanuit de VOP, zie eerder bij de compensaties van beleidsveld Werk.

Overige bijstellingen

Hieronder volgen enkele bijstellingen i.h.k.v. collectief maatwerk (CMW) bij de BO 2026 (TB0-1THC2UA-WT):

- Bij BA 2025 werd beslist om eenmalig 30,0 miljoen euro VEK te besparen bij collectief maatwerk. Die besparing wordt teruggedraaid bij BO 2026 en dat geeft een bijstelling van +30,0 miljoen euro VEK.
- Bij BO 2026 wordt een punctuele maatregel voorzien, waarbij de automatische verdeling van onbenut contingent binnen de sector wordt beperkt in 2025. Dit geeft een bijstelling van -3,0 miljoen euro VAK en VEK.
- Er wordt bij BO 2026 4,8 miljoen euro VAK en VEK bijgesteld naar beneden, n.a.v. een correctie van het ramingsmodel.

De bijstellingen voor de begeleidingspremie IMW (TB0-1THC2UF-WT) worden hier niet besproken. De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden namelijk globaal opgelijst (zie supra).

Compensaties

Er wordt bij BO 2026 9,0 miljoen euro VEK gecompenseerd vanuit de Ondersteuningsmaatregelen sociale economie en duurzaam en sociaal ondernemerschap (TB0-1THC2TA-WT) naar de provisie 5-Sporen bij AgO (SG0-1SKC2TG-PR). Bij de BA 2023 werd er tijdelijk 10,0 miljoen euro VAK en VEK gecompenseerd vanuit de provisie 5-Sporen voor de tijdelijke oproep Lokaal Activeringspact bij het Departement WEWIS. Bij BO 2025 keerde een eerste deel van dit budget terug ten belope van 9,8 miljoen euro VAK en 0,8 miljoen euro VEK. Bij BO 2026 volgt dus de compensatie van een tweede deel VEK.

Er wordt bij BO 2026 17,3 miljoen euro gecompenseerd vanuit Sociale Economie naar Binnenlands Bestuur:

- 14,3 miljoen euro vanuit de begeleidingspremie IMW en overgangsmaatregelen (TB0-1THC2UF-WT) naar ABB (SJ0-1SMC2GC-WT) voor de omvorming van de middelen aanvullend lokaal dienstenaanbod (ALD) tot algemene financiering van de lokale besturen;
- 3,0 miljoen euro vanuit de ondersteuningsmaatregelen sociale economie en duurzaam en sociaal ondernemerschap (TB0-1THC2TA-WT) naar ABB (SJ0-1SMC2GC-WT) voor de omvorming van de middelen voor de regierol lokale sociale economie en werk tot algemene financiering van de lokale besturen.

Bij BO 2026 wordt 1,2 miljoen euro VAK/VEK gecompenseerd vanuit CMW (TB0-1THC2UA-WT) naar de begeleidingspremie IMW (TB0-1THC2UF-WT) voor de inkanteling van de lokale diensteneconomie (ex-LDE) in CMW. Dit kadert binnen de voorziene afspraken bij de start van de maatregel IMW.

4.4. Onderwijs en Vorming

Onderwijs en Vorming – loonkredieten onderwijspersoneel

Binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming vormen de loonkredieten van het onderwijspersoneel de voornaamste uitgavenpost. Die subsectie beperkt zich tot de bespreking van die loonkredieten, exclusief het hoger onderwijs dat afzonderlijk wordt besproken. De verschillende andere budgetwijzigingen binnen de onderwijsbegroting komen verder aan bod.

Om het globale effect per uitgavenpost overzichtelijk weer te geven, wordt er gestart met een kort overzicht van de totale wijzigingen bij de BO 2026 ten opzichte van de BA 2025. Het gaat telkens om de wijziging exclusief index:

- De loonkredieten van het basisonderwijs (FC0-1FDE2DA-WT) stijgen met 15,6 miljoen euro.
- De loonkredieten van het secundair onderwijs (FC0-1FDE2DD-WT) stijgen met 110,7 miljoen euro.
- De specifieke loonbetalingen (FC0-1FDE2DG-WT), voornamelijk bestaande uit de kredieten voor busbegeleiding en vervoerskosten, stijgen met 0,3 miljoen euro.
- De loonkredieten voor het deeltijds kunstonderwijs (FC0-1FFE2CA-WT) stijgen met 6,8 miljoen euro.
- De loonkredieten voor de leersteuncentra (FC0-1FDE2DI-WT) stijgen met 10,9 miljoen euro.
- De loonkredieten voor de pedagogische begeleiding en inspectie levensbeschouwelijke vakken (FC0-1FGE2GA-WT) stijgen heel beperkt, met minder dan 0,1 miljoen euro.
- De loonkredieten van de centra voor leerlingenbegeleiding (FC0-1FGE2GC-WT) stijgen met 0,9 miljoen euro.
- De loonkredieten voor het volwassenenonderwijs (FD0-1FFE2FA-WT) stijgen met 21,0 miljoen euro.
- De uitgaven op het algemeen wedderecuperatiefonds (FC0-1FDE4DG-WT) dalen met 83,6 miljoen euro.
- De loonuitgaven op het begrotingsfonds deeltijds kunstonderwijs (FC0-1FFE4CA-WT) dalen met 1,1 miljoen euro.
- De loonuitgaven op het begrotingsfonds basiseducatie (FD0-1FFE4FA-WT) dalen met 2,5 miljoen euro.

Open end

De geraamde loonuitgaven voor het onderwijspersoneel worden in grote mate gedreven door onderliggende parameters (zoals de leerlingenevolutie en de evolutie van de anciënniteit van het personeel). Bij de BO 2026 worden de open end-regelingen voor de verschillende niveaus als volgt aangepast:

- een daling met 13,9 miljoen euro bij het basisonderwijs;
- een stijging met 48,9 miljoen euro in het secundair onderwijs;
- een stijging met 2,0 miljoen euro voor de specifieke loonbetalingen, hoofdzakelijk ten gevolge van toename van fietsvergoedingen en prijzen van abonnementen openbaar vervoer;
- een stijging met 6,8 miljoen euro bij de loonkredieten van het deeltijds kunstonderwijs;
- een stijging met 10,9 miljoen euro bij de loonkredieten van de leersteuncentra;
- een stijging met 0,1 miljoen euro bij de loonkredieten van de pedagogische begeleiding en inspectie levensbeschouwelijke vakken;
- een stijging met 0,9 miljoen euro van de loonkredieten van de centra voor leerlingenbegeleiding;
- een stijging met 21,3 miljoen euro van de lonen volwassenenonderwijs.

Overige bijstellingen

Bij de BO 2025 werd beslist om het saldo van het wedderecuperatiefonds te beperken tot 100 miljoen euro. Om die beperking te realiseren, steeg de aanwending van de lonen op het begrotingsfonds, met een lagere aanwending op de individuele loonkredieten tot gevolg. Dat gaf de volgende bijstellingen:

- lonen basisonderwijs: - 32,0 miljoen euro (beslist bij de BA 2025);
- lonen secundair onderwijs: -51,6 miljoen euro (beslist bij de BA 2025).

Die eenmalige bijstellingen worden bij de BO 2026 teruggedraaid. Hierdoor dalen de kredieten van het wedderecuperatiefonds met 83,6 miljoen euro VAK en VEK en stijgen de lonen basisonderwijs met 32,0 miljoen euro VAK/VEK en de lonen secundair onderwijs met 51,6 miljoen euro VAK/VEK.

De volgende besparingen worden doorgevoerd bij de BO 2026:

- een bijstelling van -0,6 miljoen euro VAK/VEK i.h.k.v. de beperking contingent detacheringen van de minister in het basisonderwijs (FC0-1FDE2DA-WT);
- een bijstelling van -0,8 miljoen euro VAK/VEK i.h.k.v. de beperking contingent detacheringen van de minister in het secundair onderwijs (FC0-1FDE2DD-WT);
- een bijstelling van -0,3 miljoen euro voor het schrappen van projectmiddelen gecombineerd onderwijs (FD0-1FFE2FA-WT);
- een bijstelling van -0,5 miljoen euro i.h.k.v. de voor- en naschoolse opvang Brussel (FC0-1FDE2DG-WT);
- een bijstelling van -1,2 miljoen euro m.b.t. de Brusselse kinderdagverblijven (FC0-1FDE2DG-WT).

Bij de BA 2025 werden van de loonkredieten van het basis- en secundair onderwijs ook eenmalig nog een deel niet-aangewende kredieten voor leraar-specialist afgehouden in het kader van de oefening om het begrotingstekort onder controle te houden. Die bijstellingen worden bij BO 2026 teruggedraaid gelet op het eenmalige karakter ervan. De terugdraaiing heeft de volgende bijstellingen tot gevolg:

- lonen basisonderwijs: + 9,4 miljoen euro;
- lonen secundair onderwijs: +10,6 miljoen euro.

Compensaties

Er wordt in totaal 15,8 miljoen euro VAK/VEK gecompenseerd naar de AGODI-provisie (FC0-1FBE2AA-PR) i.h.k.v. het beschikbaar saldo voor de leraar-specialist, conform het Regeerakkoord:

- 12,2 miljoen euro vanuit de lonen basisonderwijs (FC0-1FDE2DA-WT);
- 3,6 miljoen euro vanuit de lonen voor secundair onderwijs (FC0-1FDE2DD-WT).

Er wordt in totaal 2,4 miljoen euro VAK/VEK gecompenseerd van de AGODI-provisie (FC0-1FBE2AA-PR) naar de lonen basis en secundair voor:

- 0,3 miljoen euro oprichting van een taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal;
- 1,4 miljoen euro oprichting Type 5-school BO & SO ziekenhuisschool Limburg;
- 0,7 miljoen euro voor verhoging omkadering onderwijsinternaten.

Onderwijs en Vorming – andere budgetwijzigingen (excl. loonkredieten)

Naast de wijzigingen op de loonkredieten voor het onderwijspersoneel zijn er nog verschillende budgetwijzigingen binnen de onderwijsbegroting. Die worden hieronder besproken.

Open end

De werkingskredieten voor de verschillende onderwijsniveaus (exclusief hoger onderwijs) worden als volgt aangepast:

- een beperkte wijziging van +0,1 miljoen euro van de werkingsmiddelen voor het buitengewoon basisonderwijs (FC0-1FDE2DC-WT);

- een daling met 0,5 miljoen euro van de werkingsmiddelen voor het gewoon basisonderwijs (FC0-1FDE2DB-WT);
- een stijging met 2,2 miljoen euro van de werkingsmiddelen voor het gewoon secundair onderwijs (FC0-1FDE2DE-WT);
- een stijging met 1,1 miljoen euro van de werkingsmiddelen buitengewoon secundair onderwijs (FC0-1FDE2DF-WT);
- een daling met 0,3 miljoen euro van de werkingsmiddelen voor de internaten (FC0-1FDE2DH-WT);
- een stijging van 0,6 miljoen euro van de werkingskredieten voor de leersteuncentra (FC0-1FDE2DJ-WT) o.b.v. de Leerlingenevolutie;
- een stijging met 3,2 miljoen euro van de werkingsmiddelen volwassenenonderwijs, bestaande uit een stijging met 2,0 miljoen euro op het reguliere begrotingsartikel (FD0-1FFE2FB-WT) en een stijging met 1,2 miljoen euro van de uitgaven op het begrotingsfonds volwassenenonderwijs (FD0-1FFE4FB-WT).

De geraamde uitgaven voor de studiefinanciering hoger onderwijs dalen bij de BO 2026 met 22,8 miljoen euro door:

- een update van het open end model studietoelagen: +12,0 miljoen euro (FD0-1FGE2HA-WT);
- de punctuele besparing op de studiefinanciering die bij BO 2026 werd beslist: -33,9 miljoen euro (FD0-1FGE2HA-WT).
- aan uitgavenzijde van het fonds voor studiefinanciering (FD0-1FGE4HA-WT) vindt bij de BO 2026 een bijstelling van -0,9 miljoen euro plaats.

Overige bijstellingen

Op de Digisprongprovisie (FB0-1FBE2AB-PR) zijn er verschillende wijzigingen n.a.v. afgesproken besparingsmaatregelen:

- bij de BA 2025 werd -12,7 miljoen euro VAK/VEK bijgesteld op de Digisprongprovisie voor het luik besparing op inschrijvingsgeld volwassenenonderwijs dat nog moest worden geoperationaliseerd. Het terugdraaien van die besparing leidt tot een bijstelling van +12,7 miljoen euro VAK/VEK.
- bij de BA 2025 werd -50,0 miljoen euro VAK/VEK bijgesteld op de Digisprongprovisie voor de eenmalige bijkomende maatregelen om het begrotingstekort onder controle te houden. Het terugdraaien van die eenmalige besparing leidt bij de BO 2026 tot een bijstelling van +50,0 miljoen euro VAK/VEK.
- een bijstelling van -4,0 miljoen euro VAK/VEK voor de bij regeerakkoord afgesproken besparing i.h.k.v. levensbeschouwelijke vakken. Die besparing wordt nog verder geoperationaliseerd. In tussentijd wordt ze tijdelijk gedeeltelijk verwerkt op de Digisprongprovisie.
- een bijstelling van -10,8 miljoen euro VAK/VEK voor de rationalisatie van de lonen in het volwassenenonderwijs om invulling te geven aan de bij regeerakkoord afgesproken besparing op volwassenenonderwijs. Die besparing wordt nog verder geoperationaliseerd. In tussentijd wordt ze tijdelijk verwerkt op de Digisprongprovisie (en de AGODI-provisie).
- i.h.k.v. het begrotingsakkoord bij de BO 2026 werd verder beslist om 45 miljoen euro bijkomend te besparen op de Digisprongprovisie. Het gaat enerzijds om 40 miljoen euro nieuw beleid dat op pauze wordt gezet en anderzijds om 5 miljoen euro i.h.k.v. de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, die centraal wordt besproken (zie eerder).

De kredieten van de AGODI-provisie (FC0-1FBE2AA-PR) stijgen met 19,2 miljoen euro omwille van verschillende bewegingen i.h.k.v. voorzien uitbreidingsbeleid en besparingen. Het gaat om:

- een bijstelling van +11,1 miljoen euro voorzien bij regeerakkoord voor zij-instroom.

- een bijstelling van +18,3 miljoen euro voorzien bij regeerakkoord voor de verlaging van de schoolfactuur en de opwaardering van het BSO, TSO en KSO.
- een bijstelling van +40,0 miljoen euro voorzien bij regeerakkoord voor de versterking van het Nederlands in het lager onderwijs. In het begrotingsakkoord bij de BO 2026 werd echter beslist een deel hiervan op pauze te zetten. Hierdoor dalen de kredieten opnieuw met 20,0 miljoen euro.
- een bijstelling van +32,5 miljoen euro voorzien bij regeerakkoord voor het inductiejaar. In het begrotingsakkoord bij de BO 2026 werd echter beslist een deel hiervan op pauze te zetten. Hierdoor dalen de kredieten opnieuw met 10,0 miljoen euro.
- een bijstelling van +26,7 miljoen euro voorzien bij regeerakkoord voor de versterking van het Nederlands in het kleuteronderwijs.
- een bijstelling van -50,0 miljoen euro voor de bij regeerakkoord afgesproken besparing op het secundair onderwijs. Die besparing wordt nog verder geoperationaliseerd. In tussentijd wordt ze tijdelijk verwerkt op de AGODI-provisie.
- een bijstelling van -29,3 miljoen euro voor de bij regeerakkoord afgesproken besparing i.h.k.v. levensbeschouwelijke vakken. Die besparing wordt nog verder geoperationaliseerd. In tussentijd wordt ze tijdelijk gedeeltelijk verwerkt op de AGODI-provisie (en de Digisprongprovisie).

De kredieten van de AHOVOKS-provisie (FD0-1FBE2AA-PR) stijgen bij de BO 2026 met 9,7 miljoen euro omwille van de enkele bijstellingen i.h.k.v. voorzien uitbreidingsbeleid en besparingen. Het gaat om:

- een bijstelling van +6,7 miljoen euro VAK en VEK voor het uitbreidingsbeleid hoger onderwijs zoals voorzien in het Regeerakkoord.
- een bijstelling van +18,0 miljoen euro voorzien bij regeerakkoord voor de versterking van het Nederlands bij volwassenen. In het begrotingsakkoord bij de BO 2026 werd echter beslist een deel hiervan op pauze te zetten. Hierdoor dalen de kredieten opnieuw met 15,0 miljoen euro.

Bij de BO 2026 worden binnen het Departement Onderwijs en Vorming enkele besparingen doorgevoerd i.h.k.v. de algemene besparing van 210,0 miljoen euro op subsidies. De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid worden hier echter niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

Compensaties

De VEK-saldi van de capaciteitsprovisie (FB0-1FGE5BA-WT) en het luchtkwaliteitsfonds (FB0-1FGE5BC-WT) worden volledig naar het GO! gecompenseerd, waardoor beide begrotingsartikels volledig uitgeput zijn:

- 6,1 miljoen euro VEK-saldo vanuit de capaciteitsprovisie;
- 1,9 miljoen euro VEK-saldo vanuit het luchtkwaliteitsfonds.

Vanuit de AHOVOKS-provisie (FD0-1FBE2AA-PR) wordt 20,0 miljoen euro VAK en 2,0 miljoen euro VEK gecompenseerd voor het groeipad schoolinfrastructuur 2026-2029:

- 5,1 miljoen euro VAK en 0,5 miljoen euro VEK naar de toelage aan het GO! (FC0-1FGE5BX-IS);
- 14,9 miljoen euro VAK en 1,5 miljoen euro VEK naar de toelage aan AGION (FC0-1FGE5BY-IS).

Instellingen

De ESR-ontvangsten van de te consolideren **universiteiten en hogescholen (U&HS)** worden bij de BO 2026 geraamd op 1.642,1 miljoen euro, of 17,6 miljoen euro minder dan bij de BA 2025. Het gaat om:

- 311,0 miljoen euro afkomstig van bedrijven voor de ondersteuning van onderzoek en kosten met betrekking tot vorming en bijscholing (toename met 8,5 miljoen euro);
- 511,4 miljoen euro afkomstig van gezinnen (toename met 25,6 miljoen euro);
- 253,7 miljoen euro ontvangen vanuit andere Belgische overheden (lokaal/ gemeenschap/ gewest/ federaal/ sociale zekerheid (toename met 5,6 miljoen euro);
- 241,8 miljoen euro ontvangsten vanuit EU-instellingen (toename met 21,3 miljoen euro);
- 97,6 miljoen euro afkomstig van buitenlandse partners exclusief EU-instellingen (overheden en privépartners; daling met 120,2 miljoen euro);
- 172,2 miljoen euro subsidies afkomstig van overheidsdiensten die ze toekennen in het kader van de algemene bepalingen die van toepassing zijn op zowel privé- als op publieke actoren (toename met 24,3 miljoen euro). Het gaat bijvoorbeeld om verminderingen van werkgeversbijdragen of vrijstelling van bedrijfsvoorheffing.
- De overige ontvangsten komen voor 44,8 miljoen euro voort uit renteopbrengsten (toename met 8,6 miljoen euro) en voor 9,6 miljoen euro uit de verkoop van investeringsgoederen, voornamelijk onroerende goederen (toename met 8,7 miljoen euro).

De beweging op de toelage (-7,0 miljoen euro) voor de Universiteiten en Hogescholen draagt, samen met de evolutie van aangegane leningen (-2,1 miljoen euro), bij tot een toename van de ESR-aanrekenbare uitgaven van de hoger onderwijsinstellingen met 57,7 miljoen euro. Het gaat voornamelijk om een daling van de uitgaven aan lonen en sociale lasten met 15,4 miljoen euro, een toename van de algemene werkingskosten met 13,7 miljoen euro en een toename van de investeringen met 33,7 miljoen euro.

De ESR-VAK bij **het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION)** stijgen met 21,5 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van compensaties op de toelagen aan AGION. Zo wordt er o.a. 14,9 miljoen euro VAK gecompenseerd vanuit de AHOVOKS-provisie voor het groeipad schoolinfrastructuur (zie ook supra). De ESR-VEK stijgen met 11,2 miljoen euro, ook hoofdzakelijk ten gevolge van compensaties op de toelagen aan AGION.

De ESR-VAK bij **het Gemeenschapsonderwijs (GO!)** dalen met 1,3 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van verschillende toekomstende en vertrekkende compensaties op de toelages aan GO!. De ESR-VEK stijgen met 20,1 miljoen euro. Die stijging is voornamelijk het gevolg van de volgende bewegingen op de toelage aan het GO! voor infrastructuur:

- een bijstelling van +14,5 miljoen euro voor de vereffeningskalender van in 2026 of voordien genomen vastleggingen;
- diverse toekomstende en vertrekkende compensaties van in totaal +4,5 miljoen euro.

Bij de **DBFM Scholen van Morgen** dalen de ESR- VAK en -VEK met 4,6 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is voornamelijk het gevolg van een daling van de intrestlasten met 4,4 miljoen euro en een daling van de kapitaalvergoedingen met 2,0 miljoen euro. De werkingskosten nemen toe met 1,8 miljoen euro.

De ESR-VAK en -VEK van **School Invest** nemen af met 5,8 miljoen euro. Dit is voornamelijk het gevolg van dalende rente-uitgaven (-2,7 miljoen euro) en uitgaven voor dividenden (-2,8 miljoen euro).

MOEV valt vanaf 2026 niet meer onder de materialiteitsdrempel en dient dus in tegenstelling tot de BA 2025 bij de BO 2026 opnieuw een begroting in. De ESR-VAK en VEK worden begroot op 9,5 miljoen euro.

4.5. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Zorg

In het kader van de BO 2026 werden de volgende nieuwe maatregelen genomen en nieuw beleid toegekend.

Binnen de ISE Woonzorg worden er voor gezinszorg (GB0-1GCF2VC-WT) voor 15 miljoen euro VAK en VEK maatregelen genomen op een totaal budget van meer dan 1 miljard euro. Dit gebeurt onder andere door het efficiënter inzetten van het bestaande urencontingent gezinszorg en de maximale grens van de gelijkgestelde uren te verlagen van 9% naar 6,15%. Binnen de residentiële ouderenzorg (GB0-1GCF2VX-IS) wordt ingezet op meer efficiëntie en striktere controles, wordt er een aanpassingscoëfficiënt toegepast op de basistegemoet-koming zorg en wordt de zorgzwaarte lager ingeschat. Dit leidt tot een geraamde minderafgifte van -45,3 miljoen euro op een totaal budget van meer dan 2,7 miljard euro. Ten slotte wordt in 2026 een groeipad van 2 miljoen euro voorzien voor de ouderenzorg (GB0-1GCF2VB-WT).

Binnen het ISE Armoedebelief wordt een opstap van 13,2 miljoen euro voorzien voor gezonde voeding op school (GB0-1GCF2CB-WT). De initieel voorziene opstap in 2026 met 46,7 miljoen euro wordt voor 33,5 miljoen euro vertraagd zodat het voorziene budget pas in 2027 op kruissnelheid komt.

Met betrekking tot de ISE Sociale Akkoorden wordt het budget verhoogd met 18 miljoen euro om de uitgaven met betrekking tot eindeloopbaan binnen de zorgsector (GB0-1GCF2FB-WT) structureel te financieren.

Binnen de ISE Gespecialiseerde Zorg wordt een opstap van 1 miljoen euro voorzien voor geestelijke gezondheidszorg (GB0-1GCF2LA-WT). De initieel voorziene opstap in 2026 met +10 miljoen euro wordt voor 9 miljoen euro vertraagd en in 2027 toegevoegd aan de dan voorziene opstap van 10 miljoen euro.

Ten slotte werd beslist om de historisch aangelegde reserves binnen de sector meer te activeren en mee in rekening te brengen bij toekenning van nieuwe subsidies. In overleg met de sector werken we hiervoor een evenwichtige en juridisch robuuste benadering uit waarbij een doelmatige besteding van publieke middelen en ondernemerschapstimulansen elkaar niet uitsluiten. Binnen het Departement Zorg werd hiervoor in totaal een budgetvermindering van 7 miljoen ingeschreven die, in functie van de verdere uitwerking en toepassing, bij volgende begrotingsronden beleidsdomeinbreed kan beschikbaar worden.

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid worden hier niet verder besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen en de BBT.

Overige bijstellingen

Inzake Beleidsontwikkeling en -ondersteuning (GB0-1GCF2BA-WT) wordt een bijstelling van +2,9 miljoen euro VAK en VEK voorzien waarmee de koopkrachtverhoging naar aanleiding van VIA5 en VIA6 en de tweede pensioenpijler bij woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra gefinancierd wordt. Jaarlijks wordt 7,1% berekend op de totale kost van het budget voor basistegemoetkoming zorg bij deze voorzieningen.

Binnen de coördinatie van het armoedebestrijdingsbeleid (GB0-1GCF2CB-WT) wordt een bijstelling van +1,2 miljoen euro VEK toegekend om lopende engagementen uit 2023 en 2024 – die met tijdelijke budgetverhoging werden aangegaan – te kunnen vereffenen. Voor de maatregelen eindeloopbaan (GB0-1GCF2FB-WT) wordt, naast de eerder aangehaalde verhoging met +18 miljoen euro, jaarlijks een kostendrijver van +5 miljoen euro VAK en VEK toegekend om de stijgende kosten op te vangen.

Ten slotte worden de uitgaven voor maatregelen tegen PFAS-vervuiling op het begrotingsfonds preventie (GB0-1GDF4JA-WT) herzien en begroot op 7,7 miljoen euro VAK en 2,5 miljoen euro VEK.

Compensaties

De middelen voor de financiering van de IFIC-meerkost, zoals afgesproken in het VIA5- en VIA6-akkoord, worden gecompenseerd van GB0-1GCF2BA-WT naar GB0-1GCF2FB-WT. Die compensatie van 277,9 miljoen euro VAK en VEK kadert in de hervorming van de begroting van het Departement Zorg, waarbij alle middelen die betrekking hebben op sociale akkoorden onder dit artikel worden geplaatst.

Om het lokaal sociaal beleid voor ouderen te versterken, wordt vanuit GB0-1GCF2VB-WT (Thuis- en ouderenzorg) een compensatie van 2 miljoen euro VAK en VEK voorzien naar GB0-1GCF2ED-WT (Lokaal sociaal beleid). De middelen zullen worden ingezet voor de versterking van zorgzame buurten en de rol van lokale dienstencentra. Die compensatie zorgt er ook voor dat alle middelen voor 'zorgzame buurten' gecentraliseerd worden.

Aanvullend op het vorige wordt van het begrotingsartikel GB0-1GCF2VC-WT (Thuis- en gezinszorg) 7,0 miljoen euro VAK en VEK gecompenseerd naar GB0-1GCF2VB-WT (Thuis- en ouderenzorg). De middelen worden ingezet voor de versterking van bestaande lokale dienstencentra, onder andere door een verhoging van de norm voor de centrumleider van 0,5 VTE naar 0,75 VTE. Daarnaast worden 11 bijkomende lokale dienstencentra gesubsidieerd.

Opgroeien

De Vlaamse Regering voorziet binnen de jeugdhulp nieuw beleid van 10 miljoen euro. Van die opstap wordt 8,8 miljoen euro toegekend op het toelageartikel GB0-1GCF2MX-IS ter versterking van de jeugdhulp waarvan 7 miljoen euro op kruissnelheid wordt gebracht vanaf 2027 (= maatregel BO 2026). Het saldo van 1,2 miljoen euro wordt voorzien op de apparaatskredieten van het agentschap Opgroeien GD0-1GAF2ZZ-LO ter versterking van de consulenten. Daarnaast daalt de toelage met 1,5 miljoen euro VAK en VEK in functie van het meer activeren van de beschikbare reserves cf. de benadering zoals uiteengezet bij de ISE Zorg.

Een bijkomende maatregel binnen het beleidsveld Opgroeien is het hervormen van de schoolbonus door die enkel nog te voorzien voor kinderen met een sociale toeslag. Dit zorgt voor een minderausgave van 55,2 miljoen euro op het toelageartikel (GB0-1GEF2QX-IS) aan het agentschap Opgroeien Regie waarmee het groeipakket gefinancierd wordt.

Tenslotte wordt een punctuele maatregel genomen bij VUTG, waar er voor 1,5 miljoen euro aan maatregelen genomen zal worden binnen de werking van de vier private uitbetalingsactoren.

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen en de BBT.

Open end

Op het begrotingsartikel GB0-1GEF2QX-IS wordt een toelage voorzien voor het groeipakket. Die wordt bij de BO 2026 bijgesteld met 115,2 miljoen euro door de voorziene indexatie van 2% in september. Bijkomend wordt het groeipakket bijgesteld met 4,3 miljoen euro door een actualisatie van de P*Q.

Overige bijstellingen

Op het toelage artikel GB0-1GEF2MX-IS van jeugdhulp worden de kostendrijvers binnen de pleegzorg en de weddedrift van de private voorzieningen binnen de jeugdhulp bijgesteld met respectievelijk 11,1 miljoen euro en 3,9 miljoen euro.

Compensaties

Voor de financiering van extra doelgroepomkadering in de onderwijsinternaten voor internen met een jeugdhulpmaatregel wordt er 2,1 miljoen euro gecompenseerd vanuit GB0-1GEF2MX-IS naar FC0-1FDE2DD-WT (Lonen secundair onderwijs).

Bijkomend wordt op GB0-1GEF2MX-IS een compensatie van 21,5 miljoen euro voorzien in het kader van de overdracht van jeugddelinquentie naar het Agentschap Justitie en Handhaving. Die compensatie wordt verdeeld over de volgende artikelen:

- 4,6 miljoen euro naar SL0-1SAE2ZZ-LO
- 3,0 miljoen euro naar SL0-1SAE2ZZ-WT
- 13,9 miljoen euro naar SL0-1SDE2JH-WT

Daarnaast wordt de investeringstoelage van Opgroeien Regie (GB0-1GEF5MX-IS), bestaande uit 2,9 miljoen euro VAK en 18,8 miljoen euro VEK, integraal gecompenseerd naar SL0-1SDE2JH-WT.

Ook worden middelen gecompenseerd naar het Facilitair Bedrijf vanuit het Agentschap Opgroeien Regie. Hieronder een overzicht van die compensaties:

- 0,9 miljoen euro VAK en VEK naar SH0-SKA2QC-WT
- 0,2 miljoen euro VAK en VEK naar SH0-1SKA2QY-IS
- 0,9 miljoen euro VAK en VEK naar SH0-1SKA2QA-WT
- 0,1 miljoen euro VAK en VEK naar SH0-1SAA2ZZ-WT

Ten slotte worden er vanuit het Agentschap Opgroeien ook nog compensaties doorgevoerd naar het Agentschap Justitie en Handhaving, vanuit GD0-1GAF2ZZ-LO en GD0-1GAF2ZZ-WT. Vanuit het loonartikel wordt 67,5 miljoen euro VAK en VEK gecompenseerd naar SL0-1SAE2ZZ-LO en 1,2 miljoen euro VAK en VEK naar SH0-1SAA2ZZ-LO. Vanuit de werkingsmiddelen wordt 0,7 miljoen euro VAK en VEK gecompenseerd naar SL0-1SAE2ZZ-WT.

Instellingen

Bij Opgroeien Regie stijgen de ESR VAK met 129,4 miljoen euro. De belangrijkste bewegingen zijn de volgende:

- Jeugdhulp:

- +18,8 miljoen euro index
- Binnen jeugdhulp wordt 8,8 miljoen euro nieuw beleid voorzien waarvan 7 miljoen euro op kruissnelheid komt vanaf 2027 (maatregel BO 2026).
- Er wordt 2,6 miljoen euro gecompenseerd voor extra doelgroepomkadering in onderwijsinternaten en voor de verhoging van het werkingsbudget per interne van wie het verblijf in het onderwijsinternaat kadert in jeugdhulpverlening. Voor zowel jeugdhulp (weddendrift) als voor pleegzorg (kostendrijver) is er op de toelage een bijstelling voorzien van in totaal 15,1 miljoen euro.

- Groeipakket:

Het groeipakket wordt bijgesteld door enerzijds een manuele index (2% indexatie in september) en de evolutie van het aantal kinderen (plus ander parameters voor de sociale toeslagen). De index wordt bij BO 2026 bijgesteld met 115,2 miljoen euro VAK. Daarnaast worden er voor -59 miljoen euro maatregelen voorzien. Dit is een opstelsom van volgende bewegingen:

- +4,3 miljoen euro bijstelling groeipakket door de openend werking;
- -10,0 miljoen euro opstap in het kader van de afschaffing van de kleutertoeslag;
- -55,2 miljoen euro hervorming schoolbonus;
- +2 miljoen terugdraai éénmalige uitgavenverlaging BA 2025 op de startbedragen.

Het Groeipakket wordt uitgekeerd door de Private uitbetalingsactoren enerzijds en het Vlaams Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG) anderzijds. Voor laatstgenoemde impliceert dit een bijstelling van +10,3 miljoen euro binnen haar begroting (GN0-BGEFAQX-OI) komende vanuit de begroting van Opgroeien Regie (GDF-AGEF2QY-IS). Er wordt ook een bijkomend efficiëntietraject van 1,5 miljoen toegepast op de werkingssubsidies van de vier private uitbetalingsactoren.

- Geïntegreerd gezinsbeleid:

De middelen van kinderopvang komen zowel vanuit de toelage op GB0-1GEF2UX-IS als uit de eigen ontvangsten van de ouderenbijdragen. De toelage stijgt bij de BO 2026 met:

- 19 miljoen euro door indexering;
- 60,1 aan compensaties op het artikel. De belangrijkste beweging is het terugzetten van de eenmalige subsidie aan de lokale besturen van 60 miljoen euro voor investeringen in de kinderopvanginfrastructuur;
- Een opstap in het kader van de hervorming van de kindkorting van -10 miljoen euro.

De eigen inkomsten van het agentschap Opgroeien Regie stijgt met 11 miljoen euro door de ouderenbijdrage die betaald wordt door ouders waarvan een kind in de kinderopvang zit.

Sociale bescherming

Doordat de ontvangsten van het Vlaams Agentschap voor Sociale Bescherming (VSB) ten gevolge van de wijziging van de zorgpremie stijgen met +135 miljoen euro, daalt de toelage vanuit de Vlaamse Gemeenschap met eenzelfde bedrag. Deze toelage blijft met meer dan 3,9 miljard euro evenwel het merendeel van de kosten dekken. Tenslotte wordt een punctuele maatregel genomen waar er voor 1 miljoen euro aan maatregelen genomen zal worden binnen de werking van de zorgkassen.

Compensaties

Vanuit de bestaande toelage aan het VSB (GB0-1GHF2TX-IS) worden enkele grotere compensaties doorgevoerd. Die dienen om de budgetten van het agentschap correct te verdelen volgens de nieuwe begrotingsstructuur van het Departement Zorg. De toelage aan het VSB wordt verdeeld over de volgende begrotingsartikelen:

- 16,3 miljoen euro VAK en VEK wordt gecompenseerd naar GB0-1GHF2WX-IS en dienen voor de financiering van het algemeen beleid van het agentschap.
- 14,1 miljoen euro VAK en VEK wordt gecompenseerd naar GB0-1GCF2KX-IS en dienen voor de financiering van het multidisciplinair overleg en de multidisciplinaire equipes.
- 3,0 miljard euro VAK en VEK wordt gecompenseerd naar GB0-1GCF2VX-IS en dienen voor de financiering van de mobiliteitshulpmiddelen, ouderenzorg en het infrastructuurforfait voor ouderenzorg.
- 477 miljoen euro VAK en VEK wordt gecompenseerd naar GB0-1GCF2LX-IS en dienen voor de financiering van de revalidatievoorzieningen, de revalidatieconventies, de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven beschut wonen.
- Op het bestaande toelageartikel GB0-1GHF2TX-IS blijft zo 372,8 miljoen euro VAK en VEK gebudgetteerd voor de financiering van de zorgbudgetten.

Instellingen

Bij de BO 2026 neemt het ESR-VAK van **het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (VSB)** toe met 54,8 miljoen euro ten opzichte van BA 2025. De relevante bewegingen worden hieronder toegelicht:

- Index: +77,2 miljoen euro.
- Compensaties op het toelageartikel naar andere entiteiten: +5,5 miljoen euro, waarvan 4,2 miljoen euro afkomstig is van VIPA voor de infrastructuurforfaits ouderenzorg.
- De open end werking van de financiering van de basistegemoetkoming in de woonzorgsector in Vlaanderen doet de ESR-VAK dalen met 3,1 miljoen euro. Dit is het gevolg van een bijstelling van +42,2 miljoen euro bij constant beleid en de genomen maatregelen van -45,3 miljoen euro (zie supra).
- Vanaf 2026 worden de subsidies tussen de VSB en de zorgkassen via een interne stroom geregeld. Dit leidt tot een technische daling van het ESR-VAK met -36,4 miljoen euro.
- Een bijstelling nieuw beleid van +4 miljoen euro ten behoeve van de revalidatieconventies en gecompenseerd naar GB0-1GCF2LX-IS.

Zorginfrastructuur

De Vlaamse Regering heeft beslist om als punctuele maatregel het budget voor de klassieke financiering bij VIPA (GB0-GIF5SX-IS) met 20 miljoen euro VAK en VEK te verlagen. Dit gaat samen met de opheffing van de maatregel om binnen de

klassieke financiering een VAK-buffer aan te houden die sinds de invoering van het zorgforfait van toepassing is.

De maatregelen die genomen worden in het kader van de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid worden hier niet besproken. Zie hierboven voor de globale lijst van die maatregelen en de BBT.

Instellingen

De ESR-VAK van het **Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)** dalen bij de BO 2026 met 63,9 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025.

Dit is het gevolg van:

- een vermindering van VAK-uitgaven met 81,6 miljoen euro door:
 - o Een interne herverdeling van 5,3 miljoen euro binnen het agentschap in het kader van de gebruikerstoelagen naar de aflossing van de ESR-schuld. Die toelagen werden ingezet bij alternatieve financiering. Aangezien die maatregel uitdovend is, daalt het ESR-VAK-krediet. De dalende rentecomponent (ESR-aanrekenbare uitgavencomponent) wordt binnen het VIPA gecompenseerd naar het kapitaalgedeelte (= ESR-neutrale aflossing van de schuld).
 - o Het terugzetten van de 60 miljoen euro die in 2025 werd ingezet als subsidie voor de tussenkomst in de infrastructuur van de kinderdagverblijven.
 - o Het terugdraaien van eenmalige compensaties in BA 2025 naar het departement Zorg en het VAPH voor 9 miljoen euro.
 - o Een compensatie van 4,2 miljoen euro naar het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming in het kader van het infrastructuurforfait ouderen.
 - o Een compensatie naar het agentschap Justitie en Handhaving voor 2,5 miljoen euro in het kader van de transfer van de gemeenschapsinstellingen van het beleidsdomein Welzijn naar dit agentschap.
 - o Vermindering van het bedrag voor strategische forfaits met 0,6 miljoen euro.
- een toename van VAK-uitgaven met 42,6 miljoen euro door:
 - o Een bijstelling van 6,6 miljoen euro om de bijkomende intrestkosten op ziekenhuisleningen binnen de Budget Financiering Middelen (BFM) op te vangen.
 - o Een bijstelling van 25,7 miljoen euro voor de stijgende kost van de instandhoudingsforfaits (exclusief indexatie en na maatregelen BO 2026).
 - o Een bijstelling van 6,4 miljoen euro voor tussenkomsten in preciaire dossiers gefinancierd vanuit voorziene relancemiddelen.
 - o Indexaties voor 2,0 miljoen euro.

Ten slotte heeft het VIPA dit jaar opnieuw een intering van haar saldo voorzien van 7,5 miljoen euro voor de financiering van klimaatsubsidies.

Personen met een handicap

Bij de BO 2026 wordt aan het toelageartikel GB0-1GGF2RX-IS (**Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap**) 56,5 miljoen euro aan nieuw beleid toegekend, waarvan 10 miljoen euro op kruissnelheid wordt gebracht in 2027 (maatregel BO 2026).

- 10 miljoen euro wordt toegewezen aan hervormingen binnen de sector van personen met een handicap maar zoals hierboven beschreven uitgesteld naar 2027 (maatregel BO 2026).
- Het resterende bedrag van 46,5 miljoen euro wordt ingezet voor het verder wegwerken van de wachtlijsten binnen prioriteitengroep 1 en voor automatische toekenningen binnen de persoonsvolgende budgetten (PVB).

Daarnaast wordt er bij het agentschap 1 miljoen euro VAK en VEK van de toelage in mindering gebracht in functie van het meer activeren van de beschikbare reserves cf. de benadering zoals uiteengezet bij de ISE Zorg.

Instellingen

Bij **het Vlaams agentschap voor Personen met een handicap (VAPH)** stijgen bij de BO 2026 de ESR-VAK met 135,9 miljoen euro. Hieronder worden de belangrijkste bewegingen puntsgewijs uitgeschreven:

- Op het toelageartikel GB0-1GGF2RX-IS wordt 6,4 miljoen euro aan toekomstige compensaties voorzien. Het agentschap ontvangt eenmalige compensaties terug vanuit het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden. Daarnaast worden de middelen voor mobiliteitshulpmiddelen en rolstoeladviezen via een compensatie verder gecentraliseerd naar het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming. In voorgaande jaren werd een VAK-ruiter aangelegd om de overgedragen internaten vanuit Onderwijs binnen Welzijn te integreren. Bij de BO wordt – nadat bij BA 2025 het VEK werd bijgesteld – 38,5 miljoen euro VAK toegekend om de bijkomende kost structureel te financieren na uitputting van de VAK-ruiter in 2025.
- Net als in voorgaande jaren wordt bij de BO extra technisch VAK toegekend aan het VAPH om de onderbenutting van de persoonsvolgende financiering (PVF) en de persoonlijke assistentiebudgetten (PAB) zo maximaal mogelijk te voorkomen. Voor de berekening van het technisch VAK wordt opnieuw gebruikgemaakt van een geactualiseerde bestedingsanalyse. Dit leidt, onder meer door de schrapping van het technisch VAK door de hulpmiddelen, tot een daling van het technisch VAK met -9,4 miljoen euro (inclusief het technisch VAK voor het nieuw beleid).
- Zoals hierboven vermeld, zorgen de maatregelen en het nieuw beleid voor een stijging van de ESR-VAK met 46 miljoen euro.
- Tot slot wordt er nog 53,1 miljoen euro aan indexering toegekend.

4.6. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Cultuur en Jeugd

Overige bijstellingen

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

Op begrotingsartikel HB0-1HBF2BD-WT wordt er 100,0 miljoen euro VAK teruggedraaid. Dit was eenmalig nieuw beleid cultuurinfrastructuur. Die middelen zijn nog steeds voorzien voor deze legislatuur door een begrotingsruiter.

Compensaties

Voor de integratie van ex-DAC-subsidies in reguliere decreten vertrekt er 3,7 miljoen euro VAK en 3,0 miljoen euro VEK vanuit HB0-1HBF2AI-WT naar HB0-1HDB2UE-WT.

Doordat Brussels Philharmonic als nieuwe rechtspersoon toetreedt tot de Vlaamse consolidatiekring, wordt er een nieuwe interne stroom gevormd ten bedrage van 10,6 miljoen euro VAK en VEK. Die middelen worden gecompenseerd vanuit HB0-1HCF2TC-WT.

Voor de overdracht van Kazerne Dossin vanuit Agentschap Binnenlands Bestuur naar Cultuur wordt er 2,0 miljoen euro VAK en VEK gecompenseerd naar HB0-1HCF2TB-WT.

Vanuit het programma HB wordt er 9,1 miljoen euro VAK en 7,1 miljoen VEK gecompenseerd voor onder andere de hertekening van het landschap musea en beeldende kunsten.

Sport

Overige bijstellingen

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen

Instellingen

De ESR-VEK van Sport Vlaanderen dalen in totaal met -16,7 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is voornamelijk te wijten aan een daling van de VEK voor de investeringen, zowel via de investeringstoelage (-11,4 miljoen euro) als via intering (-1,4 miljoen euro). Het overige verschil is te verklaren door de delta's op de VAK.

De ESR-VAK van Sport Vlaanderen dalen met -3,9 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is te wijten aan een stijging van de eigen ontvangsten met +1,8 miljoen euro en een daling van de toelages met -5,7 miljoen euro te wijten aan besparingsmaatregelen (zie supra) en index (zie bespreking Financiën en Begroting).

Media

Overige bijstellingen

De pensioenlasten van de VRT-statutairen worden bij de BO 2026 op 89,9 miljoen euro geraamd, inclusief 0,4 miljoen euro begrafenisvergoeding (HB0-1HEI2IA-LO). Ten opzichte van de BA 2025 komt dit neer op een toename met 3,9 miljoen euro. In dit bedrag is het budgettaire effect verrekend van de overschrijding van de spilindex in januari 2025. Het krediet bij BO 2026 bevat m.a.w. het effect in 2026 van het op kruissnelheid komen van de overschrijding van de spilindex in 2025 (1,7 miljoen euro). De budgettaire impact van de verwachte overschrijding van de spilindex in januari 2026 is opgenomen in de indexprovisie (zie 4.1.1). De raming van de pensioenverplichtingen is gebaseerd op een analyse van het Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM), na input van VRT en de Federale Pensioendienst.

Instellingen

Bij de BO 2026 nemen de ESR-VAK van **de VRT** met 52,7 miljoen euro toe ten opzichte van de BA 2025. De belangrijkste verklaring voor de toename ligt bij het nieuwbouwproject. De raming van het nieuwbouwproject is gebaseerd op het financiële plan van 25 april 2025.

De investeringsuitgaven worden in 2026 op 133,0 miljoen euro VAK/VEK geraamd. Ten opzichte van de BA 2025 betekent dit een toename met 47,4 miljoen euro (exclusief het krediet voorzien op de provisie REPowerEU; zie infra), waaronder:

- Een toename van 26,0 miljoen euro VAK/VEK voor het nieuwe gebouw;
- een toename van 21,4 miljoen euro VAK/VEK voor investeringen in mediafaciliteiten;
- een status quo voor investeringen business as usual.

Hiermee bereiken de investeringsuitgaven in het kader van het nieuwbouwproject in 2026 hun hoogtepunt. Verder nemen de uitgaven voor de reguliere werking van VRT toe met 5,3 miljoen euro.

De toename van de ESR-VAK is hoofdzakelijk het gevolg van:

- een aanpassing van de toelagen (hoofdzakelijk als gevolg van indexeringen voor loon (+3,4 miljoen euro));
- het hoger inschatten van de inkomsten uit de verkoop van niet-duurzame goederen en diensten (+8,0 miljoen euro);
- het lager inschatten van de verkoopopbrengsten van gronden (-4,0 miljoen euro);
- de hogere toegestane intering (+43,9 miljoen euro), hoofdzakelijk ter financiering van het nieuwbouwproject (+51,7 miljoen euro) en ter compensatie van een eerdere intering voor de aankoop van sportrechten (-6,4 miljoen euro);
- de lagere uitgaande interne stroom naar de algemene middelen (-1,3 miljoen euro).

Naar aanleiding van het Regeerakkoord werd beslist om VRT vanaf 2025 bijkomende financiële ondersteuning te bieden. Die bijkomende ondersteuning wordt op een specifieke provisie binnen DCJM begroot, in afwachting van een herverdelingsdossier in de loop van 2026. Het gaat om 15,0 miljoen euro in 2026.

4.7. Mobiliteit en Openbare Werken

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord worden voor het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) bij de BO 2026 opnieuw bijkomende VAK en VEK ingeschreven:

- een bijstelling van +61 miljoen euro VAK en 6,1 miljoen euro VEK op het investeringsartikel van MOW (MB0-1MFH2LD-WT);
- een bijstelling van +25 miljoen euro VAK en VEK in het kader van het openbaar vervoer, met name VVM De Lijn en het beleid rond Vervoer op Maat (MB0-1MEH2GC-PR).

In navolging van de politieke besprekingen bij de BO 2026 worden voor het beleidsdomein MOW bijkomende VAK en VEK ingeschreven voor wegenonderhoud (+10 miljoen euro) bij het Agentschap Wegen en Verkeer (MD0-1MHH2QA-WT).

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

De VAK van het Verkeersveiligheidsfonds (MB0-1MHH4OD-WT, MD0-1MHH4RG-WT en MB0-1MHH4OX-IS, MB0-1MHH4RY-IS, MB0-1MHH4RX-IS) dalen bij de BO 2026 met -12,6 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is te wijten aan de geraamde minderontvangsten uit verkeersboetes (-8,9 miljoen euro), de inkomsten uit afdrachten (-0,1 miljoen euro) en exploitatieoverschotten van de keuringsinstellingen (-3,6 miljoen euro) in 2026. Die daling wordt bij BO 2026 verwerkt op MD0-1MHH4RG-WT.

In het kader van de realisatie van de Nieuwe Sluis Terneuzen (MB0-1MIH2VB-WT) en het verdrag tussen Vlaanderen en Nederland worden geen aflossingen meer verwacht in 2026. De VAK en VEK dalen met -54,3 miljoen ten opzichte van de BA 2025.

Vanwege de afschaffing van DAB VIF worden de investeringsmiddelen voor nieuwe beleidsinitiatieven en investeringsopportuniteiten op de algemene uitgavenbegroting voorzien (initieel op MB0-1MFH2LB-PR, vanaf BO 2026 op MB0-1MFH2LD-WT) vanaf de BA 2024. Hieronder wordt een lijst van de meest significante compensaties en bijstellingen opgenomen:

- een compensatie naar de Werkvennootschap ter uitvoering van hun investeringsprogramma (-77,1 miljoen euro);
- een opstap van 10 miljoen euro VAK en VEK voor het Fietsfonds (MB0-1MHH2RH-WT).
- Terugdraai van de éénmalige maatregel bij de BA 2025 (+70 miljoen euro VEK);
- terugdraai van de VEK voor de investeringen bij de Lijn 2025 (-80 miljoen euro VEK);
- bijkomende VEK (+33,9 miljoen euro) ter vereffening van de VAK uitbreidingsbeleid 2025 (130 miljoen) en de overige projecten in het GIP.

Gelijkaardig aan het algemene investeringsartikel bij MOW, heeft het Agentschap Wegen en Verkeer ook een artikel op de uitgavenbegroting waarop de investeringsmiddelen worden verzameld en herverdeeld (MD0-1MHH2RA-WT). Hieronder worden de meest significante compensaties en bijstellingen opgenomen:

- een compensatie van +2,3 miljoen euro VAK en VEK ter financiering van de BTW voor de overdrachten door de Werkvennootschap (MD0-1MHH2RY-WT);
- een netto-compensatie van -1,1 miljoen euro VAK en VEK voor de bijdrage van AWW aan de PPS Kunstwerken (MB0-1MFH2MC-WT);
- een compensatie van -15 miljoen euro VAK en VEK naar het nieuw artikel voor het Fietsfonds (MD0-1MHH2RH-WT);
- de terugdraai van de meerontvangst uit wegeninspectie (-3,0 miljoen euro VAK en VEK).

In het kader van de actualisatie van de vereffeningskalenders voor investeringen in waterinfrastructuur worden twee bijstellingen doorgevoerd, waarvan de ene bij MDK (MC0-1MIH2VA-WT, -15,8 miljoen euro) en de andere bij MOW (MB0-1MIH2VA-WT, +24,8 miljoen euro).

Instellingen

De ESR-VAK van de **LOM Vlaanderen** dalen met -2,6 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. De investeringsnoden om de aanwezige infrastructuur op lange termijn in overeenstemming te brengen met de Europese veiligheidsnormen zijn voornamelijk vastgelegd in 2024 met als gevolg dat de VAK in 2025 en 2026 significant zijn gedaald. DE ESR-VEK kredieten dalen met -2,9 miljoen euro, dit is voornamelijk te wijten aan een daling van de ESR-uitgaven gefinancierd met marktconforme financiering en de investeringstoelage (-1,7 miljoen euro).

De ESR-VAK van de **DAB Loodswezen** stijgen met +1,1 miljoen euro. Het betreft de recuperatie van de toegenomen toelages (+0,4 miljoen euro) en eigen ESR-ontvangsten (+0,9 miljoen euro) voor loon- (index, sectoraal akkoord, nieuwe beloodsingscontract...) en werkingsuitgaven (indexatie reis- en maaltijdvergoedingen, brandstofkosten,...). De overige delta (-0,2 miljoen euro) is te verklaren door de besparingsmaatregelen (zie supra).

De ESR-VAK van de **DAB Vloot** blijven constant. De ESR-VEK stijgen met +18,9 miljoen, dit is integraal het gevolg van een stijging van de intering op het saldo (+19 miljoen euro) ter vereffening van de prestaties voor de bouw van de nieuwe loodsboot. De overige delta's zijn te verklaren door een aanpassing van de index en besparingsmaatregelen die centraal worden besproken.

De ESR-VAK van de **Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)** nemen in 2026 af met -73,7 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Dit is het gevolg van:

- een daling van de VAK voor prijsherzieningen bij de hoofdwerken Oosterweel (die buiten de begrotingsnormering worden gehouden) met -64,8 miljoen euro;
- een daling van de VAK voor o.a. de voorbereidende werken, Categorie IV-uitgaven en de projectverzekering (die binnen de begrotingsnormering worden gehouden) met -5,5 miljoen euro;
- een daling van de beleidsuitgaven voor niet-Oosterweel gerelateerde taken met -3,1 miljoen euro.

De ESR-VEK van de BAM dalen bij de BO 2026 met -59,3 miljoen euro. Hier zitten de belangrijkste wijzigingen bij:

- de hoofdwerken stijgen met +6,1 miljoen euro (buiten norm);
- de voorbereidende werken dalen met -44,4 miljoen euro (zie supra);
- de flankerende maatregelen dalen -17,6 miljoen euro;
- de niet-Oosterweel gerelateerde projecten dalen met -3,1 miljoen euro.

De ESR-VAK van **De Werkvennootschap** stijgen bij de BO 2026 met +80,4 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. De belangrijkste evoluties hier zijn:

- een compensatie vanuit MB0-1MFH2LB-WT ten belope van +77,1 miljoen euro (zie supra);
- stijgende ontvangsten uit Europese subsidies ten belope van +0,7 miljoen euro die via het matching principe vertaald worden naar minder beleidskredieten;
- een bijstelling van +4,1 miljoen euro ter recuperatie van ontvangsten uit het verleden.

De ESR-VEK van De Werkvennootschap stijgen in navolging van de VAK met +17,7 miljoen euro. Het significante verschil tussen VAK en VEK is te verklaren door de compensatie van +77,1 miljoen euro VAK vanuit het algemeen investeringsartikel van MOW. Het resterend verschil wordt verklaard door een update van de vereffeningskalender (+15,2 miljoen euro) die enkel impact hebben op de ESR-VEK.

De ESR-VAK van **De Vlaamse Waterweg** dalen bij de BO 2026 met -9,6 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. Naast een wijziging van de ESR-ontvangsten (-1,1 miljoen euro) is de overige delta grotendeels te verklaren door onderstaande bijstellingen:

- een bijstelling index met +1,8 miljoen euro op de werkings- en investeringstoelage (zie bespreking Financiën en Begroting);
- een bijstelling van +5,9 miljoen euro voor de overname van, door de Werkvennootschap, gerealiseerde investeringen (MB0-1MIH5VY-IS);

- een daling van de EU-cofinanciering conform het matchingprincipe (-6,5 miljoen euro);
- een daling van de opname uit de Overkappingsruiter voor studies en voorbereidend werk voor het leefbaarheidsproject Scheldebrug (-5,6 miljoen euro, MB0-1MIH5VW-IS);
- De terugdraai éénmalige daling van de investeringsmachtiging n.a.v. de lagere ontvangsten uit EU-subsidies (+0,6 miljoen euro, MB0-1MIH5VY-IS).

De ESR-VEK van De Vlaamse Waterweg stijgen met +8,6 miljoen euro in tegenstelling tot de ESR-VAK door een stijging van de VEK-recuperatie van ontvangsten uit het verleden (+5,5 miljoen euro) en een minder grote daling van de EU-cofinanciering qua VEK (-0,9 miljoen euro VEK, VAK zie supra). De vereffeningskalender van de leefbaarheidsprojecten kent ook een minder grote daling dan de VAK (-1,3 miljoen euro, VAK zie supra).

De ESR-VAK van **VVM De Lijn** dalen bij de BO 2026 met -417,9 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025. De significante daling is te verklaren door de terugdraai van het éénmalige VAK 2025 (-400 miljoen euro) ter uitvoering van het Vlaams regeerakkoord 2024-2029 en nieuwe besparingsmaatregelen beslist bij de politieke bilaterales 2026 (-30 miljoen euro). Naast algemene index (+11,2 miljoen euro, MB0-1MEH5GY-IS, MB0-1MEH2GY-IS zie bespreking beleidsdomein Financiën en begroting) zijn de belangrijkste bewegingen:

- een stijging van de index in het kader van het leerlingenvervoer (+1,1 miljoen euro), Vervoer op Maat (+0,8 miljoen euro) en de exploitanten (+3,9 miljoen euro);
- een netto-stijging van +10,8 miljoen euro voor de overname van, door de Werkvennootschap, gerealiseerde investeringen (MB0-1MEH5EY-IS, MB0-1MEH2GY-IS);
- compensatie van +2,6 miljoen euro voor de BTW op bovenstaande overdrachten DWV (MB0-1MEH2GY-IS);
- daling van de ESR-uitgaven door efficiëntiewinsten in uitvoering van de hefbomen uit het ODC (-10,1 miljoen euro);
- een bijstelling van +4,0 miljoen ter financiering van de geraamde elektriciteitskosten voor 2025;
- een daling van de opname uit de provisie SWT (-1,1 miljoen euro).

De ESR-VEK van De Lijn dalen met 22,5 miljoen euro in navolging van de VAK exclusief de terugdraai van -400 miljoen euro VAK. De actualisatie van de vereffeningskalender zorgt voor een bijkomende daling van 5,1 miljoen euro (MB0-1MEH5GY-IS).

4.8. Omgeving

Omgeving en natuur

Overige bijstellingen

Voor het beheer van droogte- en wateroverlast in het kader van de Blue Deal wordt er vanaf 2026 recurrent 20 miljoen euro extra VAK uitgetrokken (QBX-3QCG2OA-WT). Voor de vereffeningsverplichtingen die hiermee gepaard gaan, wordt in 2026 2 miljoen euro VEK ingeschreven.

Bij de DAB BRV-Fonds wordt voor de uitbetaling van planschade in uitvoering van het instrumentendecreet een budget voorzien van 42 miljoen euro. Dit is 8 miljoen euro minder dan het budget van 50 miljoen euro voorzien in 2025.

Er wordt een besparing van 5 miljoen euro doorgevoerd op de grondaankopen door ANB en op de verwervingssubsidies die ANB verstrekt (QDX-3QCG2FA-WT).

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

Het VEK op begrotingsartikel QBX-3QCG2DA-WT van de DAB Minafonds daalt bij de BO 2026 met 20,2 miljoen euro t.o.v. de BA 2025. Dit in het kader van de rioleringsubsidies, waarvoor sinds 2023 een nieuwe aanrekening wordt toegepast, en dit op basis van de voortgang van de werken.

De betoelaging vanuit het Minafonds aan de drinkwatermaatschappijen in het kader van hun saneringsverplichtingen bedraagt bij de BO 2026 in totaal 37,3 miljoen euro VAK en 45,9 miljoen euro VEK (QBX-3QCG2DC-WT). Dit is een afname met 53,9 miljoen euro VAK en VEK ten opzichte van de BA 2025. Die daling is in hoofdzaak het gevolg van volgende elementen: de extra operationele kosten bij de NV Aquafin in het kader van het halen van de Kaderrichtlijn Water leiden tot een verhoging van de toelage met 9 miljoen euro; de afrekening met betrekking tot het werkingsjaar 2024 (t-2) is 47,9 miljoen lager dan in 2025; de bijdrage door de watermaatschappijen vanuit de drinkwaterfactuur stijgt met 15,1 miljoen euro en doet zo de aanvullende werkingstoelage van het Minafonds dalen met datzelfde bedrag.

Er wordt 1,4 miljoen euro extra voorzien om een deel (25%) van de ontvangsten uit milieuboetes door te storten aan de lokale besturen in het kader van de uitvoering van het recente Omgevingshandhavingsbesluit (QBX-3QCG2OC-WT). Die middelen worden gecompenseerd door de verwachte extra inkomsten uit bestuurlijke beboeting.

Bij BO 2023 en 2024 werd 100 resp. 105 miljoen euro VAK uitgetrokken voor het beheer van de droogte- en wateroverlast in het kader van de Blue Deal voor investeringen in waterbeheersing (QBX-3QCG2OA-WT). De vereffeningsverplichtingen die hieruit volgen geven aanleiding tot een bijstelling van 21,3 miljoen euro VEK, naast een compensatie binnen het beleidsdomein van 12,2 miljoen euro VEK

Bij het Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek stijgen de uitgaven met 3,2 miljoen euro VAK en 1 miljoen euro VEK als gevolg van het in lijn brengen van enerzijds de onderzoeksuitgaven gefinancierd door het FWO en anderzijds de voorziene investeringsagenda.

In het kader van de oprichting van het 'Vlaams fonds voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid' wordt een uitgave van 65,2 miljoen euro ingeschreven ten gunste van het lokaal beleidsniveau (gemeenten, steden, Intercommunales en provincies) voor de verwerking van zwerfvuil. Daarnaast wordt vanuit dit begrotingsfonds 8,9 miljoen euro voorzien voor OVAM in het kader van zwerfvuilbeleid en gewestelijk beleid (preventie, selectieve inzameling, monitoring ...) voor stromen onder UPV.

Energie en Klimaat

Overige bijstellingen

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

De voorziene uitgaven aan klimaatmiddelen zijn:

- 258,2 miljoen euro VAK/VEK voor de uitgaven voor Indirect Carbon Leakage (ICL, begroot op QE0-1QHB2IY-IS), die in 2025 werden uitbetaald door het Fonds voor Innoveren en Ondernemen (FIO) en het jaar erop wordt vergoed vanuit het Vlaams Klimaatfonds;
- 23,0 miljoen euro VAK/VEK voor het beleid voor de Programmatorische Aanpak Stikstof (PAS), en 10,4 miljoen euro voor Vlaamse klimaatmaatregelen als correctie op de BA 2023 (QE0-1QHB2IB-PR);
- 42,0 miljoen euro VEK voor de uitbetaling van planschade in het kader van het instrumentendecreet via het BRV-fonds en het Bouwshiftfonds (QE0-1QHB2IH-IS);
- 20,0 miljoen euro VAK/VEK ter financiering van het rentekrediet en de rentekosten voor de Mijn VerbouwLening (QE0-1QHB2IK-IS).

De belangrijkste uitgavenramingen en delta's ten opzichte van BA 2025 binnen het Energiefonds zijn:

- 37,0 miljoen euro (-34,3 miljoen euro) voor Mijn VerbouwPremie. De daling is hoofdzakelijk te wijten aan een eenmalige inhaalbeweging van dossiers uit 2024 in begrotingsjaar 2025 (QE0-1QEB4KG-WT en QE0-1QEB4KJ-WT);
- 27,8 miljoen euro (+12,4 miljoen euro) rentekosten voor de leningsmachtiging voor de Mijn VerbouwLeningen. De stijging wordt verklaard door de jaarlijkse toename in de toekenningen van leningen en stijgende rentevoeten (QE0-1QEB4KE-IS);
- 20,9 miljoen euro (-43,7 miljoen euro) aan vergoeding voor REG openbare dienstverplichtingen. De vermindering resulteert vooral uit de stopzetting van de EPC-labelpremie en de afschaffing van de premie voor energiezuinige huishoudtoestellen (punctuele maatregel BO 2026) (QE0-1QEB4KG-WT)
- 19,0 miljoen euro (+0,0 miljoen euro) aan IT-uitgaven en woningpas (QE0-1QEB4KE-WT);
- 9,5 miljoen euro (+9,5 miljoen euro) voor ondersteuning collectieve renovaties (QE0-1QEB4KE-WT);
- 12,0 miljoen euro (-0,1 miljoen euro) voor rentesubsidies van het renteloos renovatiekrediet en energielening+ en beheerskosten (QE0-1QEB4KE-WT);
- 11,2 miljoen euro (-4,5 miljoen euro) voor versterking ondersteuning energiehuizen (QE0-1QEB4KE-WT). De daling is onderdeel van de besparingsoperatie op subsidies;
- 11,0 miljoen euro (+1,3 miljoen euro) voor projecten groene warmte (QE0-1QEB4KE-WT);
- 8,0 miljoen euro i.k.v. verplichtingen voor minimale levering aardgas en elektriciteit (QE0-QEB4KG-WT)
- 14,9 miljoen euro diverse uitgaven (waaronder BENOvatie, versterking van het begeleidingstraject noodkooptelingen van OCMW's, Terra en Verificatiebureau ...)

Naast het Energiefonds worden ook andere kredieten ingezet voor het energiebeleid.

- 341 miljoen euro (-157,1 miljoen euro) leningsmachtiging voor energieleningen, noodkooptelingen en MijnVerbouwLening (MVL) (QE0-1QE2B2KB-PA); de daling is te wijten aan een toegekende inhaalbeweging in begrotingsjaar 2025 van de niet benutte machtiging in voorgaande jaren;
- 107 miljoen euro (+4,3 miljoen euro) voor de MijnVerbouwPremies (MVP)(QE0-1QE2B2KN-WT). Op de geplande uitbreiding van MVP met 27,8 miljoen euro wordt 23,5 miljoen euro bespaard waardoor de toename beperkt blijft tot 4,3 miljoen euro;
- 14,0 miljoen euro (-3 miljoen euro) voor de financiering energiehuizen uit de reguliere kredieten (QE0-1QE2B2KB-WT);

- 6 miljoen euro (-8,7 miljoen euro) voor de begeleiding van collectieve renovaties (QE0-1QEB2KB-WT). De vermindering resulteert hoofdzakelijk uit de cofinanciering van het Sociaal Klimaatplan t.w.v. 9,5 miljoen euro.

De 25% Vlaamse cofinanciering van de maatregelen uit het Sociaal KlimaatPlan (SKP) waarvoor VEKA de trekkende entiteit is, worden aangerekend op reguliere kredieten (collectieve renovatie). Het gaat om een totaal van 9,5 miljoen euro Vlaamse cofinanciering voor de maatregelen 'Mijn VerbouwLening renteloos voor laagste inkomensdoelgroep Mijn VerbouwPremie', 'Verhoging steunpercentage laagste inkomensdoelgroep Mijn VerbouwPremie' en 'Versterking Mijn VerbouwBegeleiding laagste inkomens en uitbreiding verhuurders'. Die middelen worden gecompenseerd vanuit Collectieve renovatie (reguliere middelen QE0-1QEB2KB-WT) naar de centrale provisie Sociaal Klimaatfonds (CB0-1CBD2AR-PR). Op het energiefonds komt 9,5 miljoen euro vrij voor het collectieve renovatiebeleid. De provisie Sociaal Klimaatfonds wordt in meer detail besproken bij beleidsdomein Financiën en Begroting.

Instellingen

De ESR-uitgaven van het Vlaams Energiebedrijf (VEB) zijn het gevolg van de aankopen van energie door het VEB. In BO 2026 dalen die uitgaven ten opzichte van BA 2025 met 116,0 miljoen euro tot 645,3 miljoen euro. Die daling is het gevolg van dalende prijzen en volumes.

Wonen

Overige bijstellingen

Het leningvolume voor sociale huurwoningen (FS3, VMSW, begrotingsartikel QF0-1QDB5QK-IS) bedraagt in uitvoering van het regeerakkoord 1 miljard euro en kan aangevuld met maximaal 1 miljard euro overdracht uit 2025.

Het leningvolume voor bijzondere sociale leningen (BSL, VWF, begrotingsartikel QF0-1QDB5PJ-IS) wordt bepaald op 1,7 miljard euro jaarlijks vanaf 2025 teneinde de huidige kredietvraag van Vlamingen met beperkte eigen middelen blijvend te kunnen honoreren.

Op 1 juli 2025 is de hervorming van de Mijn VerbouwPremie ingegaan zoals beslist door de Vlaamse Regering op 23 mei 2025. In functie hiervan worden de kredieten voor de Mijn VerbouwPremie binnen het beleidsdomein wonen op 0 gezet (-70,5 miljoen euro op begrotingsartikel QF0-1QDB2RA-WT).

Instellingen

Bij het Vlaams Woningfonds (VWF) stijgen de ESR-uitgaven met 42,3 miljoen euro o.a. door een stijging van de rente-uitgaven op de uitgegeven obligatieleningen waarop de Vlaamse overheid intekent (+62,6 miljoen euro) en een daling met 9,2 miljoen euro ingevolge de verschuiving van de budgetten van de Verzekering Gewaarborgd Wonen naar de begroting van het Agentschap Wonen in Vlaanderen.

De ESR-uitgaven van de VMSW nemen toe met 1,8 miljoen euro ingevolge een stijging van de FS3-tussenkomen met 36,4 miljoen euro en een daling van het VEK voor de subsidieoproep innovatieve projecten (-10,1 miljoen euro cfr maatregelen beschreven in het algemene deel van sectie 4.4) en de VKF-subsidies (-18 miljoen euro).

Onroerend erfgoed

Compensaties

Voor beleidsprioriteiten binnen onroerend erfgoed wordt er 1,4 miljoen euro VAK en VEK herverdeeld vanuit QG0-1QGD2CB-WT naar QG0-1QGD2AA-WT.

Daarnaast wordt er vanuit QG0-1QGD2CB-WT 2,7 miljoen euro VAK en 0,95 miljoen euro VEK gecompenseerd naar QG0-1QGD2BF-WT voor investeringen in beschermde kasteeldomeinen in het bezit van de Vlaamse Overheid.

Tenslotte wordt, voor de ondersteuning van de Vlaamse erfgoednetwerken, de beheerssubsidie aan Herita vzw verhoogd met 0,5 miljoen euro VAK en 1,0 miljoen euro VEK vanuit QG0-1QGD2CB-WT naar QG0-1QGD2BE-WT.

4.9. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Kanselarij en Buitenlandse Zaken

Overige bijstellingen

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

Er wordt 1 miljoen euro geïnvesteerd in een performante controle op strategische goederen. Op de loonkredieten (SA0-1SAX2ZZ-LO) van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken wordt er voor BO 2026 een bedrag van 0,5 miljoen euro VAK/VEK bijgesteld. Dit bedrag is bestemd voor de aanwerving van extra personeel ter versterking van de Dienst Controle Strategische Goederen. Daarnaast worden de werkingskredieten (SA0-1SAX2ZZ-WT) van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken verhoogd met 0,5 miljoen euro VAK/VEK voor het verder digitaliseren van de vergunningsprocedures.

De kredieten voor samenwerking met regio's en landen in ontwikkeling (SA0-1SOA2LA-WT) worden vanaf BO 2026 aanzienlijk verminderd met (recurrent) -15 miljoen euro VAK/VEK. Dit betreft de aanrekening van de punctuele besparing op ontwikkelings-samenwerking. Door die besparing worden vanaf 2026 de landenprogramma's in Mozambique, Malawi en Marokko stopgezet.

De middelen voor de wereldtentoonstelling van 2025 in Osaka worden vanaf 2026 geschrapt op de toelage (SA0-1SPA2OY-IS) aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT). Het betreft een daling van -1,5 miljoen euro VAK/VEK.

Op de aard-5 toelage (SA0-1SPA5UY-IS) aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT) wordt -1,1 miljoen euro VEK in mindering genomen ten gevolge van het schrappen van de 'Vlaamse Uitrustingsgoederen'.

Binnenlands bestuur en Stedenbeleid

Open end

Het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) voorziet bij BO 2026 een stijging van de responsabiliseringsbijdrage (SJ0-1SMC2GC-WT) met 44,8 miljoen euro VAK en VEK op basis van de meest recente ramingen van de Federale Pensioendienst. Dit betekent een verhoging van de kredieten van 347,3 miljoen euro naar 392,1 miljoen euro. De Vlaamse Regering kent sinds 2020 de dotatie toe aan de lokale besturen op basis van de helft van de door hen verschuldigde responsabiliseringsbijdragen.

Overige bijstellingen

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord wordt voor Binnenlands bestuur en Stedenbeleid bij de BO 2026 volgende kredietwijzigingen (VAK en VEK) ingeschreven:

- Versterking van de dotatie 'open ruimte': +35 miljoen euro (SJ0-1SMC2GC-WT);
- Bijkomende middelen voor de problematiek in grootstedelijke gebied (Halle, Dilbeek, Vilvoorde, Ninove, Geraardsbergen, Denderleeuw): +5 miljoen euro (SJ0-1SMC2HA-WT);
- Rationaliseren VVSG-subsidies: -0,5 miljoen euro (in afwachting van een definitieve verdeling tijdelijk toegewezen aan SJ0-1SMC2HA-WT);

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

In uitvoering van de afspraken over de bijkomende maatregelen in de politieke afronding bij de BO 2026 worden de middelen voor stadsvernieuwingprojecten geschrapt: -9 miljoen euro (SJ0-1SMC2HB-WT).

De financiële ondersteuning van 150 miljoen euro aan lokale besturen omwille van inflatie wordt zoals voorzien volledig stopgezet vanaf 2026 (149,3 miljoen euro op SJ0-1SMC2GC-WT; 0,7 miljoen euro op SJ0-1SMC2HA-WT). Om het wegvallen van die tijdelijke maatregel op te vangen wordt 1 miljoen euro ingeschreven voor de structurele bijkomende financiering van de kleine gemeenten met faciliteiten (SJ0-1SMC2GC-WT).

De subsidie die de gemeenten ter gedeeltelijke compensatie van hun verlies aan ontvangsten uit Fluvius dividenden ontvangen wordt zoals eerder afgesproken verder afgebouwd en bedraagt nog 14,2 miljoen euro in 2026, een vermindering met 12,5 miljoen euro (SJ0-1SMC2GC-WT). Ook de jaarlijkse compensatie die de gemeenten sinds 2008 ontvangen voor de afschaffing van de Elia-taks wordt zoals voorzien gehalveerd van 83 miljoen euro naar 41,5 miljoen euro in 2026. In 2027 worden beide stromen stopgezet.

Ook de tijdelijke subsidies die sinds 2018 aan de provincies Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen toegekend worden in het kader van de overdracht van de persoonsgebonden bevoegdheden en instellingen van de provincies naar het lokale en Vlaamse bestuursniveau doven volledig uit waarbij de resterende 3,1 miljoen euro wordt teruggedraaid in 2026 (SJ0-1SMC2GC-WT).

De algemene financieringsmiddelen voor lokale en provinciale besturen (SJ0-1SMC2GC-WT) en de VGC (SJ0-1SMC2HA-WT) die jaarlijks met 3,5% stijgen op basis van de decretaal vastgelegde groeivoet verhogen de kredieten als volgt:

- hoofddotatie gemeentefonds: +115,1 miljoen euro naar 3.402,2 miljoen euro;
- aanvullende toelage centrumsteden: +6,7 miljoen euro naar 199,5 miljoen euro;
- dotatie open ruimte: +3,5 miljoen euro naar 131,4 miljoen euro;
- dotatie VGC grootstedelijke uitdagingen: +0,7 miljoen euro naar 19 miljoen euro (incl. besparing op subsidie, zie supra).

De schrapping van de waarborgregeling voor fusiegemeenten in het kader van open ruimte die bij de BA 2025 werd beslist, leidt tot een mindering van 0,9 miljoen euro in 2026 (SJ0-1SMC2GC-WT).

Voor de aanrekening van de subsidies voor het Lokaal Energie en Klimaat Pact (LEKP) worden de VEK kredieten teruggebracht van 2 miljoen euro naar 1,1 miljoen euro, waarvan 1 miljoen euro voorzien wordt voor de technische assistentiehulp en 0,1 miljoen euro voor het Pactportaal (SJ0-1SMC2GA-WT).

In het kader van de Bouwshift (SJ0-1SMX2GY-IS) worden de kredieten voor herverdeling naar de Vlaamse landmaatschappij bij BO 2026 bijgesteld naar 39,9 miljoen euro VAK en VEK. De middelen worden aangewend in het kader van de lokale planschadedossiers om het bijkomend ruimtebeslag te reduceren naar 3 ha/dag tegen 2025 en 0 ha/dag tegen 2040.

Compensaties

In uitvoering van het programmadecreet "plattelandsfonds" wordt 7,5 miljoen euro gecompenseerd van het investeringsfonds lokale financiering (SJ0-1SMC2HB-WT) naar fondsen lokale financiering (SJ0-1SMC2GC-WT) waarmee het budget plattelandsfonds wordt gekwalificeerd als een aanvullende algemene financiering, naast het Gemeentefonds.

Interne dienstverlening Vlaamse overheid

Overige bijstellingen

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

In totaal nemen de gesplitste kredieten voor bouwprojecten van Het Facilitair Bedrijf (SH0-1SKA2PA-WT) toe met 28,3 miljoen euro VAK, het VEK neemt af met 3,1 miljoen euro. De onderliggende budgetbewegingen zijn te danken aan:

- nieuw beleid Regeerakkoord: +15 miljoen euro VAK; +1,5 miljoen euro VEK
- andere bijstellingen: +13,3 miljoen euro VAK; -4,6 miljoen euro VEK

De variabele kredieten voor bouwprojecten op het Fonds Onroerende Goederen (SH0-1SKA4PA-WT) worden neerwaarts bijgesteld met -0,9 miljoen euro VAK en -5,6 miljoen euro VEK.

De kredieten voor uitbating gebouwen, onderhoud gebouwen en logistiek op het Fonds Onroerende Goederen wordt eveneens neerwaarts bijgesteld. Er tekent zich een daling op van -0,3 miljoen euro VAK en -1,0 miljoen euro VEK.

Wat het krediet voor vastgoedbeheer (SH0-SKA2PB-WT) betreft, wordt bij de BO 2026 een totale neerwaartse bijstelling van -5,4 miljoen euro VAK en -2,1 miljoen euro VEK opgetekend (exclusief besparingsmaatregel, zie supra). Het benodigd krediet voor vastgoedbeheer wordt door middel van een zero-based benadering geraamd en bijgesteld.

Het krediet voor vastgoedtransacties (SH0-SKA2PC-WT) wordt verlaagd met -3,7 miljoen euro VAK/VEK. Dit brengt het krediet volledig op nul. Er worden binnen Het Facilitair Bedrijf geen vastgoedtransactie verwacht in 2026.

Er wordt 0,4 miljoen euro VAK/VEK aan bijkomende uitgaven voorzien vanaf BO 2026 op het fonds voor gedetacheerden voor de versterking van de aankoopcentrale met

- interne medewerkers: + 0,2 miljoen euro VAK/VEK (SH0-1SAA4ZZ-LO), en;
- externe ondersteuning: +0,2 miljoen euro VAK/VEK (SH0-1SAA4ZZ-WT).

Hier staan bijkomende ontvangsten voor hetzelfde bedrag tegenover.

Compensaties

De provisie voor Expeditie Talent (SG0-1SKC2TG-PR) bij AgO stijgt met 1,1 miljoen euro VEK en 10,2 miljoen euro VAK als gevolg van de terugdraai van compensaties uit vorige begrotingsrondes die in het kader van de financiering van digitaliseringsinitiatieven en het lokaal activeringspact plaatsvonden. Dit brengt de beschikbare VAK en VEK kredieten op de provisie voor Expeditie Talent op 26 miljoen euro.

Ten gevolge van personeelsuitbreidingen bij entiteiten van de Vlaamse overheid wordt in totaal 0,3 miljoen euro gecompenseerd vanuit de loonkredieten bij die entiteiten naar AgO (SG0-1SKC2TD-LO) voor de bijdragen aan de tweede pensioenpijler van het Vlaams pensioenfonds.

Om nauwer bij de visie van de Vlaamse Regering op de rol van uitbesteding aan te sluiten, wordt het personeelskader bij Audit Vlaanderen met 10 auditoren uitgebreid. Daarvoor wordt bij de BO 2026 0,6 miljoen euro gecompenseerd van de werkingskredieten (SB0-1SAC2ZZ-WT) naar de loonkredieten (SB0-1SAC2ZZ-LO). Er wordt uitgegaan van een geleidelijke instroom in de loop van 2026 die op kruissnelheid komt in 2027 en finaal op 1 miljoen euro wordt geraamd.

Instellingen

De toelage aan de **DAB Overheidspersoneel** daalt van 1,8 miljoen euro naar 1,3 miljoen euro ingevolge een terugdraai van een compensatie van 0,5 miljoen euro in het kader van de financiering van digitaliseringsinitiatieven. Ook wordt de intering uit de vorige begrotingsronde voor een bedrag van 1,3 miljoen euro teruggedraaid.

Wat de DAB **Investeringsprogramma Energiebeheer Overheidsgebouwen** betreft, worden de uitgavenkredieten bestemd voor energiebesparende investeringen in gebouwen die eigendom zijn van of gehuurd worden door een MVG-entiteit (SHC-3SKA2QD-WT) opwaarts bijgesteld met een bedrag van +0,5 miljoen euro VAK en VEK. Daarnaast wordt er 10 miljoen euro VAK in mindering genomen zoals voorzien in de budgettaire tabel bij het Regeerakkoord 2024-2029. De opstap in VEK met 5 miljoen euro die was voorzien in de budgettaire tabel bij het Regeerakkoord werd niet doorgevoerd.

Gelijke kansen, Integratie en Inburgering

Overige bijstellingen

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord wordt voor Gelijke kansen en Integratie en Inburgering bij de BO 2026 volgende kredietwijzigingen (VAK en VEK) ingeschreven:

- geleidelijke afbouw voor turboplan inburgering en activering: -10 miljoen euro (SJ0-1SFC2DA-WT);
- versterking Nederlands volwassenen (B1 Mondeling): +7 miljoen euro (SJ0-1SFC2DA-WT);

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

Om het historisch gegroeid structureel onevenwicht tussen VAK en VEK voor de uitbouw Vlaams gelijkheidskansenbeleid (recurrente relancemiddelen voor digitale

transformatie) weg te werken en te kunnen voldoen aan de te verwachten aanrekeningen wordt er 1,9 miljoen VEK bijgeschreven. Dit brengt het VAK en VEK op 9 miljoen euro (SJ0-1SFF2CA-WT).

Bij de BO 2026 stijgen de ESR-ontvangsten van het agentschap Integratie en Inburgering (AgII) met 1,7 miljoen euro. Die ESR-ontvangsten worden vertaald in 1,7 miljoen euro extra ESR-VAK en ESR-VEK.

Digitalisering

Overige bijstellingen

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

Er wordt -0,6 miljoen euro VEK in mindering gebracht op het krediet (SC0-1SJA2NF-WT) dat de openstaande vastleggingen overgedragen vanuit de voormalige DAB ICT bevat. Dit brengt het krediet voor BO 2026 op nul gezien dat het encours volledig vereffend zal zijn in 2025.

De toelage aan het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen (SC0-1SJA2NY-IS) wordt verhoogd met 25 miljoen euro VAK en 31,6 miljoen euro VEK. Die bijstelling bevat:

- De terugdraai van de VEK-besparing bij BA2025 ten bedrage van +6,6 miljoen euro VEK;
- de opstap van +35 miljoen euro VAK/VEK voor Nieuw Beleid zoals voorzien in het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029, en;
- de afstap van -10 miljoen euro VAK/VEK voor het on-hold zetten van het Nieuw Beleid Regeerakkoord

Instellingen

Op de begroting van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen wordt er +11,4 miljoen aan bijkomende ESR-ontvangsten geraamd voor 2026. Die ontvangsten komen hoofdzakelijk voort uit samenwerkingsovereenkomsten. Daarnaast worden ook de ontvangsten uit interne stromen (SCA-BSJAZZ-OI) verhoogd (+32,0 miljoen euro) overeenkomstig de verhoging op het toelage-artikel (zie supra). Die kredieten worden aan uitgavenzijde omgezet in 36,8 miljoen euro ESR-VAK en +43,4 miljoen euro ESR-VEK.

Justitie

Overige bijstellingen

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord worden voor het Agentschap Justitie en Handhaving (AJH) bij de BO 2026 bijkomende VAK en VEK ingeschreven in kader van jeugddelinquentie (9,8 miljoen euro VAK en VEK, SL0-1SDE2JH-PR). De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

Er worden eenmalige kredieten (-3 miljoen euro VAK en VEK) teruggedraaid ter navolging van de afspraken gemaakt tijdens de politieke bilaterale van de BO 2023 (SL0-1SAE2ZZ-WT).

Compensaties

In het kader van de transfer van jeugddelinquentie van Opgroeien Regie naar AJH worden een aantal compensaties doorgevoerd en interne stromen opgezet. Hetzelfde geldt voor middelen moderator vanuit het Departement zorg en voor de overheveling van VIPA-middelen naar AJH (zie bespreking Welzijn, Volksgezondheid en Gezin).

Toerisme

Overige bijstellingen

De maatregelen die worden genomen i.h.k.v. de besparing op subsidies van 210 miljoen euro en de besparing van 90 miljoen euro op subsidies en efficiënte overheid, worden hier niet besproken. Zie supra voor de globale lijst van die maatregelen.

De investeringstoelage aan Toerisme Vlaanderen daalt netto met -1,5 miljoen euro VEK (excl. besparing op subsidies, zie supra). Dit is de optelsom van de volgende twee bijstellingen:

- -15 miljoen euro VEK: dit is het bedrag waarvoor Toerisme Vlaanderen bij BO 2026 inteert op haar begrotingssaldo (gedeelte opgebouwd met de investeringstoelage), ditzelfde bedrag wordt afgehouden van de investerings-toelage;
- +13,5 miljoen euro VEK, zijnde de terugdraai van het in mindering gebrachte intering bij BO 2025.

Instellingen

Het ESR-VEK van Toerisme Vlaanderen daalt met -3,5 miljoen euro, het ESR-VAK daalt met -2,9 miljoen. Die dalingen aan uitgavenzijde zijn hoofdzakelijk ten gevolge van de besparingen op subsidies (zie supra) alsook een daling van het ESR-VEK door lagere uitgaven met eigen kasmiddelen.

Het totale VEK op de begroting van Toerisme Vlaanderen daalt met -112 miljoen euro. Dit is hoofdzakelijk te danken aan het wegvallen (-89,6 miljoen euro VEK) van de terugstortingen van onbelast saldo naar de algemene middelen bij BO2025. Daarnaast wordt er voor -18,4 miljoen euro VEK ingeteerd op het saldo.

Vlaamse rand

Compensaties

Voor de onderwijsopdracht wordt er 1,3 miljoen euro VAK en VEK gecompenseerd naar het toelageartikel van de Vlaamse Randfonds vanuit SJ0-1SHD2FB-WT.

V. HET VORDERINGENSALDO

1. Vorderingsaldo

Tabel V-1 toont de berekening van het vorderingsaldo voor de Vlaamse overheid. De ESR-ontvangsten en ESR-uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse rechtspersonen worden gegroepeerd teneinde één globaal vorderingsaldo te berekenen.

Tabel V-1: Samenvattende tabel vorderingsaldo (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Geconsolideerde ESR-ontvangsten (1)	60.337.599	61.550.068
Geconsolideerde ESR-uitgaven (2)	66.475.112	66.034.783
Geconsolideerd ESR-saldo (3)=(1)-(2)	-6.137.513	-4.484.715
Onderbenutting (4)	1.773.712	1.760.826
Geconsolideerd ESR-saldo na onderbenutting (5)=(3)+(4)	-4.363.801	-2.723.889
ESR-correcties (6)	-140.000	-177.500
Vorderingsaldo (7)=(5)+(6)	-4.503.801	-2.901.389
Buiten begrotingsdoelstelling (8)	1.374.976	1.162.883
Saldo t.o.v. evenwichtsdoelstelling (9)=(7)+(8)	-3.128.825	-1.738.506

Het vorderingsaldo van de Vlaamse overheid, na verrekening van de verwachte onderbenutting en toevoeging van de ESR-correcties, bedroeg -4,5 miljard euro bij de BA 2025 en bedraagt -2,9 miljard euro bij BO 2026.

In de aftoetsing van dit vorderingsaldo aan de evenwichtsdoelstelling wordt gecorrigeerd voor de hoofdwerven van de Oosterweelverbinding en het relanceplan Vlaamse Veerkracht en Repower-EU. Het saldo na correcties afgetoetst aan de begrotingsdoelstelling wordt bijna gehalveerd bij de BO 2026 t.o.v. de BA 2025, en bedraagt afgerond -1,7 miljard euro.

2. ESR-ontvangsten

Tabel V-2: Van ontvangstenkredieten naar geconsolideerde ESR-ontvangsten (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026	Delta
	(a)	(b)	(c)=(b)-(a)
Ontvangsten Vlaamse Gemeenschap (+)	57.498.528	57.991.050	492.522
Leningen (-)	20.000	10.600	-9.400
Deelnemingen en kredietverleningen (-)	1.490.265	1.241.180	-249.085
Toelagen (-)	942.894	650.432	-292.462
Interne verrichtingen (-)	421.553	404.347	-17.206
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	0	-21.000	-21.000
ESR-ontvangsten Vlaamse Gemeenschap (1)	54.623.816	55.705.491	1.081.675
Ontvangsten Vlaamse rechtspersonen (+)	48.133.833	46.270.295	-1.863.538
Leningen (-)	7.987.943	5.604.184	-2.383.759
Deelnemingen en kredietverleningen (-)	1.984.751	1.992.770	8.019
Toelagen (-)	25.349.347	25.595.818	246.471
Interne verrichtingen (-)	7.098.009	7.232.946	134.937
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	0	0	0
ESR-ontvangsten Vlaamse rechtspersonen (2)	5.713.783	5.844.577	130.794
Geconsolideerde ESR-ontvangsten (3)=(1)+(2)	60.337.599	61.550.068	1.212.469

Tabel V-2 toont de ESR-ontvangsten van de Vlaamse overheid als de som van de ESR-ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap (incl. DAB's) en die van de Vlaamse rechtspersonen. Die bedragen bij de BO 2026 61,5 miljard euro.

De ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap (incl. DAB's) zijn de totale ontvangsten uit de algemene middelenbegroting en uit de begrotingen van de DAB's. Om tot de ESR-ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap (incl. DAB's) te komen, worden een aantal categorieën van ontvangsten afgetrokken. Vooreerst worden ontvangsten in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR-code 8) uitgezuiverd. Hetzelfde gebeurt vervolgens met de opname van leningen (ESR-code 9).

Op een geconsolideerde basis hebben stromen tussen entiteiten die tot de overheidsperimeter behoren geen effect op de totale ESR-ontvangsten en ESR-uitgaven (zie verder). Ze heffen elkaar namelijk op. Vandaar dat de ontvangsten worden verminderd met de toelagen afkomstig van de te consolideren instellingen en de interne verrichtingen bij de DAB's. De correctie voor het overgedragen saldo van het vorige begrotingsjaar maakt deel uit van de interne verrichtingen bij de DAB's.

De ontvangsten van de Vlaamse rechtspersonen zijn de totale ontvangsten van die rechtspersonen. Om tot de ESR-ontvangsten van de Vlaamse rechtspersonen te komen, worden eveneens een aantal categorieën van ontvangsten afgetrokken. Dezelfde categorieën als die hierboven werden beschreven voor de Vlaamse Gemeenschap (incl. DAB's) worden uitgezuiverd. Naast het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar worden ook de opnames uit het reservefonds als interne verrichting geneutraliseerd.

3. ESR-uitgaven

Tabel V-3: Van uitgavenkredieten naar geconsolideerde primaire ESR-uitgaven (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026	Delta
	(a)	(b)	(c)=(b)-(a)
Uitgaven Vlaamse Gemeenschap (+)	68.854.632	65.125.196	-3.729.436
Aflossingen schuld (-)	400.582	379.920	-20.662
Deelnemingen en kredietverleningen (-)	7.797.067	5.116.640	-2.680.427
Toelagen (-)	24.690.864	24.652.004	-38.860
Interne verrichtingen (-)	400.272	365.600	-34.672
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	-144.747	-137.187	7.560
Provisie onvoorziene gebeurtenissen (-)	265.000	100.000	-165.000
Rente-uitgaven (-)	847.399	1.206.631	359.232
ESR-uitgaven Vlaamse Gemeenschap (1)	35.445.594	34.648.219	-797.375
Primaire ESR-uitgaven Vlaamse Gemeenschap (1p)	34.598.195	33.441.588	-1.156.607
Uitgaven Vlaamse rechtspersonen (+)	48.133.833	46.270.295	-1.863.538
Aflossingen (-)	2.582.194	2.521.333	-60.861
Deelnemingen en kredietverleningen (-)	6.346.622	3.955.682	-2.390.940
Toelagen aan Vlaamse ministeries en instellingen (-)	1.754.430	1.723.568	-30.862
Interne verrichtingen (-)	6.421.069	6.683.148	262.079
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	0	0	0
Rente-uitgaven (-)	241.057	222.769	-18.288
ESR-uitgaven Vlaamse rechtspersonen (2)	31.029.518	31.386.564	357.046
Primaire ESR-uitgaven Vlaamse rechtspersonen (2p)	30.788.461	31.163.795	375.334
Geconsolideerde ESR-uitgaven (3)=(1)+(2)	66.475.112	66.034.783	-440.329

	BA 2025	BO 2026	Delta
	<i>(a)</i>	<i>(b)</i>	<i>(c)=(b)-(a)</i>
Geconsolideerde primaire ESR-uitgaven (3p)=(1p)+(2p)	65.386.656	64.605.383	-781.273

Tabel V-3 toont de geconsolideerde primaire ESR-uitgaven van de Vlaamse overheid als de som van de ESR-uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap (incl. DAB's) en die van de te consolideren rechtspersonen. De geconsolideerde primaire ESR-uitgaven bedragen in totaal 65,4 miljard euro bij de BA 2025 en 64,6 miljard euro bij de BO 2026.

De primaire uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap (incl. DAB's) bedragen bij de BA 2025 34,6 miljard euro en bij de BO 2026 33,4 miljard euro.

Om de overgang naar de ESR-uitgaven te maken, worden dezelfde correcties toegepast als aan ontvangstenzijde: aflossingen schuld (ESR-code 9), deelnemingen en kredietverleningen (ESR-code 8), de financiële stromen aan de te consolideren Vlaamse instellingen, over te dragen saldi naar een volgend begrotingsjaar en toevoegingen aan het reservefonds (interne verrichtingen) en correcties voor de consolidatieperimeter en materialiteitsdrempel worden uitgezuiverd.

Tevens wordt de provisie in het kader van de begrotingsmonitoring "provisie onvoorziene gebeurtenissen" ten belope van 100,0 miljoen euro niet meegerekend bij de berekening van het vorderingensaldo. Dat provisionele krediet wordt alleen gebruikt voor budgettaire uitdagingen die naar aanleiding van de begrotingsmonitoring aan het licht komen. Gelet op het feit dat dat provisionele krediet enkel wordt ingezet als de begrotingsmonitoring het toelaat, heeft het in principe geen impact op het ESR-vorderingensaldo en wordt het geneutraliseerd.

4. Onderbenutting

Voor de onderbenutting wordt uitgegaan van het gemiddelde van de geobserveerde onderbenuttingspercentages van de laatste twee jaren waarvan het onderbenuttingspercentage gekend is (i.c. begrotingsjaren 2023 en 2024). Bij BA 2025 werd gerekend met een percentage van 1,92%.

Het onderbenuttingspercentage van 1,92% wordt toegepast op de geraamde ESR-geconsolideerde VEK. Dit is exclusief:

- de relancemiddelen Vlaamse Veerkracht;
- de uitgaven in het kader van Oekraïne;
- de geconsolideerde uitgaven van de Universiteiten en Hogescholen (afzonderlijke onderbenuttingshypothese);
- nieuw beleid.

Om de verwachte onderbenutting bij de BA 2025 te bekomen, wordt 60,1 miljard euro vermenigvuldigd met 1,92%, wat 1.155,8 miljoen euro als resultaat geeft.

Op het nieuw beleid 2026 in uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 wordt een forfait van 48,3 miljoen euro voorzien.

In het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 "samen werken aan een warm en welvarend Vlaanderen" wordt expliciet gestreefd naar een begroting in evenwicht. Er wordt bewuster omgegaan met bestedingen via herverdelingen.

Per saldo daalt de algemene onderbenutting met 44,7 miljoen euro ten opzichte van de BA 2025.

De onderbenutting voor de Universiteiten en Hogescholen stijgt met 31,8 miljoen euro en bedraagt 326,8 miljoen euro.

Tabel V-4: Onderbenutting (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026	Delta
	(a)	(b)	(c)=(b)-(a)
ESR-vereffeningskredieten (1)	66.694.360	66.504.048	-190.312
Relanceprovisie (2)	843.061	436.397	-406.664
Oekraïne (3)	122.696	25.250	-97.446
Universiteiten en Hogescholen (U&HS) (4)	5.381.188	5.462.018	80.830
Nieuw beleid (5)	1.220.879	496.201	-724.678
ESR-vereffeningskredieten excl. eenmalige uitgaven en U&HS (6)=(1)-(2)-(3)-(4)-(5)	59.126.536	60.084.182	957.646
Onderbenuttingspercentage (7)	1,92%	1,92%	0,00%
Onderbenutting (8)=(6)*(7)	1.137.340	1.155.761	18.421
Forfait opstap nieuw beleid (9)	83.932	48.308	-35.624
Jobbonus (10)	37.529	0	-37.529
Bewarende maatregel begrotingsuitvoering (11)	220.000	230.000	10.000
Algemene onderbenutting (13)=(8)+(9)+(10)+(11)	1.478.801	1.434.069	-44.732
U&HS onderbenutting (14)	294.911	326.757	31.846
Geraamde onderbenutting (15)=(13)+(14)	1.773.712	1.760.826	-12.886

5. ESR-correcties

Tabel V-5: Overzicht ESR-correcties (in duizend euro)

	Aanrekening	ESR-correctie BA 2025	ESR-correctie BO 2026	Delta
		(a)	(b)	(c)=(b)-(a)
Kapitaalsverhoging Finocas	CB0-1CEX2BA-PA	-140.000	-177.500	-37.500

Het INR heeft in het kader van het onderzoek van de rekeningen 2022 geconcludeerd dat de kapitaalsverhoging in Finocas niet volledig marktconform is en geregistreerd moet worden als niet-financiële transactie met impact op het vorderingensaldo. Het in de (geactualiseerde) inschrijvingsovereenkomst opgenomen betalingsschema voorziet een volstorting van 177,5 miljoen euro in 2026 en is ingeschreven op een ESR-neutraal PA-artikel. Derhalve wordt voorzien in een negatieve ESR-correctie van 177,5 miljoen euro, ofwel 37,5 miljoen euro meer dan bij de BA 2025.

6. Tabel vorderingensaldo

Het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid bedroeg -4,5 miljard euro bij de BA 2025 en bedraagt -2,9 miljard euro bij de BO 2026. In het kader van de aftoetsing aan de evenwichtsdoelstelling bedroeg het begrotingsresultaat bij BA 2025 -3,1 miljard euro. Bij BO 2026 bedraagt dit -1,7 miljard euro.

Tabel V-6: Vorderingensaldo (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026	Delta
	(a)	(b)	(c)=(b)-(a)
Ontvangsten Vlaamse Gemeenschap (+)	57.498.528	57.991.050	492.522
Leningen (-)	20.000	10.600	-9.400

	BA 2025	BO 2026	Delta
	<i>(a)</i>	<i>(b)</i>	<i>(c)=(b)-(a)</i>
Deelnemingen en kredietverleningen (-)	1.490.265	1.241.180	-249.085
Toelagen (-)	942.894	650.432	-292.462
Interne verrichtingen (-)	421.553	404.347	-17.206
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	0	-21.000	-21.000
ESR-ontvangsten Vlaamse Gemeenschap (1)	54.623.816	55.705.491	1.081.675
Ontvangsten Vlaamse rechtspersonen (+)	48.133.833	46.270.295	-1.863.538
Leningen (-)	7.987.943	5.604.184	-2.383.759
Deelnemingen en kredietverleningen (-)	1.984.751	1.992.770	8.019
Toelagen (-)	25.349.347	25.595.818	246.471
Interne verrichtingen (-)	7.098.009	7.232.946	134.937
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	0	0	0
ESR-ontvangsten Vlaamse rechtspersonen (2)	5.713.783	5.844.577	130.794
Geconsolideerde ESR-ontvangsten (3)=(1)+(2)	60.337.599	61.550.068	1.212.469
Uitgaven Vlaamse Gemeenschap (+)	68.854.632	65.125.196	-3.729.436
Aflossingen schuld (-)	400.582	379.920	-20.662
Deelnemingen en kredietverleningen (-)	7.797.067	5.116.640	-2.680.427
Toelagen (-)	24.690.864	24.652.004	-38.860
Interne verrichtingen (-)	400.272	365.600	-34.672
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	-144.747	-137.187	7.560
Provisie onvoorziene gebeurtenissen (-)	265.000	100.000	-165.000
Rente-uitgaven (-)	847.399	1.206.631	359.232
ESR-uitgaven Vlaamse Gemeenschap (4)	35.445.594	34.648.219	-797.375
Primaire ESR-uitgaven Vlaamse Gemeenschap (4p)	34.598.195	33.441.588	-1.156.607
Uitgaven Vlaamse rechtspersonen (+)	48.133.833	46.270.295	-1.863.538
Aflossingen (-)	2.582.194	2.521.333	-60.861
Deelnemingen en kredietverleningen (-)	6.346.622	3.955.682	-2.390.940
Toelagen aan Vlaamse ministeries en instellingen (-)	1.754.430	1.723.568	-30.862
Interne verrichtingen (-)	6.421.069	6.683.148	262.079
Correcties perimeter en materialiteitsdrempel (-)	0	0	0
Rente-uitgaven (-)	241.057	222.769	-18.288
ESR-uitgaven Vlaamse rechtspersonen (5)	31.029.518	31.386.564	357.046
Primaire ESR-uitgaven Vlaamse rechtspersonen (5p)	30.788.461	31.163.795	375.334
Geconsolideerde ESR-uitgaven (6)=(4)+(5)	66.475.112	66.034.783	-440.329
Geconsolideerde primaire ESR-uitgaven (6p)=(4p)+(5p)	65.386.656	64.605.383	-781.273
Geconsolideerd ESR-saldo (7)=(3)-(6)	-6.137.513	-4.484.715	1.652.798
Geconsolideerd primair ESR-saldo (7p)=(3)-(6p)	-5.049.057	-3.055.315	1.993.742
Onderbenutting algemeen	1.478.801	1.434.069	-44.732
Onderbenutting universiteiten en hogescholen	294.911	326.757	31.846
Onderbenutting (8)	1.773.712	1.760.826	-12.886
Geconsolideerd ESR-saldo na onderbenutting (9)=(7)+(8)	-4.363.801	-2.723.889	1.639.912
Rente-uitgaven (10)	1.088.456	1.429.400	340.944
Geconsolideerd primair ESR-saldo na onderbenutting (11)=(9)+(10)	-3.275.345	-1.294.489	1.980.856
Kapitaalsverhoging Finocas	-140.000	-177.500	-37.500
ESR-correcties (12)	-140.000	-177.500	-37.500
Vorderingensaldo (13)=(9)+(12)	-4.503.801	-2.901.389	1.602.412
Bouwkost Oosterweel	883.779	889.859	6.080
Ontvangsten relanceplan Vlaamse Veerkracht	-351.863	-163.373	188.490
Uitgaven relanceplan Vlaamse Veerkracht	843.060	436.397	-406.663

	BA 2025	BO 2026	Delta
	<i>(a)</i>	<i>(b)</i>	<i>(c)=(b)-(a)</i>
Correcties voor aftoetsen begrotingsdoelstelling (14)	1.374.976	1.162.883	-212.093
Saldo na correcties aftoetsen begrotingsdoelstelling (15)=(13)+(14)	-3.128.825	-1.738.506	1.390.319

VI. EUROPEES KADER EN NORMERING

1. Het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn

Op 30 april 2024 trad het herziene EU-kader voor economische governance in werking dat vanaf 2025 in belangrijke mate de begrotingsdoelstellingen van de lidstaten en het Europees toezicht daarop bepaalt.

De hoeksteen van de hervorming zijn de nationale budgettair-structurele plannen voor de middellange termijn die lidstaten opstellen. De plannen hebben een looptijd van minstens vier jaar en mogen afgestemd worden op de nationale legislatuur, en in het geval van België dus ook vijf jaar bestrijken. Die meerjarenplannen bevatten een begrotingspad, evenals hervormingen en investeringen. Het begrotingstraject wordt uitgedrukt als een netto uitgavenpad. Dat pad moet de overheidsschuld van de lidstaat op een prudent niveau houden (onder 60% van het BBP) of geloofwaardig doen dalen op de middellange termijn, en het nominaal tekort onder de 3% BBP houden of brengen. De jaarlijkse nominale netto-uitgavengroei (in %) is dus voortaan de unieke operationele indicator in het Europese begrotingskader.

België diende op 18 maart 2025 zijn eerste nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn in bij de Europese Commissie. Op 20 juni 2025 kreeg het plan, na een positieve evaluatie door de Commissie, groen licht van de Raad. Het Belgische budgettair-structureel plan heeft een looptijd van vijf jaar (2025-2029) en spreidt de budgettaire aanpassingsperiode over een periode van zeven jaar (2025-2031). Om aanspraak te maken op de verlenging van de budgettaire aanpassingsperiode naar zeven jaar is een pakket aan (federale) hervormingen opgenomen met inbegrip van de pensioenhervorming, de fiscale hervorming en de arbeidsmarkthervorming alsook de verbetering van de competitiviteit, de verbetering van de efficiëntie en de kwaliteit van de overheidsuitgaven en de verbetering van de coördinatie van het interfederale begrotingsbeleid.

Tabel VI-1: Netto-uitgavenpad voor de gezamenlijke overheid opgenomen in het nationale budgettair-structurele plan voor de middellange termijn

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jaarlijkse groeivoet van de netto primaire uitgaven (%)	4,3	3,6	2,5	2,5	2,1	2,1
Cumulatieve groeivoet van de netto primaire uitgaven (%)	4,3	8,0	10,7	13,4	15,9	18,3
Structureel primair saldo (% van BBP)	-2,0	-1,8	-1,2	-0,7	0,0	0,6

Het uitgavenpad in het Belgische budgettair-structurele plan beslaat de gezamenlijke overheid als geheel, met andere woorden de federale overheid, de sociale zekerheid, de gemeenschappen en gewesten en de lokale overheid. De inspanning die vereist is onder het pad moet binnen België nog worden verdeeld tussen de verschillende entiteiten. De Afdeling financieringsbehoeften van de overheid van de Hoge Raad van Financiën heeft daartoe drie mogelijke verdeelsleutels uitgewerkt:

- een eerste sleutel gebaseerd op het aandeel van de entiteiten in de totale finale primaire uitgaven van de Gezamenlijke Overheid;
- een tweede sleutel gebaseerd op het aandeel in de totale eigen ontvangsten;

- een derde sleutel gebaseerd op het aandeel in de som van de totale finale primaire uitgaven en eigen ontvangsten.

De HRF heeft bij consensus de derde verdeelsleutel aanbevolen. Uiteindelijk zal het Overlegcomité de verdeelsleutel bepalen. Tegelijkertijd werken de entiteiten aan een herziening van het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 waarin de afspraken over de verdeling van de inspanning vastliggen om te voldoen aan de Europese begrotingsregels.

Op 30 april 2025 diende België zijn eerste jaarlijkse voortgangsverslag over uitvoering van zijn budgettair-structurele plan voor de middellange termijn in bij de Europese Commissie. Uiterlijk op 30 april 2026 moet België zijn tweede voortgangsverslag opleveren.

2. België in de buitensporigtekortprocedure

Op 26 juli 2024 nam de Raad van de Europese Unie een Besluit aan om België in de buitensporigtekortprocedure (Excessive Deficit Procedure, EDP) te plaatsen wegens de overschrijding van het nominaal tekortcriterium van 3% van het BBP.¹² De Raad nam vervolgens op 21 januari 2025 een Raadsaanbeveling om het vastgestelde buitensporige tekort te corrigeren.¹³ In het kader van zijn eerste voortgangsverslag toonde België, in overeenstemming met bovenvermelde aanbeveling, aan dat het "effectief gevolg" had gegeven aan de aanbeveling om zijn buitensporig tekort te remediëren.

Op 20 juni 2025 keurde de Raad, samen met het Belgische budgettair-structurele plan voor de middellange termijn, een nieuwe, aangepaste Raadsaanbeveling goed in het kader van de buitensporigtekortprocedure.¹⁴ Concreet werd het correctieve netto-uitgavenpad dat de Raad aan België oplegt afgestemd op het netto-uitgavenpad opgenomen in het budgettair-structurele plan. Onder de nieuwe aanbeveling moet België uiterlijk in 2029 zijn buitensporig tekort weggewerkt hebben, terwijl dat in de oorspronkelijke aanbeveling in 2027 was.

Tabel VI-2: Correctief netto-uitgavenpad voor de gezamenlijke overheid opgenomen in de EDP-aanbeveling

Jaren		2025	2026	2027	2028	2029
Groeivoet (%)	Jaarlijks	3,6	2,5	2,5	2,1	2,1
	Cumulatief*	3,6	6,1	8,8	11,1	13,4

* De gecumuleerde groeipercentages worden berekend op grond van het basisjaar 2024.

¹² Besluit (EU) 2024/2125 van de Raad van 26 juli 2024 betreffende het bestaan van een buitensporig tekort in België, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402125.

¹³ Aanbeveling van de Raad om een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie in België (november 2024), <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5032-2025-INIT/nl/pdf>.

¹⁴ Aanbeveling van de Raad om een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie in België (juni 2025), <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10166-2025-INIT/en/pdf>.

3. Nationale ontsnappingsclausule voor defensie-uitgaven

Op 8 juli 2025 keurde de Raad een aanbeveling goed voor de activering van de nationale ontsnappingsclausule voor België, waarvoor een aanvraag werd ingediend op 30 april.¹⁵

De aanbeveling verleent België tijdelijk flexibiliteit in de toepassing van de herziene EU-begrotingsregels met als doel zijn defensie-uitgaven te verhogen. Concreet mag België in de periode 2025-2028 zijn netto-uitgavenpad overschrijden, voor zover die afwijking het gevolg is van stijgende defensie-uitgaven. De afwijking mag hoogstens overeenkomen met de toename van de defensie-uitgaven als percentage van het bbp sinds 2021 en mag in totaal niet groter zijn dan 1,5 % van het bbp. De toepassing van de ontsnappingsclausule geldt voor de volledige definitie van defensie-uitgaven volgens de internationale standaardclassificatie van nationale overheidsuitgaven (Classification of Functions of Government, COFOG).

4. Landspecifieke aanbevelingen

Op 4 juni 2025 publiceerde de Europese Commissie haar lentepakket met daarin onder andere de landverslagen voor de lidstaten en voorstellen voor de landspecifieke aanbevelingen (LSA's) in het kader van het Europees Semester. Op 8 juli 2025 nam de Raad de LSA's formeel aan na de gebruikelijke bespreking op de Europese Raad van 26 en 27 juni.

De Commissie doet haar voorstellen voor de landspecifieke aanbevelingen op basis van de aanbeveling van de Raad over het economische beleid van de eurozone, de economische analyse in de landenrapporten voor de individuele lidstaten en de door lidstaten ingediende voortgangsverslagen in het kader van het Stabiliteits- en Groeipact. De LSA's vormen de basis voor het toezicht van de Europese Commissie, te beginnen met de ontwerpbegrotingsplannen van de lidstaten van de eurozone voor 2025.

LSA 1: Begrotingsbeleid, defensie-uitgaven en structurele hervormingen

"De totale defensie- en veiligheidsuitgaven en -gereedheid vergroten en tegelijkertijd de schuldhoudbaarheid waarborgen, in overeenstemming met de conclusies van de Europese Raad van 6 maart 2025. Zich houden aan de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven die de Raad op 20 juni 2025 heeft aanbevolen, om een einde te maken aan de situatie van buitensporig tekort, en daarbij gebruik te maken van de toelating uit hoofde van de nationale ontsnappingsclausule voor hogere defensie-uitgaven. De reeks hervormingen en investeringen op basis waarvan de verlengde aanpassingsperiode is toegekend, uitvoeren, zoals aanbevolen door de Raad op 20 juni 2025. Het systeem voor langdurige zorg kosteneffectiever maken en tegelijkertijd de toegang tot zorg en diensten betaalbaar houden;"

LSA 2: EU-instrumenten

"met het oog op de toepasselijke termijnen voor de tijdige voltooiing van de hervormingen en investeringen overeenkomstig Verordening (EU) 2021/241, zorgen voor een doeltreffende uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met

¹⁵ Aanbeveling van de Raad houdende toestemming voor België om af te wijken van de in Verordening (EU) 2024/1263 van de Raad vastgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven (activering van de nationale ontsnappingsclausule) <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10463-2025-INIT/nl/pdf> .

inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk. De uitvoering van de cohesiebeleidsprogramma's (EFRO, JTF, ESF+) versnellen, in voorkomend geval voortbouwend op de mogelijkheden die de tussentijdse evaluatie biedt. De EU-instrumenten, met inbegrip van de kansen die worden geboden door het programma InvestEU en het platform voor strategische technologieën voor Europa, optimaal benutten om het concurrentievermogen te verbeteren;"

LSA 3: Vereenvoudiging

"de regelgeving vereenvoudigen, de regelgevingsinstrumenten verbeteren, de administratieve lasten verminderen en belemmeringen voor handel en mededinging wegnemen, met name in de dienstensector en gereguleerde beroepen, om het ondernemingsklimaat en de bedrijfsdynamiek te verbeteren. Innovatie verder verspreiden door overheidssteun voor onderzoek en ontwikkeling te richten op bedrijven met het grootste groeipotentieel. Ook in dit verband de arbeidsmobiliteit van werknemers bevorderen;"

LSA 4: klimaat, milieu en energie

"de algemene afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen, onder meer door de energie-efficiëntie te verbeteren en het gebruik van fossiele brandstoffen in gebouwen te verminderen, en door de industrie verder te stimuleren om koolstofvrij te worden. Stimulansen bieden en belemmeringen wegnemen om het gebruik en het aanbod van openbaar vervoer, emissiearm vervoer en actieve mobiliteit te vergroten. De uitrol van hernieuwbare energie versnellen en de netwerkinfrastructuur verbeteren door de vergunningsprocedures verder te stroomlijnen en wettelijke kaders vast te stellen om investeringen in installaties voor hernieuwbare energie te stimuleren en het delen van energie te vergemakkelijken. Specifieke maatregelen nemen om subsidies voor fossiele brandstoffen geleidelijk af te schaffen, met name in de vervoers- en verwarmingssector, onder meer door accijnzen te verschuiven van elektriciteit naar fossiele brandstoffen. Verdere actie ondernemen op het gebied van duurzame landbouw door de waterkwaliteit te verbeteren en nutriëntenverlies te verminderen;"

LSA 5: arbeidsmarkt en onderwijs

"tekorten aan arbeidskrachten en discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden aanpakken, onder meer ten behoeve van de groene en de digitale transitie. De doeltreffendheid en doelgerichtheid van actief arbeidsmarktbeleid versterken om kansarme groepen verder te integreren op de arbeidsmarkt, met name mensen met een laag opleidingsniveau, oudere werknemers, mensen met een migratieachtergrond en personen met een handicap. De prestaties en kansengelijkheid van de onderwijs- en opleidingsstelsels verbeteren en de relevantie ervan voor de arbeidsmarkt vergroten, met name op het gebied van ICT en STEM. Verdere hervormingen doorvoeren om het beroep van leraar te versterken door flexibelere en aantrekkelijkere loopbaantrajecten en opleidingen voor leerkrachten te ontwikkelen."

5. Ontwerpbegrotingsplan

Volgens artikel 6 van de Verordening (EU) 473/2013 moeten de lidstaten van de eurozone uiterlijk op 15 oktober van ieder jaar een ontwerpbegrotingsplan bij de Europese Commissie indienen.

Het Ontwerpbegrotingsplan bevat onder andere informatie over het nagestreefde begrotingssaldo, projecties voor de ontvangsten bij constant beleid, doelstellingen voor de ontvangsten en uitgaven, een beschrijving en kwantificering van de discretionaire maatregelen voor het overbruggen van de kloof tussen de doelstellingen en de projecties bij constant beleid en indicaties over de wijze waarop de maatregelen gevolg geven aan landspecifieke aanbevelingen.

De netto-uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap, in overeenstemming met het concept gebruikt door de HRF voor de verdeling van de inspanning vereist onder het uitgavenpad van de gezamenlijke overheid, nemen af met 2,1%. Met toepassing van de voormelde HRF-verdeelsleutel 3 mogen ze met 2,17% toenemen.

Tabel VI-3: Groei van de netto-uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap in BO26 afgezet tegen de toegestane groei van de netto-uitgaven volgens de HRF-verdeelsleutels

	2025	2026
Finale primaire uitgaven (concept HRF) van de Vlaamse Gemeenschap	63.047	62.106
EU-financiering	765	570
Cofinanciering	245	241
Netto-uitgaven	62.036	61.296
Discretionaire ontvangstenmaatregelen (DRM) (excl. one-off)		535
Netto-uitgaven (na DRM) van de Vlaamse Gemeenschap	62.036	60.761
Evolutie netto-uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap		-2,1%
HRF april 2025 sleutel 1		2,10%
Vershil evolutie-norm HRF		-4,16%
HRF april 2025 sleutel 2		1,73%
Vershil evolutie-norm HRF		-3,79%
HRF april 2025 sleutel 3		2,17%
Vershil evolutie-norm HRF		-4,23%

Conform artikel 83/1 van het Reglement van het Vlaams Parlement, bezorgde de Vlaamse Regering de bijdrage van Vlaanderen aan het Belgisch Ontwerpbegrotingsplan 2026 aan de voorzitter van het Vlaams Parlement, zodat de Commissie Financiën en Begroting er conform bovengenoemd reglement een bespreking aan zou kunnen wijden. Na bespreking in de Commissie Financiën en Begroting werd de bijdrage van Vlaanderen aan het Belgisch Ontwerpbegrotingsplan voor 2026 ingediend bij de Federale Regering.

VII. HET FINANCIËEL BEHEER

1. Verwachte evolutie van de bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld in 2026

De directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap (incl. zichtrekening), de financiële schulden van al de te consolideren rechtspersonen alsook de geherklasseerde alternatief gefinancierde investeringsschema's vormen samen de geconsolideerde brutoschuld. Eventuele beleggingen worden niet van de uitstaande brutoschuld afgetrokken.

In overeenstemming met het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) wordt de geconsolideerde brutoschuld van de Vlaamse (deelstaat)overheid (concept bijdrage Maastrichtschuld) bepaald. Het INR heeft haar laatste lijst¹⁶ van de te consolideren instellingen meegedeeld naar aanleiding van de EDP-notificatie van april 2025. Van de instellingen die op die lijst voorkomen, worden de "financiële schulden" weergegeven.

Het concept 'bijdrage tot de Maastrichtschuld' wordt gehanteerd omdat de diverse overheden soms schuldtitels aanhouden van elkaar of van overheidsinstellingen die tot dezelfde overheid of overheidssector behoren. De bijdrage tot de Maastrichtschuld stemt overeen met de geconsolideerde brutoschuld van een entiteit, verminderd met de financiële activa die ze aanhoudt op:

- de overige entiteiten van een deelsector (intrasectorale consolidatie: binnen sector S.1312, waartoe ook andere gewesten en gemeenschappen behoren);
- de overige deelsectoren van de overheid (intersectorale consolidatie: andere overheidssectoren zoals de federale overheid, sociale zekerheid of de lokale overheden).

De bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld van de Vlaamse deelstaatoverheid bedroeg eind 2024 41,7 miljard euro. In de notificatie van oktober 2025 heeft het INR de bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld bijgesteld met 27 miljoen euro ten opzichte van de notificatie van april 2025 op basis van de balanscijfers 2024 van de geconsolideerde instellingen. Ook de schuld van de groenestroomcertificaten werd bijgesteld met 108 miljoen euro. In totaal is de bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld aldus gestegen met 135 miljoen euro ten opzichte van de notificatie van april.

Voor meer uitleg over de samenstelling van de bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld eind 2024 en eind 2025 wordt verwezen naar het laatste Kas-, schuld- en waarborgrapport over 2024¹⁷ en de algemene toelichting bij de BA 2025.

Tabel VII-1 geeft een overzicht van de componenten van de bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld eind 2024 en de verwachting voor 2025 en 2026. In 2026 wordt een toename van de bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld met 5,4 miljard euro verwacht.

¹⁶ De lijst is terug te vinden onder: <https://inr-icn.fgov.be/nl/publicatie/nationale-en-regionale-rekeningen>

¹⁷ <https://www.vlaanderen.be/departement-financien-en-begroting/financien/ksw-rapport>

Tabel VII-1: Overzicht bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld in 2024, 2025 en 2026 (in miljoen euro)

	REA 2024	BA 2025	BO 2026	Delta
	(a)	(b)	(c)	(d)=(c)-(b)
De directe schuld van de Vlaamse Ministeries	33.075,25	43.249,11	49.238,97	5.989,86
De financiële schulden van de Vlaamse geconsolideerde S.1312 entiteiten	13.178,02*	15.233,39	17.107,63	1.874,24
De geconsolideerde PPS-schuld	683,65	659,99	637,42	-22,57
Groenestroomcertificaten	553,16*	553,16	553,16	0
Correctie door VI. Gem. aangehouden schulden, uitgegeven door Vlaamse en andere S.1312 entiteiten	-4.998,47	-7.744,82	-10.230,29	-2.485,47
Correctie door VI. Gem. aangehouden schulden, uitgegeven door andere S.13 sectoren	-755,4	-755,4	-755,4	0
Totaal	41.736,21	51.195,43	56.551,49	5.356,06

* *Bijstelling cijfer 2024 door INR in de notificatie van oktober 2025*

Hieronder wordt verder ingegaan op de verschillende componenten.

De grootste rubriek binnen de bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld betreft de directe schuld, dat is de schuld van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap zelf. Die stijgt van 2025 naar 2026 met 6,0 miljard euro. In 2025 zou de jaar-op-jaar verandering uitkomen op 10,2 miljard euro. Tabel VII-2 geeft de verschillende rubriekelementen weer die die stijging verklaren.

Tabel VII-2: Geraamde jaar-op-jaar verandering van de directe schuld (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026
Begrotingstekort/overschot voor ESR-correcties	4.300.512	2.687.406
Netto kredietverleningen en deelnemingen van de rechtspersoon VG (ministeries) (Saldo ESR-8)	265.041	-910
Netto kredietverleningen en deelnemingen van rechtspersonen die tot centraal kasbeheer behoren (Saldo ESR-8)	225.572	650.949
Netto opnames en aflossingen van schuld van de rechtspersoon VG (ministeries) (Saldo ESR-9)	87.586	87.292
Netto opnames en aflossingen van schuld van rechtspersonen die tot centraal kasbeheer behoren (Saldo ESR-9)	292.100	287.962
Netto financiering VMSW	798.784	920.492
Netto financiering VWF	1.427.269	1.356.664
Luchthaven Brussel	2.777.000	0
Netto toename directe schuld	10.173.864	5.989.855
Aflossingen	659.521	835.570
Totale financieringsbehoefte	10.833.385	6.825.425

De verandering in de directe schuld wordt beïnvloed door:

1. het begrotingstekort voor ESR-correcties van -2,7 miljard euro in 2026. De ESR-correcties worden geneutraliseerd vermits dat correcties op de begrotingskredieten zijn om tot het ESR-aanrekenbare bedrag te komen. Het ESR-aanrekenbare bedrag is echter niet gelijk aan de verwachte kasuitgave. De begrotingskredieten vóór ESR-correcties vormen hier een betere benadering voor. Het te financieren saldo wordt gecorrigeerd voor de leden die niet tot het centraal kasbeheer behoren;
2. de rechtstreekse financiering van de regionale huisvestingsmaatschappijen VMSW en VWF. Voor 2026 wordt netto 920 miljoen euro voorzien voor VMSW en 1.357 miljoen euro voor VWF. Hierin zitten de aflossingen van de schulden uit het verleden vevat. Bij de opnames wordt vanuit een

- meerjarig perspectief een zo goed mogelijke match gezocht met de leningsbehoefte van die instellingen;
3. het saldo aan kredietverleningen en deelnemingen (ESR-8) voor de ministeries (-0,9 miljoen euro) en de leden die tot het centraal kasbeheer behoren (651 miljoen euro). Om dubbeltellingen te vermijden, wordt enkel rekening gehouden met de kredietverleningen en deelnemingen van en naar geconsolideerde instellingen die niet tot het centraal kasbeheer behoren en van en naar niet geconsolideerde instellingen;
 - 4° het saldo aan nieuwe schuldopnames en aflossingen van schuld voor de ministeries (87 miljoen euro) en de leden die tot het centraal kasbeheer behoren (288 miljoen euro).

In 2026 wordt er 835,6 miljoen euro ingeschreven voor aflossingen van bestaande leningen binnen de directe schuld. Twee EMTN leningen voor in totaal 780 miljoen euro komen op eindvervaldag in 2026. Voor de overgenomen gemeenteleningen uit 2018 en 2024 wordt er 30,3 miljoen euro ingeschreven. Verder wordt er 25 miljoen euro voorzien voor de laatste lening van de Gemeentelijke Holding die op eindvervaldag komt in 2026, 142 duizend euro voor de aflossingen van de leningen van de Vismijn Oostende en 151 duizend euro voor de aflossing van de eventuele opname van het laatste nog aanslepend dossier op het Vlaams Investeringsfonds voor de lokale besturen. Die aflossingen zorgen voor een daling van de directe schuld maar dienen anderzijds ook gefinancierd te worden (neutraal voor de directe schuld maar wel impact op financieringsbehoefte).

De totale financieringsbehoefte bedraagt aldus 6,8 miljard euro.

Naast de directe schuld bestaat de bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld verder nog uit **de volgende financiële schulden**. Die schulden stijgen in totaliteit met 1,87 miljard euro en dat is het gevolg van:

1. De rechtstreekse financieringen van VWF (+1,63 miljard euro), Lantis (+897 miljoen euro) en School Invest (-36 miljoen euro). Die schulden worden meegenomen in de directe schuld (zie hierboven) maar daarnaast neemt het INR die rechtstreekse financieringen (incl. aflossingen) ook mee in de schuld van de betreffende instellingen omdat die via thesauriebewijzenprogramma's worden gefinancierd. Voor het VWF worden ook de aflossingen van de gewaarborgde bankleningen uit het verleden verrekend (-296 miljoen euro) waardoor er in totaliteit een stijging is met 1,33 miljard euro bij het VWF. Vermits het om interne financieringen gaat neemt het INR deze bedragen ook op in de intrasectorale correctie (zie ook verder) waardoor dit finaal neutraal is in de bijdrage tot de geconsolideerde schuld en dus enkel weegt op de directe schuld.
2. Rechtstreekse financiering van VMSW sinds midden 2015 vervangt de financiering door middel van gewaarborgde bankleningen. Door de rechtstreekse financiering stijgt de directe schuld. De geconsolideerde schuld daalt echter met de aflossing van de bestaande portefeuille aan gewaarborgde bankleningen uit het verleden. In totaal daalt de bijdrage tot de geconsolideerde brutoschuld van VMSW met 264 miljoen euro.
3. Daling van de schuld ten opzichte van de rusthuizen (alternatieve financiering bij VIPA: -131 miljoen euro).
4. Stijging van de schuld bij de Universiteiten en Hogescholen (+99 miljoen euro).
5. Netto aflossingen van schuld voor de ministeries (-15 miljoen euro¹⁸).
6. Allerhande kleinere opnames en aflossingen van schuld bij diverse ESR-geconsolideerde instellingen (netto afname van 4 miljoen euro).

¹⁸ Er zijn meer aflossingen van schuld dan opnames van schuld voorzien bij het ministerie: die zorgen enerzijds voor een daling van de geconsolideerde schuld maar zijn anderzijds ook gefinancierd via de directe schuld. Er is dus geen effect op de geconsolideerde schuld.

Ook de geconsolideerde **PPS-schulden** dalen met de aflossing van hun bestaande leningen (-23 miljoen euro).

De schuld van de **groenestroomcertificaten** wordt constant gehouden op 553 miljoen euro.

Tot slot neemt de **correctie voor de intrasectorale consolidatie** toe met 2,5 miljard euro tot 10,2 miljard euro. Zoals hierboven al besproken worden de rechtstreekse financieringen van VWF, Lantis en School Invest die via thesauriebewijzenprogramma's verlopen gecorrigeerd op die lijn. Tot slot wordt de correctie voor de intersectorale consolidatie constant gehouden op 755 miljoen euro. Meer uitleg over die correcties kan gevonden worden in het kas-, schuld- en waarborgrapport over 2024.

2. Gewaarborgde schulden

De Vlaamse overheid heeft daarnaast ook nog voorwaardelijke verplichtingen. De algemene toelichting bij de BA 2025 geeft een overzicht van de gewaarborgde schuld eind 2024 met een projectie voor 2025 en 2026.

3. Schuldnorm

Hieronder wordt de evolutie van de schuld afgetoetst aan de twee doelstellingen uit de schuldnorm.

3.1. Behoud van een gunstige rating

In de financiële wereld is een rating de uitkomst van een beoordeling van de kredietwaardigheid. Met het behoud van een gunstige rating streven we naar een rating die beter is dan, of gelijk aan die van het Belgische federale niveau. De rating beïnvloedt de rentelasten die de Vlaamse overheid moet dragen wanneer zij de nodige middelen ontleent op de financiële markten. Momenteel heeft Vlaanderen een AA- met stabiele outlook (Fitch 20/9/2025).

Tabel VII geeft de evolutie weer voor 2024 en een verwachting voor eind 2025 en eind 2026. Door de grote financieringsbehoeften van de afgelopen jaren is de schuld verder opgelopen.

Tabel VII-3: Ratio schuld t.o.v. bruto regionaal product (met schuld cijfers in miljoen euro)

	2024	BA 2025	BO 2026
De directe schuld van de Vlaamse ministeries	33.075,25	43.249,11	49.238,97
De financiële schulden van de Vlaamse geconsolideerde S.1312 entiteiten	49.238,97	15.233,39	17.107,63
De geconsolideerde PPS-schuld	683,65	659,99	637,42
Groenestroomcertificaten	553,16	553,16	553,16
Correctie door VI. Gem. aangehouden schulden, uitgegeven door Vlaamse en andere S.1312 entiteiten	-4.998,47	-7.744,82	-10.230,29
Correctie door VI. Gem. aangehouden schulden, uitgegeven door andere S.13 sectoren	-755,40	-755,40	-755,40
Totaal bijdrage tot geconsolideerde brutoschuld	41.736,21	51.195,43	56.551,49
Bruto Regionaal Product (brp)	362.951,44	375.985,98	388.372,36
Schuld t.o.v. brp	11,50%	13,62%	14,56%

Bovenvermelde cijfers houden rekening met de vooruitzichten volgens de BA 2025 en BO 2026. Bij de begrotingsuitvoering liggen de cijfers meestal lager dan begroot.

3.2. Netto-actief positie

Tegenover een gedeelte van de geconsolideerde schuld staan ook (vermarktbaar) activa. Hieronder is de update van de netto-actief positie per eind 2024 terug te vinden o.b.v. de laatst beschikbare informatie.

Tabel VII-4: Netto-actief positie eind 2024 (in miljard euro)

	Bedrag
Totaal weerhouden activa relevant voor het bepalen van de directe terugbetalingscapaciteit van de schuld	28,5
Bijdrage tot geconsolideerde brutoschuld	41,7
Netto-actief	-13,2

Door de sterke stijging van de geconsolideerde schuld in 2020 (schuld waar geen actief tegenover staat) is de netto-actiefpositie eind 2020 negatief geworden.

4. Rente

4.1. Rentekrediet bij de BO 2026

Tabel VII-5 vat de verwachte rente-uitgaven samen voor 2025 en 2026.

Tabel VII-5: Verwachte rente-uitgaven voor 2025 en 2026 (in duizend euro)

	BA 2025	BO 2026	Delta
	<i>(a)</i>	<i>(b)</i>	<i>(c)=(b)-(a)</i>
Totaal gekende rente op LT-uitstaande schuld	630.716	632.592	1.876
Totaal rente KT-schuld inclusief interne Financieringen	99.898	83.483	-16.415
Rente op nieuwe financieringen	111.671	485.442	373.771
Totaal rente	842.285	1.201.517	359.233
Totaal kosten	20.772	22.852	2.081
Totaal rente + kosten	863.056	1.224.370	361.313

De tabellen hieronder geven het detail van de verwachte rente-uitgaven voor 2026.

Tabel VII-6: Rente op bestaande schuld (in duizend euro)

	BA2025	BO2026	Delta
	<i>(a)</i>	<i>(b)</i>	<i>(c)=(b)-(a)</i>
Bestaande LT-leningen vast (2015-2024) incl. parikosten	576.305,82	571.383,68	-4.922,14
Bestaande LT-lening 2022 vlottend	2.760,00	2.520,00	-240,00
Bestaande LT-leningen vlottend 2023	690,00	279,45	-410,55
Bestaande LT-leningen vast 2025 incl. parikosten	41.071,22	49.805,12	8.733,90

	BA2025	BO2026	Delta
	<i>(a)</i>	<i>(b)</i>	<i>(c)=(b)-(a)</i>
Overgenomen gemeenteleningen uit 2018 en 2024	9.867,83	8.592,55	-1.275,28
Rente Universiteiten	20,85	11,06	-9,79
Totaal rente op LT-uitstaande schuld	630.715,72	632.591,86	1.876,14
KT: BCP, Thesaurie en zichtrekening	55.000,00	51.000,00	-4.000,00
Interne financieringen (KT+LT)	44.897,99	32.483,10	-12.414,89
Totaal rente KT-schuld incl. interne financieringen	99.897,99	83.483,10	-16.414,89

Tabel VII-7: Rente op nieuw aan te gane LT-financieringen in 2025

	Opnamebedrag 2025 (in euro)	Tarief BA 2025	Rente BA 2025 (in duizend euro)	Rente BO 2026 (in duizend euro)
VMSW	803.385.000,00	4,30%	17.272,78	34.545,56
VWF	1.427.269.000,00	4,30%	40.915,04	61.372,57
BAM	883.779.000,00	4,35%	3.203,70	38.444,39
BAM Vlottend	441.889.500,00	2,50%	11.047,24	0,00
Herfinanciering EMTN	626.500.000,00	3,55%	11.120,38	22.240,75
ESR-correcties vast	221.637.750,00	3,55%	3.934,07	7.868,14
ESR-correcties vlottend	73.879.250,00	2,30%	923,49	1.699,22
ESR-8 vast	567.552.750,00	3,55%	10.074,06	20.148,12
ESR-8 vlottend	189.184.250,00	2,30%	2.364,80	4.351,24
ESR-8 vast PB	37.500.000,00	3,55%	443,75	1.331,25
ESR-8 vlottend PB	12.500.000,00	2,30%	104,17	287,50
Tekort vast	2.096.773.500,00	3,55%	37.217,73	74.435,46
Tekort vlottend	698.924.500,00	2,30%	8.736,56	16.075,26
Relance vast	206.019.750,00	3,55%	3.656,85	7.313,70
Relance vlottend	68.673.250,00	2,30%	858,42	1.579,48
BAC	2.770.000.000,00	3,20%		88.640,00
Totaal			151.873,03	380.332,64
Reeds opgehaald in 2025			-40.202,05	-48.750,00
Totaal nieuwe financieringen in 2025			111.670,97	331.582,64

Tabel VII-8: Rente op nieuw aan te gane LT-financieringen in 2026

	Opnamebedrag BO 2026 (in euro)	Tarief BO 2026	Looptijd vast/ vlottend	Verhouding	Rente BO 2026 (in duizend euro)
VMSW	925.209.000,00	4,40%	25j vast	0,50	20.354,60
VWF	1.354.664.000,00	4,40%	25j vast	0,67	39.736,81
BAM	740.234.000,00	4,45%	30j vast	0,08	2.745,03
BAM Vlottend	370.117.000,00	2,30%	vlottend		8.512,69
BAM kapitalisatie intresten	115.207.000,00	2,85%	5j vast	0,08	273,62
Herfinanciering EMTN	780.000.000,00	3,55%	10j vast	0,25	6.922,50
ESR-correcties vast	224.144.250,00	3,55%	10j vast	0,50	3.978,56
ESR-correcties vlottend	74.714.750,00	2,30%	vlottend	0,50	859,22
ESR-8 vast	766.173.696,00	3,55%	10j vast	0,50	13.599,58
ESR-8 vlottend	255.391.232,00	2,30%	vlottend	0,50	2.937,00
ESR-8 vast PB	159.375.000,00	3,55%	10j vast	0,50	2.828,91
ESR-8 vlottend PB	53.125.000,00	2,30%	vlottend	0,50	610,94
Tekort vast	2.482.383.750,00	3,55%	10j vast	0,50	44.062,31
Tekort vlottend	827.461.250,00	2,30%	vlottend	0,50	9.515,80
Relance vast	-291.679.500,00	3,55%	10j vast	0,50	-5.177,31
Relance vlottend	-97.226.500,00	2,30%	vlottend	0,50	-1.118,10
Interne financieringen	268.134.139,63	2,40%	vlottend	0,50	3.217,61
Totaal					153.859,77

Tabel VII-9: Samenvattende tabel (in duizend euro)

	BA2025	BO2026	Delta
	<i>(a)</i>	<i>(b)</i>	<i>(c)=(b)-(a)</i>
Totaal rente	842.285	1.201.517	359.233
Totaal kosten	20.772	22.852	2.081
Totaal rente + kosten	863.056	1.224.370	361.313

De financiële kosten worden bij de BO 2026 ingeschat op 22,85 miljoen euro. Dit omvat onder andere de uitgiftefees, ratingkosten, kosten van de paying agent, de taks op de effectenrekening en de roerende voorheffing op de zichtrekening. Dit is een stijging met 2,08 miljoen euro ten opzichte van BA 2025, dit is vooral het gevolg van een hoger ingeschatte taks op de effectenrekening (+1,99 miljoen euro).

4.2. Renteontwikkelingen

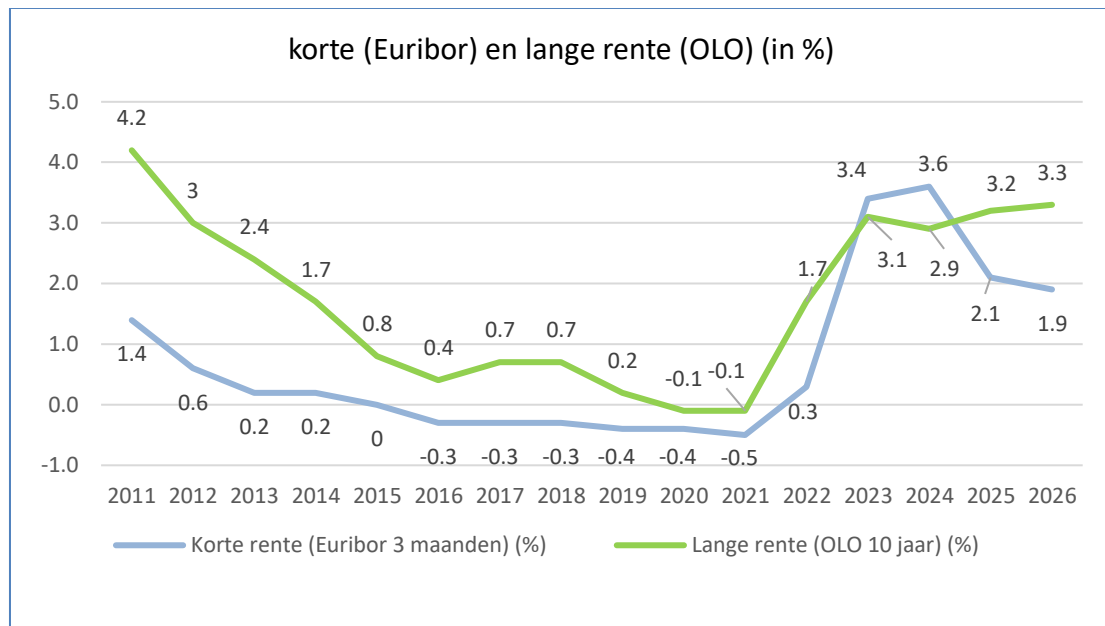
Wanneer gekeken wordt naar de interbancaire- en lineaire obligatierentevoeten en hun verwachte evolutie, krijgen we een indicatie over de richting waarin de algemene rentevoeten de komende jaren zullen evolueren.

Vanaf de 2de helft van 2024 begon de ECB haar rentetarieven te verlagen. Dit had nog geen effect in 2024 waar de kortetermijnrentevoet nog uitkwam op een gemiddelde van 3,6%. In 2025 zien we wel het effect van de ECB politiek in de kortetermijnrentevoet. De verwachting is dat de Euribor 3 maanden in 2025 gemiddeld op 2,1% zal uitkomen. Voor 2026 verwacht het planbureau een verdere lichte daling van de kortetermijnrentevoet tot 1,9%.

In 2024 was er nog een lichte daling van de OLO 10 jaar en kwam het gemiddeld uit op 2,9%. Voor 2025 wordt verwacht dat de langetermijnrentevoet licht stijgt tot gemiddeld 3,2% en voor 2026 wordt er een verdere heel lichte stijging verwacht tot 3,3%.

De daling van de kortetermijnrentevoet en stijging van de langetermijnrentevoet maakt dat de rentecurve terug positief is en dat deze zowel in 2025 als in 2026 steiler wordt. Een positieve rentecurve wijst erop dat de markt verwacht dat op middellange termijn de korte- en langetermijnrentevoeten stijgen.

Figuur VII-1: Evolutie van de kortetermijnrente (Euribor 3 maanden) en de langetermijnrente (OLO 10 jaar) (in %)

4.3. Sensitiviteitsanalyse van de rente

Hieronder wordt kort de gevoeligheid van de rente-ontvangsten en –uitgaven voor een wijziging in de intrestvoeten weergegeven.

Hierbij wordt het effect berekend van een lineaire stijging van de rentecurve met 100 basispunten in 2026. Voor 2026 zou dit een budgettaire extra kost betekenen van 38,267 miljoen euro. Nieuwe financieringen worden gespreid over het hele jaar opgenomen en de rente zal dus niet voor het volledige jaar toegerekend worden. De jaren nadien worden de nieuwe financieringen wel volledig meegenomen en begint de extra kost door deze stijging van de rentecurve zwaarder door te wegen. Vanaf 2027 is het effect door die lineaire stijging van de rentecurve vooral te zien. In 2027 stijgt de meerkost al tot 88,921 miljoen euro om dan nog verder door te stijgen in 2028 tot 130,936 miljoen euro, in 2029 tot 174,195 miljoen euro en ten slotte in 2030 tot 225,882 miljoen euro.

Tabel VII-10: Wijziging rentecurve met 100 basispunten (in duizend euro)

2026	2027	2028	2029	2030
38.267	88.921	130.936	174.195	225.882

VIII. BIJLAGEN

Bijlage 1: Tabel netto-beleidsruimte

De detailtabel netto-beleidsruimte geeft een overzicht van de belangrijkste wijzigingen die de evolutie van de Vlaamse ontvangsten en uitgaven bepalen, opgedeeld naar ongewijzigd beleid en nieuwe initiatieven zoals hiervoor toegelicht.

De eerste kolom bevat een verwijzing naar, voor zover relevant, het programma of de rechtspersoon waar de evolutie zich voordoet. De tweede kolom omschrijft waarover het gaat. Voor een meer gedetailleerde toelichting verwijzen we naar de toelichtingen per beleidsdomein.

Voor een goed begrip van de tabel is het belangrijk om nog eens te herhalen dat de compensaties, zowel binnen een beleidsdomein als over de beleidsdomeinen heen, niet opgenomen zijn in de tabel. De tabel netto-beleidsruimte heeft niet tot doel om de evolutie per programma of rechtspersoon integraal weer te geven, het gaat enkel om de evoluties die een impact hebben op de netto-beleidsruimte van de Vlaamse overheid in zijn geheel. De bedragen in deze tabel geven het verschil met de beschikbare kredieten ten opzichte van de BA weer (delta's) en niet de absolute bedragen die beschikbaar zijn.

Tabel VIII-1: Tabel netto-beleidsruimte (in duizend euro)

Programma/ instelling		VAK	VEK
	Saldo t.o.v. begrotingsdoelstelling BA 2025 (1)		-3.128.825
	Uitgaven buiten begrotingsdoelstelling BA 2025 (2)		1.374.976
	Vorderingensaldo BA 2025 (3)=(1)-(2)		-4.503.801
	Evolutie ontvangsten bij ongewijzigd beleid (4)		673.904
	Ontvangsten Vlaamse Gemeenschap (4.1)		728.110
	Bruto aanvullende belasting op de PB		-94.129
	Gewestmiddelen BFW		69.711
	Gemeenschapsmiddelen BFW		362.444
	Gewestelijke belastingen		291.501
	Actualisatie ontvangsten RRF		-152.737
	Actualisatie ontvangsten REPowerEU		-35.753
	Ontvangsten Sociaal Klimaatfonds		63.939
	Rente-ontvangsten		148.908
	Ontvangsten klimaatfonds		-21.995
	Ontvangsten begrotingsfonds uitgebreide producentenverantwoordelijkheid		74.045
	Overige ontvangsten VG		22.176
	Ontvangsten rechtspersonen (4.2)		-54.206
	DWV		-80.479
	VWF		22.790
	VEB		-117.459
	Vlaams Datanutsbedrijf		38.676
	VDAB		-24.356
	Overige		106.622

Programma/ instelling		VAK	VEK
	Evolutie uitgaven bij ongewijzigd beleid (5)	1.022.185	280.998
	Index (5.1)	754.515	718.908
	Indexatie binnen systeem van loonprovisie (op kruissnelheid brengen overschrijding spilindex januari 2025)	614.475	609.647
	Indexprovisie (overschrijding spilindex januari 2026)	-147.292	-146.356
	Indexatie lonen buiten loonprovisie aan 1,5% GZI	21.487	17.711
	Indexatie werkingsmiddelen aan 1,5% GZI (excl. besparing regeerakkoord)	86.101	53.211
	Correctie GZI 2025 (3% naar 2,6%)	-17.140	-12.189
	Manuele indexen	196.884	196.884
	Actualisatie vastleggings- en vereffeningskredieten (5.2)	267.670	-437.910
CB	Actualisatie relanceprovisie Vlaamse Veerkracht	0	-370.911
CB	Actualisatie provisie REPowerEU	0	-35.752
CB	Actualisatie Oekraïneprovisie	-95.540	-97.446
CB	PAS-provisie	50.000	-50.000
CB	Uitgaven sociaal klimaatfonds	63.939	63.939
CC	Responsabiliseringsbijdrage Vlaanderen door toename statutaire weddenmassa en bijdragepercentage (van 6,202% naar 7,088%)	95.012	95.012
CD	Woongerelateerde fiscale uitgaven	-105.231	-105.231
CE	Rente-uitgaven DFB	323.478	323.478
FD	Lonen basisonderwijs	18.076	18.076
FD	Lonen secundair onderwijs	100.526	100.526
FD	Lonen onderwijs: wegvallen saldo-intering wedderecuperatiefonds	-83.590	-83.590
U&HS	Klikmechanisme hoger onderwijs	38.141	38.141
U&HS	Evolutie niet-betoelaagde ESR-uitgaven	91.089	16.797
OGR	Doorvertaling toename ontvangsten ouderbijdrage kinderopvang	24.383	24.383
VAPH	Inschrijving extra VAK voor IPO/MPIGO omwille van uitputting VAK-ruiter	38.510	0
VIPA	Instandhoudingsforfait	27.692	27.692
VSB	Ouderenzorg: aangroei cfr erkenningskalender	27.893	27.893
VRT	Actualisatie ESR-uitgaven VRT	49.323	49.323
De Lijn	Actualisatie VEK-kalender	0	-61.325
MF	Actualisatie VEK-kalender investeringen	0	33.898
MH	AWV: overdrachten De Werkvennootschap	-97.511	-97.511
MI	Actualisatie VEK-kalender investeringen waterinfrastructuur DMOW	0	24.809
MI	Kasreeks Nieuwe Sluis Terneuzen	-54.357	-54.357
Lantis	Oosterweel: hoofdwerken (uitgaven buiten begrotingsdoelstelling)	-64.783	6.080
Lantis	Oosterweel: binnen norm	-8.621	-65.135
QC	Ontvangsten begrotingsfonds uitgebreide producentenverantwoordelijkheid	74.045	74.045
QC	Toelage drinkwatermaatschappijen	-58.715	-58.715
QE	Mijn VerbouwPremie luik energiefonds	-50.000	-50.000
QE	Retroactieve investeringspremie (luik algemene middelen)	-189.867	-189.867
QE	Retroactieve investeringspremie (luik energiefonds)	-111.742	-111.742

Programma/ instelling		VAK	VEK
QE	Energiefonds: VEK-noden voor calls groene warmte	0	20.180
VEB	Actualisatie ESR-uitgaven (vnl. doorvertaling ESR-ontvangsten)	-119.175	-115.960
VWF	Verhoging werkings- en financieringstoelage	49.221	49.221
VMSW	Actualisatie ESR-uitgaven (vnl. FS3 rentesubsidies)	26.663	13.429
SM	Lokale besturen: hoofddotatie gemeentefonds +3,5%	115.051	115.051
SM	Lokale besturen: respbijdrage compensatie lokale besturen	44.583	44.583
SM	Lokale besturen: Terugdraai budget energiecompensatie	-150.000	-150.000
SM	Lokale besturen: uitdoof ELIA-compensatie	-41.500	-41.500
Datanuts- bedrijf	Actualisatie ESR-uitgaven	41.163	36.277
TD	Doelgroepverminderingen jongeren en ouderen	-31.606	-31.606
TH	Individueel Maatwerk: loonpremies	31.916	31.916
FIO	Daling ESR-uitgaven (o.a. ICL)	-51.081	-48.909
FWO	Fluctuerende VAK i.h.k.v. projecten	123.844	-8.350
VITO	Actualisatie ESR-uitgaven (vnl. wegvallen investering labgebouw)	-24.616	-14.440
VDAB	Doorvertaling verminderde ESR-ontvangsten	-24.356	-24.356
	Overige	175.413	194.044
	ESR correcties (6)		-37.500
	Onderbenutting bij constant beleid (7)		-61.194
	Vorderingensaldo bij ongewijzigd beleid (8)=(3)+(4)-(5)+(6)+(7)		-4.209.589
	Uitgaven buiten begrotingsdoelstelling (9)		1.162.883
	Netto-beleidsruimte (10)=(8)+(9)		-3.046.706
	Uitbreiding netto-beleidsruimte (11)	2.445.984	2.264.779
	Extra maatregelen BO 2026	1.418.741	1.503.741
	Subsidies en efficiënte overheid	350.000	350.000
	Uitstellen van uitbreidingsbeleid	370.000	370.000
	Onderwijs	85.000	85.000
	Werk	15.000	15.000
	Welzijn	90.000	90.000
	PAS	0	85.000
	EPC labelpremie	32.000	32.000
	MOW: De Lijn	30.000	30.000
	MVP	23.500	23.500
	Welzijn: schoolbonus	55.241	55.241
	Zorgpremie	135.000	135.000
	Kilometerheffing: CO2-heffing	90.000	90.000
	Heffing op afval	12.000	12.000
	Fiscaliteit: rechtvaardige inning Vlabel	50.000	50.000
	Fiscaliteit: verhinderd bezit	23.000	23.000
	Fiscaliteit: fiscale regularisatie	10.000	10.000

Programma/ instelling		VAK	VEK
	Overige maatregelen (o.a. ontwikkelings-samenwerking, stadsvernieuwing...)	48.000	48.000
	Uitgaven Regeerakkoord	808.685	775.795
	Inspanningen op eigen overheid	230.712	197.822
	Werk	228.953	228.953
	Dienstencheques	151.438	151.438
	Fiscaliteit	10.000	10.000
	Onderwijs	93.233	93.233
	Omgeving	70.549	70.549
	Welzijn	23.800	23.800
	Ontvangsten Regeerakkoord	246.750	246.750
	Inspanningen op eigen overheid	50.000	50.000
	Fiscaliteit	161.500	161.500
	Onderwijs	33.400	33.400
	Omgeving	1.850	1.850
	Onderbenutting op uitbreidingsbeleid Regeerakkoord	48.308	48.308
	Terugdraai eenmalige besparingen BA 2025	-76.500	-309.815
	Uitbreidingsbeleid (12)	-425.031	-956.579
	Extra uitbreidingsbeleid BO 2026	-287.000	-269.000
	Jobbonus	-228.000	-228.000
	Mobiliteit	-10.000	-10.000
	Welzijn	-18.000	-18.000
	Blue deal	-20.000	-2.000
	Overige (o.a. opstart verwerkingscentrum)	-11.000	-11.000
	Uitgaven Regeerakkoord	61.969	-487.579
	Investeren in Warm Vlaanderen	-98.500	-98.500
	Investeren in Welvarend Vlaanderen	-206.901	-206.901
	Extra investeringen	434.000	-5.318
	Overige	-66.630	-176.860
	Ontvangsten Regeerakkoord	-200.000	-200.000
	Fiscaliteit	-200.000	-200.000
	Saldo t.o.v. begrotingsdoelstelling BO 2026 (13)=(10)+(11)+(12)		-1.738.506
	Vorderingensaldo BO 2026 (14)=(13)-(9)		-2.901.389

Bijlage 2: Parameteroverzicht

Tabel VIII-2 bevat een overzicht van alle gebruikte parameters. De kolommen '2024 definitief' en '2025 aangepast' tonen de uitgangshypothesen bij de middelenberekening ter gelegenheid van de BA 2025. De kolommen '2025 vermoedelijk' en '2026 initieel' tonen de uitgangshypothesen bij de middelenberekening ter gelegenheid van de BO 2026. De bevolkingsgerelateerde parameters betreffen realisatiecijfers per 1 januari 2025, zoals meegedeeld door de FOD Financiën op 24 september 2025, aangevuld met prognoses op basis van de bevolkingsvooruitzichten van februari 2025.

Tabel VIII-2: Volledig parameteroverzicht

Begrotingsjaar	BA 2025		BO 2026	
	2024 definitief	2025 aangepast	2025 vermoedelijk	2026 initieel
Parameters				
Inflatie (CPI)	3,14%	2,80%	2,40%	1,40%
Economische groei (BBP)	1,00%	1,20%	1,20%	1,10%
Personenbelasting (federaal gedeelte)				
Aanslagjaar	2023	2024	2024	2025
Vlaams Gewest	27.153.568	29.206.989	28.810.581	29.416.593
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	11.552.008	12.368.090	12.162.030	12.462.619
Brussels H. Gewest	3.557.202	3.856.889	3.846.118	3.939.401
Duitstaligen	178.645	192.041	184.857	188.981
Fiscale capaciteit (FC)				
Aanslagjaar	2023	2024	2024	2025
Vlaams Gewest	63,98%	64,02%	64,02%	63,94%
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	27,22%	27,11%	27,02%	27,09%
Brussels H. Gewest	8,38%	8,45%	8,55%	8,56%
Duitstaligen	0,42%	0,42%	0,41%	0,41%
Verdeelsleutel onderwijs (LLN)				
Toestand	definitief	raming	definitief	raming
Vlaamse Gemeenschap	58,34%	58,53%	58,51%	58,67%
Franse Gemeenschap	41,66%	41,47%	41,49%	41,33%
Inwoners				
Referentietijdstip	01/01/2024	01/01/2025	01/01/2025	01/01/2026
Teldatum	01/01/2024	raming	01/01/2025	raming
Vlaanderen	6.821.770	6.863.374	6.864.766	6.902.248
Wallonië (excl. Duitst.)	3.612.804	3.621.335	3.625.453	3.633.266
Brussel	1.249.597	1.251.645	1.255.795	1.257.400
Duitstaligen	79.479	79.748	79.537	79.761
Min 18 jarigen (excl. Duitst.) (DENAT)				
Referentietijdstip	30/06/2023	30/06/2024	30/06/2024	30/06/2025
Teldatum	01/02/2025	01/02/2025	01/08/2025	01/08/2025
Nederlandstalig	1.314.949	1.315.423	1.315.479	1.313.715
Franstalig	728.671	723.268	723.271	717.118
Brussel	273.692	270.537	270.603	266.968
Denataliteitscoëfficiënt	105,0894%	104,3776%	104,3826%	103,5690%
Verdeelsleutel Plantentuin				

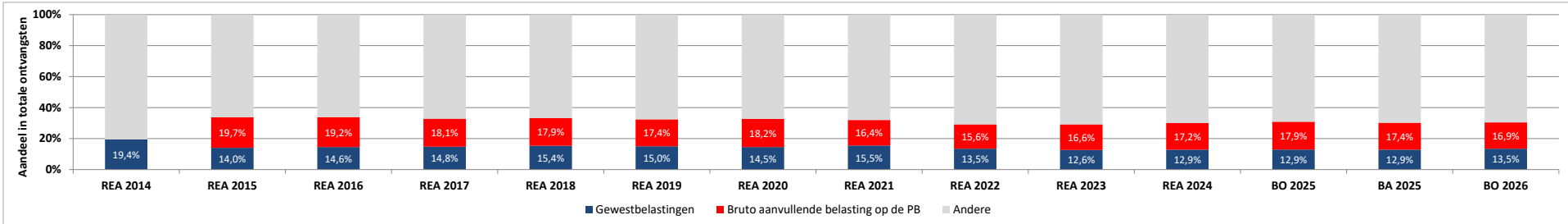
Begrotingsjaar
Toestand
Vlaamse Gemeenschap
Franse Gemeenschap
Pendelaars naar BHG
Vlaams Gewest
Waals Gewest
Belasting Staat
Aanslagjaar
Mededeling FOD Financiën
Vlaams Gewest
Waals Gewest
Brussels H. Gewest
Elasticiteit Vlaams Gewest
0 t.e.m. 18-jarigen
Referentietijdstip
Teldatum
Vlaamse Gemeenschap
Franse Gemeenschap
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
Duitstalige Gemeenschap
+80-jarigen
Referentietijdstip
Teldatum
Vlaamse Gemeenschap
Franse Gemeenschap
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
Duitstalige Gemeenschap
Fiscale uitgaven AJ 2015
Mededeling FOD FIN
Vlaams Gewest
Waals Gewest
Brussels H. Gewest

BA 2025	
2024 definitief	2025 aangepast
01/01/2014	01/01/2014
79,87013%	79,87013%
20,12987%	20,12987%
61,724%	61,724%
38,276%	38,276%
2024	2025
12/03/2025	12/03/2025
40.485.165	41.781.349
17.208.592	17.744.672
5.185.446	5.377.172
1,391	1,391
01/01/2024	01/01/2025
01/01/2024	raming
1.392.036	1.394.676
770.346	764.893
286.829	283.395
16.609	16.670
01/01/2024	01/01/2025
01/01/2024	raming
373.118	380.335
159.918	161.368
41.299	41.519
4.296	4.352
03/03/2017	03/03/2017
1.790.368	1.790.368
788.086	788.086
148.932	148.932

BO 2026	
2025 vermoedelijk	2026 initieel
01/01/2014	01/01/2014
79,87013%	79,87013%
20,12987%	20,12987%
61,724%	61,724%
38,276%	38,276%
2025	2026
24/09/2025	24/09/2025
40.819.916	42.538.516
17.354.888	18.094.594
5.289.017	5.533.327
1,391	1,391
01/01/2025	01/01/2026
01/01/2025	raming
1.394.309	1.394.394
765.922	760.448
284.048	281.491
16.490	16.612
01/01/2025	01/01/2026
01/01/2025	raming
380.145	389.073
161.388	163.860
41.499	41.947
4.336	4.327
03/03/2017	03/03/2017
1.790.368	1.790.368
788.086	788.086
148.932	148.932

Bijlage 3: Evolutie fiscale autonomie

Figuur VIII-1: Evolutie fiscale autonomie ten opzichte van totale middelen (REA 2014 en BO 2026)

Bron: Departement FB

Bijlage 4: De voorschottenmethode voor de aanrekening van de gewestelijke opcentiemen en de fiscale uitgaven

Sinds de BA 2018 worden de bruto-opcentiemen geraamd met toepassing van de voorschottenmethode en niet langer volgens de methode van de getransactionaliseerde kas¹⁹. Omdat er na de inkohiering (versturen van aanslagbiljet) een betaaltermijn van twee maanden volgt, moeten ook de kasinkomsten van januari en februari van begrotingsjaar t+1 worden aangerekend op het begrotingsjaar t²⁰.

Concreet worden in de benadering van de getransactionaliseerde kas in begrotingsjaar t de bedrijfsvoorheffing en de voorafbetalingen vervat in de gedurende dat begrotingsjaar t uitgestuurde inkohieringen (die dus op verschillende aanslagjaren kunnen slaan) alsook de door de FOD Financiën ontvangen bedragen in de periode maart van begrotingsjaar t tot en met februari van begrotingsjaar t+1 als op begrotingsjaar t ESR-aanrekenbare gewestelijke opcentiemen beschouwd.

De methode van de getransactionaliseerde kas heeft evenwel als nadeel dat de grootte van de raming in sterke mate bepaald wordt door het verwachte inkohieringsritme van de FOD Financiën, waardoor de stabiliteit en de trendmatige evolutie van de begrote en gerealiseerde ontvangsten kan worden verstoord. Een versnelling of vertraging van het inkohieringsritme naar het jaareinde toe heeft immers een rechtstreekse impact op het uitvoeringscijfer van dat jaar. Om die reden wordt ook bij de BO 2026 de voorschottenmethode toegepast.

Niettegenstaande de HRF de methode van de getransactionaliseerde kas gebruikt voor de evaluatie van het begrotingsresultaat van alle overheden, wordt in de voorliggende begroting nog steeds de voorschottenmethode toegepast. Het wisselen van evaluatiemethode zal na akkoord van de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting ook in de Vlaamse begroting doorgevoerd worden.

Volgens de voorschottenmethode worden de aanrekenbare opcentiemen van het begrotingsjaar t bekomen door de som te maken van:

1. de 'voorschotten' met betrekking tot het aanslagjaar t die door de FOD Financiën tijdens het jaar t zelf aan het Vlaamse Gewest worden betaald. Het bedrag van de voorschotten is gebaseerd op de raming van de bruto-opcentiemen voor dat aanslagjaar t en houdt rekening met een (door de FOD Financiën) vooropgestelde innings- of voorschottencoëfficiënt (99,17% voor het aanslagjaar 2018; 99,37% voor het aanslagjaar 2019; 99,45% voor het aanslagjaar 2020, 99,09% voor het aanslagjaar 2021; 99,07% voor het aanslagjaar 2022, 99,12% voor het aanslagjaar 2023, 99,48% voor het aanslagjaar 2024, 99,55% voor het aanslagjaar 2025 en 99,44% voor het aanslagjaar 2026);

¹⁹ Zie 'Wegwijs in de bijzondere financieringswet: financiële middelenvoorziening voor Gemeenschappen en Gewesten na de zesde staatshervorming', [De financiële middelenvoorziening voor Gemeenschappen en Gewesten na de zesde staatshervorming - Fin \(vlaanderen.be\)](#)

²⁰ De cijfers van de FOD Financiën van de maanden januari en februari omvatten, naast de door de FOD Financiën effectief ontvangen saldobetalingen in januari en februari, ook de bedrijfsvoorheffing en voorafbetalingen van de inkohieringen die uitgestuurd zijn in de loop van de maanden januari en februari. Die bedrijfsvoorheffing en voorafbetalingen slaan dus niet op inkohieringen van de vorige maanden november en december die in januari worden betaald of vereffend. De aan een Gewest toegewezen bedrijfsvoorheffing en voorafbetalingen begrepen in de kohieren van de maanden januari en februari wijst het INR niet toe aan het vorige maar aan het huidige begrotingsjaar.

2. de 'voorfinanciering' met betrekking tot vorige aanslagjaren begrepen in de kohieren tot en met december van het jaar t;
3. de 'ontvangen bedragen' met betrekking tot vorige aanslagjaren ontvangen tot en met februari van het jaar t+1;
4. waarbij 2 en 3 verminderd worden met de in vorige begrotingsjaren aangerekende voorschotten, voorfinanciering en ontvangen bedragen.

De raming van de voorschotten van de bruto-opcentiemen volgens de voorschottenmethode vertrekt van de door de FOD Financiën op 24 september 2025 ter beschikking gestelde regionale bedragen van de belasting Staat en de bruto-opcentiemen voor het aanslagjaar 2026.

De raming van de totale voorfinanciering en ontvangen bedragen gaat uit van de door de FOD Financiën op 24 september 2025 ter beschikking gestelde regionale bedragen van de belasting Staat en de bruto-opcentiemen voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2025. De bedoelde regionale bedragen hebben betrekking op de kohieren gerelateerd aan de gewone aanslagtermijn (kohieren tot en met 30 juni van het aanslagjaar t+1). De raming van de bruto-opcentiemen bij de BO 2026 houdt bovendien ook rekening met de verwachte kohieren na het aflopen van de gewone aanslagtermijn (de zogenaamde staartkohieren).

De raming voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2026 gaat bovendien uit van een finaal inningspercentage:

- 99,68% voor het aanslagjaar 2015;
- 99,85% voor het aanslagjaar 2016;
- 99,75% voor het aanslagjaar 2017;
- 99,73% voor het aanslagjaar 2018;
- 99,67% voor het aanslagjaar 2019;
- 99,69% voor het aanslagjaar 2020;
- 100,02% voor het aanslagjaar 2021;
- 100,04% voor het aanslagjaar 2022;
- 99,99% voor de volgende aanslagjaren.

Die inningspercentages vinden hun oorsprong in de tot en met juli 2025 gerealiseerde kohieren, voorfinancieringen en ontvangen bedragen met betrekking tot de aanslagjaren 2015 tot en met 2024, aangevuld met de nog te verwachten kohieren, voorfinancieringen en ontvangen bedragen vanaf augustus 2025.

Finaal worden de volgens de voorschottenmethode aanrekenbare ontvangsten bekomen door de som te maken van de voorschotten en de kasmatige afrekeningen die zich in hetzelfde begrotingsjaar situeren.

Tabel VIII-3, Tabel VIII-4 en Tabel VIII-5 tonen per aanslagjaar de voorschotten van de bruto-opcentiemen en de simulatie van de kasmatige afrekeningen. De in die tabellen gebruikte inningspercentages zijn gebaseerd op de geciteerde uitvoeringscijfers voor de aanslagjaren 2015 en volgende.

Concreet: om tot het geraamde bedrag van de bruto-opcentiemen volgens de voorschottenmethode te komen, moeten vooreerst de voorschotten van de bruto-opcentiemen geraamd worden. De FOD Financiën raamt de voorschotten voor het aanslagjaar 2026. Hierbij dient te worden benadrukt dat de bedoelde gegevens betrekking hebben op de ramingen van de FOD Financiën die bij de federale BO 2026 (in casu september 2025) werden opgesteld.

Vervolgens worden de kasmatige afrekeningen van de netto-opcentiemen geraamd. Ook de raming van de kasmatige afrekeningen is gebaseerd op de door de FOD Financiën ter beschikking gestelde gegevens, maar hier betreft het de bij de federale BO 2026 geactualiseerde gegevens voor alle betrokken aanslagjaren (uitvoeringscijfers tot en met aanslagjaar 2024, ramingen vanaf aanslagjaar

2025). Aangezien de federale uitvoeringscijfers en ramingen telkens betrekking hebben op de kohieren van de gewone aanslagtermijn (= kohieren tot en met juni van het jaar aanslagjaar $t+1$), houdt de voorliggende raming van de afrekeningen ook rekening met een beperkt bedrag aan kohieren die buiten de gewone aanslagtermijn ingekohierd worden (de zogenaamde staatkohieren).

Om tot het bedrag van de kasmatige afrekeningen te komen, wordt er tevens een onderscheid gemaakt tussen de voorfinancieringen en de ontvangen bedragen. De spreiding van beide componenten over de betrokken maanden verloopt immers niet op dezelfde manier. Het luik voorfinanciering heeft betrekking op de bedrijfsvoorheffing en de voorafbetalingen die in de ingekohierde bedragen begrepen zijn. De voorfinanciering wordt geacht te zijn ontvangen in de maand waarin de aanslag gevestigd werd (= maand van inkohiering). De al dan niet betaling van de belastingschuld door de belastingplichtige heeft geen impact op de aanrekening van de voorfinanciering. Het luik ontvangen bedragen heeft betrekking op de effectieve betaling van de belastingschuld door de belastingplichtige. In geval van een negatieve belastingschuld gaat het om een teruggave door de fiscus.

De kasmatige afrekening wordt bekomen door per aanslagjaar en per begrotingsjaar het verschil te maken tussen enerzijds de gerealiseerde of geraamde voorfinanciering tot en met december van het jaar t verhoogd met de gerealiseerde of geraamde ontvangen bedragen tot en met februari van begrotingsjaar $t+1$, en anderzijds de voorschotten (al dan niet verhoogd met de reeds in vorige begrotingsjaren aangerekende afrekeningen). De verschuiving van twee maanden bij de ontvangen bedragen heeft te maken met de betaaltermijn van twee maanden na het ontvangen van het kohier.

De volgens de voorschottenmethode aanrekenbare ontvangsten worden tot slot bekomen door de som te maken van de voorschotten en de kasmatige afrekeningen die zich in hetzelfde begrotingsjaar situeren.

De aanrekenbare bruto-opcentiemen van het begrotingsjaar 2026 bedragen 10.398,5 miljoen euro en zijn dus samengesteld uit voorschotten (10.557,0 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2026) en afrekeningen (0,5 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2021; 2,5 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2022; 8,6 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2023; 37,0 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2024 en -207,1 miljoen euro met betrekking tot aanslagjaar 2025). Voor de aanslagjaren 2015 tot en met 2020 worden er geen afrekeningen meer verwacht.

Bemerk tot slot (nogmaals) dat de voorschottenmethode uiteindelijk ook rekening houdt met een verondersteld finaal inningspercentage (hier: 99,68% voor aanslagjaar 2015; 99,85% voor aanslagjaar 2016; 99,75% voor aanslagjaar 2017; 99,73% voor aanslagjaar 2018; 99,67% voor aanslagjaar 2019; 99,69% voor aanslagjaar 2020; 100,02% voor aanslagjaar 2021; 100,04% voor aanslagjaar 2022 en 99,99% voor de volgende aanslagjaren).

Tabel VIII-3: Bruto opcentiemen volgens voorschottenmethode²¹ (in duizend euro)

	REA 2015	REA 2016	REA 2017	REA 2018	REA 2019	REA 2020	REA 2021	REA 2022	REA 2023	REA 2024	PROG 2025	BO 2026
Voorschotten	7.465.579	7.520.131	7.593.346	7.509.363	7.657.210	7.719.120	7.825.699	8.094.634	9.271.583	9.993.050	10.380.695	10.557.002
Afrekeningen AJ 2015		222.805	23.736	3.993	2.051	454						
Afrekeningen AJ 2016			179.994	22.714	4.754	1.696	3.749					
Afrekeningen AJ 2017				169.153	26.222	3.067	3.656	4.160				
Afrekeningen AJ 2018					233.510	18.940	4.153	2.632	3.107			
Afrekeningen AJ 2019						129.629	27.884	5.318	1.505	4.195		
Afrekeningen AJ 2020							21.455	25.192	4.120	2.372	3.559	
Afrekeningen AJ 2021								89.479	24.625	4.488	848	506
Afrekeningen AJ 2022									204.434	26.602	6.351	2.509
Afrekeningen AJ 2023										56.003	28.948	8.608
Afrekeningen AJ 2024											-64.086	37.036
Afrekeningen AJ 2025												-207.114
Totaal	7.465.580	7.742.936	7.797.076	7.705.223	7.923.747	7.872.907	7.886.598	8.221.415	9.509.375	10.086.711	10.356.315	10.398.548

²¹ De voorschottenmethode houdt uiteindelijk ook rekening met een verondersteld inningspercentage (hier: 99,68% voor aanslagjaar 2015; 99,85% voor aanslagjaar 2016; 99,75% voor aanslagjaar 2017; 99,73% voor aanslagjaar 2018; 99,67% voor aanslagjaar 2019; 99,69% voor aanslagjaar 2020; 100,02% voor aanslagjaar 2021; 100,04% voor aanslagjaar 2022 en 99,99% voor de volgende aanslagjaren).

Tabel VIII-4: Raming van de voorschotten (in duizend euro)

		AJ 2017	AJ 2018	AJ 2019	AJ 2020	AJ 2021	AJ 2022	AJ 2023	AJ 2024	AJ 2025	AJ 2026
Federaal voorschottenpercentage VS%	(1)	98,72%	99,17%	99,37%	99,45%	99,09%	99,07%	99,12%	99,48%	99,55%	99,44%
Voorschotten bruto-opcentiemen (bij federale BC/BO; aan 100%)	(2)	7.691.801	7.572.212	7.705.756	7.761.810	7.897.567	8.170.621	9.353.898	10.045.286	10.427.619	10.616.454
Voorschotten bruto-opcentiemen (bij federale BC/BO; aan VS%)	(3)= (2)*(1)	7.593.346	7.509.363	7.657.210	7.719.120	7.825.699	8.094.634	9.271.583	9.993.050	10.380.695	10.557.002
Voorschotten fiscale uitgaven (bij federale BC/BO; aan 100%)	(4)	1.882.425	1.848.232	1.763.491	1.731.464	1.526.766	1.426.027	1.357.052	1.322.901	1.304.060	1.041.761
Voorschotten fiscale uitgaven (bij federale BC/BO; aan VS%)	(5)= (4)*(1)	1.858.330	1.832.892	1.752.381	1.721.941	1.512.872	1.412.765	1.345.110	1.316.022	1.298.192	1.035.927
Voorschotten netto-opcentiemen (aan VS%)	(6)= (3)-(5)	5.735.016	5.676.471	5.904.829	5.997.179	6.312.827	6.681.869	7.926.473	8.677.029	9.082.504	9.521.074

Bron: FOD Financiën, Departement FB, waarbij de bedoelde gegevens betrekking hebben op de ramingen van de FOD Financiën die bij de federale begrotingscontrole (voor 2026 de federale BO) van het betrokken jaar werden opgesteld.

Tabel VIII-5: Raming van de afrekeningen (in duizend euro)

		AJ 2017	AJ 2018	AJ 2019	AJ 2020	AJ 2021	AJ 2022	AJ 2023	AJ 2024	AJ 2025	AJ 2026
Verwachte bruto-opcentiemen per AJ (tem juni AJ+1) aan 100%	(1)	7.671.932	7.657.884	7.775.947	7.741.822	7.930.228	8.370.031	9.403.615	9.961.983	10.187.480	10.616.454
toestand		def	def	def	def	def	def	def	def	BO 2026	BO 2026
Toevoegen van staart = kohieren netto-opcentiemen vanaf juli AJ+1	(2)	63.219	55.349	45.238	40.137	50.571	50.571	50.571	50.571	50.571	50.571
Totaal verwachte bruto-opcentiemen per AJ aan 100%	(3)= (1)+(2)	7.735.151	7.713.233	7.821.185	7.781.960	7.980.800	8.420.603	9.454.186	10.012.555	10.238.051	10.667.026

		AJ 2017	AJ 2018	AJ 2019	AJ 2020	AJ 2021	AJ 2022	AJ 2023	AJ 2024	AJ 2025	AJ 2026
Verwachte fiscale uitgaven per AJ (tem juni AJ+1) aan 100%	(4)	1.776.488	1.755.471	1.724.215	1.705.475	1.546.922	1.496.813	1.424.957	1.343.790	1.305.138	1.041.761
toestand		def	def	def	def	def	def	def	def	BO 2026	BO 2026
Toevoegen van staart? Nee, zit reeds in de staart aan netto-opcentiemen	(5)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal verwachte fiscale uitgaven per AJ aan 100%	(6)= (4)+(5)	1.776.488	1.755.471	1.724.215	1.705.475	1.546.922	1.496.813	1.424.957	1.343.790	1.305.138	1.041.761

		AJ 2017	AJ 2018	AJ 2019	AJ 2020	AJ 2021	AJ 2022	AJ 2023	AJ 2024	AJ 2025	AJ 2026
Totaal verwachte netto-opcentiemen per AJ aan 100%	(7)= (3)-(6)	5.958.664	5.957.762	6.096.970	6.076.485	6.433.877	6.923.789	8.029.229	8.668.764	8.932.913	9.625.264

Bron: FOD Financiën, Departement FB, waarbij de bedoelde gegevens betrekking hebben op de ramingen van de FOD Financiën die bij de federale BO 2026 voor de jaren 2025 en volgende werden opgesteld.

			2015	2016	2017	2018	2019	2020
AJ 2015	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2015 in 2015	(1)	5.601.138					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2015 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						7.666.894
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2015 (100%)	(3)						1.792.441
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2015 (100%)	(4)=(2)-(3)						5.874.453
	Gerealiseerde ontvangsten AJ 2015 tem februari t+1 (inclusief FU BNI)							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						92,06%
	Spreiding voorfinancieringen	(6)	50,31%	49,69%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)	2.720.983	2.687.267	0	0	0	0
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						7,62%
	Spreiding ontvangen bedragen	(9)	11,53%	81,32%	5,69%	0,89%	0,46%	0,10%
	Ontvangen bedragen	(10)	51.635	364.059	23.736	3.993	2.051	454
	Totale ontvangsten AJ 2015 tem februari t+1 (voorfin tem dec + ontv bedragen tem feb)	(11)=(7)+(10)		5.823.943	5.847.680	5.851.673	5.853.724	5.854.177
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2015	(12)=(11)-(1)		222.805	23.736	3.993	2.051	454

			2016	2017	2018	2019	2020	2021
AJ 2016	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2016 in 2016	(1)	5.687.406					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2016 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						7.700.313
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2016 (100%)	(3)						1.789.202
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2016 (100%)	(4)=(2)-(3)						5.911.111
	Verwachte ontvangsten AJ 2016 tem februari t+1 (inclusief FU BNI)							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						93,49%

			2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Spreiding voorfinancieringen	(6)	48,00%	51,96%	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)	2.652.559	2.871.601	1.893	33	93	7
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						6,36%
	Spreiding ontvangen bedragen	(9)	20,02%	71,74%	5,55%	1,26%	0,44%	1,00%
	Ontvangen bedragen	(10)	75.292	267.948	20.821	4.720	1.604	3.742
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2016 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		5.867.400	5.890.114	5.894.868	5.896.564	5.900.313
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2016	(12)=(11)-(1)		179.994	22.714	4.754	1.696	3.749

			2017	2018	2019	2020	2021	2022
AJ 2017	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2017 in 2017	(1)	5.735.016					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2017 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						7.735.151
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2017 (100%)	(3)						1.776.488
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2017 (100%)	(4)=(2)-(3)						5.958.664
	Verwachte ontvangsten AJ 2017 tem februari t+1 (inclusief FU BNI)							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						93,00%
	Spreiding voorfinancieringen	(6)	59,23%	40,70%	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)	3.282.236	2.255.414	3.931	22	34	3
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						6,75%
	Spreiding ontvangen bedragen	(9)	25,75%	65,98%	5,56%	0,77%	0,90%	1,03%
	Ontvangen bedragen	(10)	103.530	262.988	22.292	3.045	3.622	4.157
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2017 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		5.904.169	5.930.391	5.933.458	5.937.115	5.941.274
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2017	(12)=(11)-(1)		169.153	26.222	3.067	3.656	4.160

			2018	2019	2020	2021	2022	2023
AJ 2018	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2018 in 2018	(1)	5.676.471					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2018 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						7.713.233
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2018 (100%)	(3)						1.755.471
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2018 (100%)	(4)=(2)-(3)						5.957.762
	Verwachte ontvangsten AJ 2018 tem februari t+1 (inclusief FU BNI)							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						93,12%
	Spreiding voorfinancieringen (zoals monitoring AJ 2018)	(6)	57,98%	41,96%	0,06%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)	3.216.427	2.327.795	3.264	101	11	10
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						6,61%
	Spreiding ontvangen bedragen (zoals monitoring AJ 2018)	(9)	30,03%	63,45%	4,03%	1,03%	0,67%	0,79%
	Ontvangen bedragen	(10)	118.321	247.438	15.676	4.052	2.622	3.097
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2018 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		5.909.981	5.928.921	5.933.074	5.935.706	5.938.813
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2018	(12)=(11)-(1)		233.510	18.940	4.153	2.632	3.107

			2019	2020	2021	2022	2023	2024
AJ 2019	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2019 in 2019	(1)	5.904.829					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2019 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						7.821.185
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2019 (100%)	(3)						1.724.215
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2019 (100%)	(4)=(2)-(3)						6.096.970
	Verwachte ontvangsten AJ 2019 tem februari t+1 (inclusief FU BNI)							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						93,08%
	Spreiding voorfinancieringen (zoals monitoring AJ 2019)	(6)	65,09%	34,85%	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)	3.694.131	1.978.136	3.010	37	20	8

			2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						6,58%
	Spreiding ontvangen bedragen (zoals monitoring AJ 2019)	(9)	32,92%	58,13%	6,22%	1,32%	0,37%	1,04%
	Ontvangen bedragen	(10)	132.095	230.096	24.874	5.281	1.485	4.187
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2019 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		6.034.458	6.062.342	6.067.660	6.069.165	6.073.360
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2019	(12)=(11)-(1)		129.629	27.884	5.318	1.505	4.195

			2020	2021	2022	2023	2024	2025
AJ 2020	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2020 in 2020	(1)	5.997.179					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2020 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						7.781.960
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2020 (100%)	(3)						1.705.475
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2020 (100%)	(4)=(2)-(3)						6.076.485
	Verwachte ontvangsten AJ 2020 tem februari t+1 (inclusief FU BNI)							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						93,24%
	Spreiding voorfinancieringen (zoals monitoring AJ 2020)	(6)	76,80%	23,12%	0,09%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)	4.351.163	1.309.804	4.817	63	17	6
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						6,44%
	Spreiding ontvangen bedragen (zoals monitoring AJ 2020)	(9)	41,61%	50,59%	5,24%	1,05%	0,60%	0,91%
	Ontvangen bedragen	(10)	162.953	194.715	20.375	4.058	2.355	3.553
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2020 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		6.018.635	6.043.827	6.047.947	6.050.320	6.053.878
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2020	(12)=(11)-(1)		21.455	25.192	4.120	2.372	3.559

			2021	2022	2023	2024	2025	2026
AJ 2021	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2021 in 2021	(1)	6.312.827					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2021 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						7.980.800
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2021 (100%)	(3)						1.546.922

			2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2021 (100%)	(4)=(2)-(3)						6.433.877
	Verwachte ontvangsten AJ 2021 tem februari t+1 (inclusief FU BNI)							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						92,285%
	Spreiding voorfinancieringen (zoals monitoring AJ 2021)	(6)	73,21%	26,75%	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)	4.347.313	1.588.553	2.451	125	17	1
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						7,738%
	Spreiding ontvangen bedragen (zoals monitoring AJ 2021)	(9)	31,64%	62,74%	4,47%	0,88%	0,17%	0,10%
	Ontvangen bedragen	(10)	157.561	308.879	22.174	4.363	830	505
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2021 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		6.402.306	6.426.930	6.431.419	6.432.266	6.432.772
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2021	(12)=(11)-(1)		89.479	24.625	4.488	848	506

			2022	2023	2024	2025	2026	2027
AJ 2022	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2022 in 2022	(1)	6.681.869					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2022 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						8.420.603
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2022 (100%)	(3)						1.496.813
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2022 (100%)	(4)=(2)-(3)						6.923.789
	Verwachte ontvangsten AJ 2022 tem februari t+1 (inclusief FU BNI)							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						91,97%
	Spreiding voorfinancieringen (zoals monitoring AJ 2022)	(6)	77,10%	22,83%	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)	4.909.799	1.453.482	4.320	141	51	2
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						8,07%
	Spreiding ontvangen bedragen (zoals monitoring AJ 2022)	(9)	38,25%	55,94%	3,99%	1,11%	0,44%	0,27%
	Ontvangen bedragen	(10)	213.725	309.298	22.282	6.210	2.458	1.485
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2022 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		6.886.303	6.912.905	6.919.256	6.921.765	6.923.253
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2022	(12)=(11)-(1)		204.434	26.602	6.351	2.509	1.488

			2023	2024	2025	2026	2027	2028
AJ 2023	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2023 in 2023	(1)	7.926.473					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2023 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						9.454.186
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2023 (100%)	(3)						1.424.957
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2023 (100%)	(4)=(2)-(3)						8.029.229
	Verwachte ontvangsten AJ 2023 tem februari t+1 (inclusief FU BNI)							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						92,35%
	Spreiding voorfinancieringen (zoals monitoring AJ 2022)	(6)	79,08%	20,86%	0,06%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)=(4)*(5)*(6)	5.863.918	1.546.970	4.213	191	69	3
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						7,64%
	Spreiding ontvangen bedragen (zoals monitoring AJ 2023)	(9)	53,30%	40,41%	4,04%	1,37%	0,54%	0,33%
	Ontvangen bedragen	(10)=(4)*(8)*(9)	326.789	244.800	24.735	8.417	3.326	2.009
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2023 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		7.982.476	8.011.424	8.020.032	8.023.427	8.025.439
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2023	(12)=(11)-(1)		56.003	28.948	8.608	3.395	2.013

			2024	2025	2026	2027	2028	2029
AJ 2024	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2024 in 2024	(1)	8.677.029					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2024 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						10.012.555
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2024 (100%)	(3)						1.343.790
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2024 (100%)	(4)=(2)-(3)						8.668.764
	Verwachte ontvangsten AJ 2024 tem februari t+1							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						92,486%
	Spreiding voorfinancieringen (zoals monitoring AJ 2024)	(6)	74,77%	25,16%	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)=(4)*(5)*(6)	5.994.405	2.017.233	5.387	244	88	4

			2024	2025	2026	2027	2028	2029
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						7,504%
	Spreiding ontvangen bedragen (zoals monitoring AJ 2024)	(9)	49,50%	42,93%	4,87%	1,65%	0,65%	0,39%
	Ontvangen bedragen	(10)=(4)*(8)*(9)	321.997	279.307	31.649	10.762	4.252	2.569
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2024 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		8.612.943	8.649.978	8.660.984	8.665.324	8.667.898
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2024	(12)=(11)-(1)		-64.086	37.036	11.006	4.340	2.573

			2025	2026	2027	2028	2029	2030
AJ 2025	Ontvangen voorschot netto-opcentiemen AJ 2025 in 2025	(1)	9.082.504					
	Verwachte realisatie kohieren bruto-opcentiemen AJ 2025 (100%) inclusief staartkohieren	(2)						10.238.051
	Verwachte realisatie fiscale uitgaven AJ 2025 (100%)	(3)						1.305.138
	Verwachte realisatie kohieren netto-opcentiemen AJ 2025 (100%)	(4)=(2)-(3)						8.932.913
	Verwachte ontvangsten AJ 2025 tem februari t+1							
	Luik voorfinancieringen tem december t	(5)						92,49%
	Spreiding voorfinancieringen (zoals monitoring AJ 2024)	(6)	74,77%	25,16%	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%
	Voorfinancieringen	(7)=(4)*(5)*(6)	6.177.062	2.078.701	5.551	251	91	4
	Luik ontvangen bedragen tem februari t+1	(8)						7,50%
	Spreiding ontvangen bedragen (zoals monitoring AJ 2024)	(9)	49,50%	42,93%	4,87%	1,65%	0,65%	0,39%
	Ontvangen bedragen	(10)=(4)*(8)*(9)	331.808	287.818	32.614	11.090	4.382	2.647
	Totale verwachte ontvangsten AJ 2025 tem februari t+1	(11)=(7)+(10)		8.875.390	8.913.554	8.924.895	8.929.368	8.932.019
	Afrekeningen netto-opcentiemen AJ 2025	(12)=(11)-(1)		-207.114	38.164	11.341	4.473	2.652

Bijlage 5: Overzichten verdeling index per beleidsdomein en begrotingsprogramma

Tabel VIII-6 en Tabel VIII-7 geven de toename van de uitgavenkredieten per beleidsdomein en begrotingsprogramma weer voor het op kruissnelheid brengen van de overschrijding van de spilindex van januari 2025 bij de BO 2026.

Tabel VIII-8 en Tabel VIII-9 de indexatie bij de BO 2026 per beleidsdomein en begrotingsprogramma weer van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen.

Tabel VIII-10 en Tabel VIII-11 geven de indexcorrectie bij de BO 2026 per beleidsdomein en begrotingsprogramma weer van de in 2025 teveel toegekende index aan kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen. Die kredieten worden gecorrigeerd van 3% GZI naar 2,6% GZI over 2025.

Tabel VIII-12 en Tabel VIII-13 geven tonen de indicatieve verdeling van de indexprovisie BO 2026 per beleidsdomein en begrotingsprogramma indien de kredieten (zoals berekend bij de BO 2026) zouden worden toegewezen. Het betreft een indicatieve verdeling omdat de indexprovisie centraal gebudgetteerd is bij het beleidsdomein Financiën en Begroting.

Tabel VIII-6: Indexatie bij de BO 2026 per beleidsdomein voor het op kruissnelheid brengen van de overschrijding van de spilindex van januari 2025 (in duizend euro)

BD-code	Omschrijving beleidsdomein	VAK	VEK
C	BELEIDSDOMEIN FINANCIËN EN BEGROTING	1.753	1.753
F	BELEIDSDOMEIN ONDERWIJS EN VORMING	269.362	269.362
G	BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN	212.283	207.455
H	BELEIDSDOMEIN CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA	11.978	11.978
M	BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN	18.456	18.456
Q	BELEIDSDOMEIN OMGEVING	8.272	8.272
S	BELEIDSDOMEIN KANSELARIJ, BESTUUR, BUITENLANDSE ZAKEN EN JUSTITIE	9.630	9.630
T	BELEIDSDOMEIN WERK, ECONOMIE, WETENSCHAP, INNOVATIE, LANDBOUW EN SOCIALE ECONOMIE	81.955	81.955
V	HOGERE ENTITEITEN	786	786
	Totaal	614.475	614.475

Tabel VIII-7: Indexatie bij de BO 2026 per begrotingsprogramma voor het op kruissnelheid brengen van de overschrijding van de spilindex van januari 2025 (in duizend euro)

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
CA	APPARAATSKREDIETEN	1.743	1.743
CB	PROVISIES	0	0
CC	BUDGETTAIR BELEID	10	10
CD	FISCALITEIT	0	0
CE	FINANCIELE OPERATIES	0	0
CF	BOEKHOUDING	0	0
TA	APPARAATSKREDIETEN	2.937	2.937
TB	PROVISIES	0	0
TC	ECONOMIE	9	9
TE	WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	0	0
TF	INNOVATIE	5.766	5.766

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
TL	WETENSCHAPSCOMMUNICATIE	0	0
FA	APPARAATSKREDIETEN	1.275	1.275
FB	PROVISIES	1.743	1.743
FD	KLEUTER- EN LEERPLICHTONDERWIJS	201.649	201.649
FE	HOGER ONDERWIJS	41.689	41.689
FF	DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS	16.933	16.933
FG	ONDERSTEUNING VAN HET ONDERWIJSVELD	6.073	6.073
GA	APPARAATSKREDIETEN	3.619	3.619
GB	PROVISIES	0	0
GC	ZORG	11.216	11.216
GD	GEZONDHEIDS- EN WOONZORG	2.793	2.793
GE	OPGROEIEN	42.432	42.432
GG	PERSONEN MET EEN BEPERKING	53.704	48.876
GH	SOCIALE BESCHERMING	98.519	98.519
GI	ZORGINFRASTRUCTUUR	0	0
HA	APPARAATSKREDIETEN	542	542
HB	BELEIDSVELDOVERSCHRIJDEND	74	74
HC	CULTUUR	3.328	3.328
HD	JEUGD	717	717
HE	MEDIA	5.425	5.425
HF	SPORT	1.892	1.892
TD	WERK	57.633	57.633
TH	SOCIALE ECONOMIE	12.477	12.477
TI	COMPETENTIES	3.131	3.131
TJ	LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ	2	2
TK	PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ	0	0
MA	APPARAATSKREDIETEN	3.283	3.283
MD	LUCHTGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	0	0
ME	GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER	12.014	12.014
MF	ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID	162	162
MH	WEGGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	0	0
MI	WATERGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	2.997	2.997
QA	APPARAATSKREDIETEN	4.340	4.340
QC	OMGEVING EN NATUUR	3.073	3.073
QD	WONEN	856	856
QE	ENERGIE	0	0
QF	DIERENWELZIJN	0	0
QG	ONROEREND ERFGOED	3	3
QH	KLIMAAT	0	0
SA	APPARAATSKREDIETEN	5.439	5.439
SB	PROVISIES EN BELEIDSVELDOVERSCHRIJDENDE THEMA'S	0	0
SD	JUSTITIE EN HANDHAVING	115	115
SE	ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING	0	0
SF	GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING	1.384	1.384
SG	BRUSSEL	422	422
SH	VLAAMSE RAND	91	91
SI	RAMPENSCHADE	0	0
SJ	DIGITALISERING	0	0
SK	INTERNE DIENSTVERLENING VLAAMSE OVERHEID	1.037	1.037
SM	BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID	0	0
SN	BUITENLANDS BELEID	0	0

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
SO	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	12	12
SP	INTERNATIONAAL ONDERNEMEN	726	726
SQ	TOERISME	404	404
VB	PROVISIES	0	0
VD	VLAAMS PARLEMENT	0	0
VE	ALGEMENE WERKINGSKOSTEN VLAAMSE REGERING	12	12
VF	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT	106	106
VG	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK	82	82
VH	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN	90	90
VI	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	101	101
VJ	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIEN, VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	100	100
VK	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT, TOERISME EN JEUGD, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	102	102
VM	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW	68	68
VN	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL EN MEDIA	51	51
VO	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT	74	74
	TOTAAL	614.475	609.647

Tabel VIII-8: Indexatie bij de BO 2026 per beleidsdomein van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen (in duizend euro)

BD-code	Omschrijving beleidsdomein	VAK	VEK
C	BELEIDSDOMEIN FINANCIËN EN BEGROTING	0	0
F	BELEIDSDOMEIN ONDERWIJS EN VORMING	865	865
G	BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN	2.936	2.936
H	BELEIDSDOMEIN CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA	3.389	3.389
M	BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN	332	332
Q	BELEIDSDOMEIN OMGEVING	2.545	2.545
S	BELEIDSDOMEIN KANSELARIJ, BESTUUR, BUITENLANDSE ZAKEN EN JUSTITIE	1.441	1.441
T	BELEIDSDOMEIN WERK, ECONOMIE, WETENSCHAP, INNOVATIE, LANDBOUW EN SOCIALE ECONOMIE	12.931	9.155
V	HOGERE ENTITEITEN	0	0
	TOTAAL	24.439	20.663

Tabel VIII-9: Indexatie bij de BO 2026 per begrotingsprogramma van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen (in duizend euro)

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
CA	APPARAATSKREDIETEN	0	0
CB	PROVISIES	0	0
CC	BUDGETTAIR BELEID	0	0
CD	FISCALITEIT	0	0
CE	FINANCIELE OPERATIES	0	0
CF	BOEKHOUDING	0	0
TA	APPARAATSKREDIETEN	0	0
TB	PROVISIES	3	3
TC	ECONOMIE	22	22
TE	WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	9.566	5.790
TF	INNOVATIE	863	863
TL	WETENSCHAPSCOMMUNICATIE	75	75
FA	APPARAATSKREDIETEN	0	0
FB	PROVISIES	0	0
FD	KLEUTER- EN LEERPLICHTONDERWIJS	0	0
FE	HOGER ONDERWIJS	0	0
FF	DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS	2	2
FG	ONDERSTEUNING VAN HET ONDERWIJSVELD	863	863
GA	APPARAATSKREDIETEN	0	0
GB	PROVISIES	0	0
GC	ZORG	77	77
GD	GEZONDHEIDS- EN WOONZORG	1.749	1.749
GE	OPGROEIEN	1.006	1.006
GG	PERSONEN MET EEN BEPERKING	0	0
GH	SOCIALE BESCHERMING	104	104
GI	ZORGINFRASTRUCTUUR	0	0
HA	APPARAATSKREDIETEN	0	0
HB	BELEIDSVELDOVERSCHRIJDEND	1.006	1.006
HC	CULTUUR	2.309	2.309
HD	JEUGD	28	28
HE	MEDIA	42	42
HF	SPORT	4	4
TD	WERK	1.014	1.014
TH	SOCIALE ECONOMIE	1.312	1.312
TI	COMPETENTIES	0	0
TJ	LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ	16	16
TK	PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ	60	60
MA	APPARAATSKREDIETEN	0	0
MD	LUCHTGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	129	129
ME	GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER	64	64
MF	ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID	7	7
MH	WEGGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	129	129
MI	WATERGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	3	3
QA	APPARAATSKREDIETEN	20	20
QC	OMGEVING EN NATUUR	455	455
QD	WONEN	2.069	2.069
QE	ENERGIE	0	0
QF	DIERENWELZIJN	0	0
QG	ONROEREND ERFGOED	1	1

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
QH	KLIMAAT	0	0
SA	APPARAATSKREDIETEN	131	131
SB	PROVISIES EN BELEIDSVELDOVERSCHRIJDENDE THEMA'S	0	0
SD	JUSTITIE EN HANDHAVING	29	29
SE	ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING	24	24
SF	GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING	114	114
SG	BRUSSEL	73	73
SH	VLAAMSE RAND	0	0
SI	RAMPENSCHADE	0	0
SJ	DIGITALISERING	0	0
SK	INTERNE DIENSTVERLENING VLAAMSE OVERHEID	371	371
SM	BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID	699	699
SN	BUITENLANDS BELEID	0	0
SO	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	0	0
SP	INTERNATIONAAL ONDERNEMEN	0	0
SQ	TOERISME	0	0
VB	PROVISIES	0	0
VD	VLAAMS PARLEMENT	0	0
VE	ALGEMENE WERKINGSKOSTEN VLAAMSE REGERING	0	0
VF	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE MINISTER- PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT	0	0
VG	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK	0	0
VH	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN	0	0
VI	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	0	0
VJ	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIËN, VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	0	0
VK	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT, TOERISME EN JEUGD, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	0	0
VM	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW	0	0
VN	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL EN MEDIA	0	0
VO	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT	0	0
	TOTAAL	24.439	20.663

Tabel VIII-10: Indexcorrectie per beleidsdomein van 3% GZI naar 2,6% GZI voor 2025 van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen (in duizend euro)

BD-code	Omschrijving beleidsdomein	VAK	VEK
C	BELEIDSDOMEIN FINANCIËN EN BEGROTING	-79	-79

BD-code	Omschrijving beleidsdomein	VAK	VEK
F	BELEIDSDOMEIN ONDERWIJS EN VORMING	-2.177	-1.330
G	BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN	-2.047	-1.826
H	BELEIDSDOMEIN CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA	-1.665	-1.580
M	BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN	-3.653	-2.478
Q	BELEIDSDOMEIN OMGEVING	-958	-944
S	BELEIDSDOMEIN KANSELARIJ, BESTUUR, BUITENLANDSE ZAKEN EN JUSTITIE	-818	-735
T	BELEIDSDOMEIN WERK, ECONOMIE, WETENSCHAP, INNOVATIE, LANDBOUW EN SOCIALE ECONOMIE	-5.739	-3.213
V	HOGERE ENTITEITEN	-4	-4
	TOTAAL	-17.140	-12.189

Tabel VIII-11: Indexcorrectie per begrotingsprogramma van 3% GZI naar 2,6% GZI voor 2025 van de kredieten die de jaarlijkse evolutie van de GZI volgen (in duizend euro)

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
CA	APPARAATSKREDIETEN	-12	-12
CB	PROVISIES	-7	-7
CC	BUDGETTAIR BELEID	-1	-1
CD	FISCALITEIT	-46	-46
CE	FINANCIELE OPERATIES	-1	-1
CF	BOEKHOUDING	-12	-12
TA	APPARAATSKREDIETEN	-74	-74
TB	PROVISIES	-17	-17
TC	ECONOMIE	-1.352	-161
TE	WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	-2.802	-1.685
TF	INNOVATIE	-430	-430
TL	WETENSCHAPSCOMMUNICATIE	-26	-26
FA	APPARAATSKREDIETEN	-26	-26
FB	PROVISIES	0	0
FD	KLEUTER- EN LEERPLICHTONDERWIJS	0	0
FE	HOGER ONDERWIJS	-802	-802
FF	DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS	-96	-96
FG	ONDERSTEUNING VAN HET ONDERWIJSVELD	-1.253	-406
GA	APPARAATSKREDIETEN	-12	-12
GB	PROVISIES	0	0
GC	ZORG	-68	-68
GD	GEZONDHEIDS- EN WOONZORG	-500	-500
GE	OPGROEIEN	-696	-673
GG	PERSONEN MET EEN BEPERKING	-565	-533
GH	SOCIALE BESCHERMING	-39	-39
GI	ZORGINFRASTRUCTUUR	-167	-1
HA	APPARAATSKREDIETEN	-4	-4
HB	BELEIDSVELDOVERSCHRIJDEND	-372	-372
HC	CULTUUR	-854	-851
HD	JEUGD	-51	-51
HE	MEDIA	-242	-242
HF	SPORT	-142	-60
TD	WERK	-399	-370
TH	SOCIALE ECONOMIE	-344	-344
TI	COMPETENTIES	-47	-47

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
TJ	LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ	-230	-41
TK	PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ	-18	-18
MA	APPARAATSKREDIETEN	-31	-31
MD	LUCHTGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	-52	-50
ME	GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER	-805	-294
MF	ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID	-44	-44
MH	WEGGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	-1.540	-1.301
MI	WATERGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	-1.181	-758
QA	APPARAATSKREDIETEN	-47	-47
QC	OMGEVING EN NATUUR	-259	-252
QD	WONEN	-631	-624
QE	ENERGIE	-5	-5
QF	DIERENWELZIJN	-10	-10
QG	ONROEREND ERFGOED	-6	-6
QH	KLIMAAT	0	0
SA	APPARAATSKREDIETEN	-100	-100
SB	PROVISIES EN BELEIDSVELDOVERSCHRIJDENDE THEMA'S	0	0
SD	JUSTITIE EN HANDHAVING	-22	-22
SE	ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING	-17	-17
SF	GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING	-78	-78
SG	BRUSSEL	-51	-45
SH	VLAAMSE RAND	-8	-8
SI	RAMPENSCHADE	-1	-1
SJ	DIGITALISERING	-83	-83
SK	INTERNE DIENSTVERLENING VLAAMSE OVERHEID	-124	-124
SM	BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID	-198	-198
SN	BUITENLANDS BELEID	-3	-3
SO	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	-1	-1
SP	INTERNATIONAAL ONDERNEMEN	-47	-26
SQ	TOERISME	-85	-29
VB	PROVISIES	0	0
VD	VLAAMS PARLEMENT	0	0
VE	ALGEMENE WERKINGSKOSTEN VLAAMSE REGERING	-1	-1
VF	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE MINISTER- PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT	0	0
VG	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK	0	0
VH	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN	0	0
VI	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	0	0
VJ	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIEN, VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	0	0
VK	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT,	0	0

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
	TOERISME EN JEUGD, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING		
VM	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW	-1	-1
VN	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL EN MEDIA	-1	-1
VO	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT	-1	-1
	TOTAAL	-17.140	-12.189

Tabel VIII-12: Indicatieve verdeling indexprovisie per beleidsdomein (in duizend euro)

BD-code	Omschrijving beleidsdomein	VAK	VEK
C	BELEIDSDOMEIN FINANCIËN EN BEGROTING	1.393	1.393
F	BELEIDSDOMEIN ONDERWIJS EN VORMING	212.974	212.974
G	BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN	166.475	162.647
H	BELEIDSDOMEIN CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA	9.451	9.451
M	BELEIDSDOMEIN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN	15.551	15.551
Q	BELEIDSDOMEIN OMGEVING	6.560	6.560
S	BELEIDSDOMEIN KANSELARIJ, BESTUUR, BUITENLANDSE ZAKEN EN JUSTITIE	7.638	7.638
T	BELEIDSDOMEIN WERK, ECONOMIE, WETENSCHAP, INNOVATIE, LANDBOUW EN SOCIALE ECONOMIE	63.351	63.351
V	HOGERE ENTITEITEN	622	622
	TOTAAL	484.015	480.187

Tabel VIII-13: Indicatieve verdeling indexprovisie per begrotingsprogramma (in duizend euro)

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
CA	APPARAATSKREDIETEN	1.385	1.385
CB	PROVISIES	0	0
CC	BUDGETTAIR BELEID	8	8
CD	FISCALITEIT	0	0
CE	FINANCIELE OPERATIES	0	0
CF	BOEKHOUDING	0	0
TA	APPARAATSKREDIETEN	2.333	2.333
TB	PROVISIES	0	0
TC	ECONOMIE	7	7
TE	WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	0	0
TF	INNOVATIE	4.560	4.560
TL	WETENSCHAPSCOMMUNICATIE	0	0
FA	APPARAATSKREDIETEN	1.013	1.013
FB	PROVISIES	1.378	1.378
FD	KLEUTER- EN LEERPLICHTONDERWIJS	159.533	159.533
FE	HOGER ONDERWIJS	32.852	32.852
FF	DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS	13.397	13.397
FG	ONDERSTEUNING VAN HET ONDERWIJSVELD	4.801	4.801
GA	APPARAATSKREDIETEN	2.875	2.875
GB	PROVISIES	0	0
GC	ZORG	8.751	8.751

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
GD	GEZONDHEIDS- EN WOONZORG	2.219	2.219
GE	OPGROEIEN	33.652	33.652
GG	PERSONEN MET EEN BEPERKING	42.584	38.756
GH	SOCIALE BESCHERMING	76.394	76.394
GI	ZORGINFRASTRUCTUUR	0	0
HA	APPARAATSKREDIETEN	430	430
HB	BELEIDSVELDOVERSCHRIJDEND	59	59
HC	CULTUUR	2.635	2.635
HD	JEUGD	568	568
HE	MEDIA	4.259	4.259
HF	SPORT	1.500	1.500
TD	WERK	44.061	44.061
TH	SOCIALE ECONOMIE	9.908	9.908
TI	COMPETENTIES	2.480	2.480
TJ	LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ	2	2
TK	PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ	0	0
MA	APPARAATSKREDIETEN	2.608	2.608
MD	LUCHTGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	0	0
ME	GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER	10.446	10.446
MF	ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID	128	128
MH	WEGGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	0	0
MI	WATERGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	2.369	2.369
QA	APPARAATSKREDIETEN	3.448	3.448
QC	OMGEVING EN NATUUR	2.431	2.431
QD	WONEN	679	679
QE	ENERGIE	0	0
QF	DIERENWELZIJN	0	0
QG	ONROEREND ERFGOED	2	2
QH	KLIMAAT	0	0
SA	APPARAATSKREDIETEN	4.321	4.321
SB	PROVISIES EN BELEIDSVELDOVERSCHRIJDENDE THEMA'S	0	0
SD	JUSTITIE EN HANDHAVING	92	92
SE	ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING	0	0
SF	GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING	1.096	1.096
SG	BRUSSEL	332	332
SH	VLAAMSE RAND	72	72
SI	RAMPENSCHADE	0	0
SJ	DIGITALISERING	0	0
SK	INTERNE DIENSTVERLENING VLAAMSE OVERHEID	824	824
SM	BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID	0	0
SN	BUITENLANDS BELEID	0	0
SO	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	10	10
SP	INTERNATIONAAL ONDERNEMEN	573	573
SQ	TOERISME	318	318
VB	PROVISIES	0	0
VD	VLAAMS PARLEMENT	0	0
VE	ALGEMENE WERKINGSKOSTEN VLAAMSE REGERING	9	9
VF	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE MINISTER- PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT	84	84

PR-code	Omschrijving programma	VAK	VEK
VG	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK	65	65
VH	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN	71	71
VI	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	80	80
VJ	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIEN, VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	79	79
VK	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT, TOERISME EN JEUGD, EN VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING	81	81
VM	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW	54	54
VN	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL EN MEDIA	41	41
VO	APPARAATSKREDIETEN KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT	58	58
	TOTAAL	484.015	480.187

Bijlage 6: Relanceprovisie VEK-spreiding per project

Voor de VEK-inschatting van de Relanceprovisie (CB0-1CBD2AH-PR) werd vertrokken van de rapportering van april 2025 over de finale uitvoeringsgegevens 2024. Dit resulteert in een verwachte vereffening in 2026 van 370,6 miljoen euro.

Tabel VIII-14: Relanceprovisie VEK-spreiding per project (in duizend euro)

VV-project	2021 VEK	2022 VEK	2023 VEK	2024 VEK	2025 VEK	2026 VEK
VV001	344	3.070	3.434	2.000	8.186	5.966
VV002	74	536	380	76	1.934	-
VV003	721	3.687	7.432	1.486	6.874	-
VV004	180	3.210	7.177	8.679	4.847	3.541
VV005	-	1.424	2.843	2.305	5.418	227
VV006	-	881	24.752	153.555	812	-
VV007	10.942	46.105	803	-	-	-
VV008	190	3.431	7.316	13.879	534	-
VV009	2.791	9.496	5.722	4.080	1.830	1.081
VV010	-	-	-	-	-	-
VV011	-	19.461	276	38	224	-
VV012	6.065	4.108	2.240	300	500	500
VV013	11.595	59.148	51.239	37.481	63.554	29.037
VV014	-	2.604	8.300	14.794	130.979	-
VV015	2.693	228.624	130.516	12.305	261	417
VV016	372	7.217	5.589	667	-	-
VV017	1.914	61.934	8.709	4.503	11.828	1.066
VV018	16.184	43.133	29.254	12.721	13.364	-
VV019	1.392	16.861	22.592	12.380	2.506	-
VV020	390	2.568	6.820	3.740	5.560	644
VV021	13.957	13.159	15.619	16.759	24.097	17.544
VV022	11.251	21.080	33.223	10.456	23.897	-
VV023	396	12.378	9.356	5.761	24.058	6.914
VV024	6.222	5.764	5.332	3.361	7.397	11.894
VV025	96	1.104	1.506	1.367	1.482	-
VV026	1.097	7.897	16.995	10.741	10	-
VV027	-	2.005	2.721	508	4.708	-
VV028	400	1.113	2.053	1.318	2.390	230
VV029	-	49	9.026	588	2.010	1.042
VV030	-	93	3.669	3.398	1.040	954
VV031	-	1.379	5.383	5.015	4.822	3.004
VV032	5.655	8.333	9.682	9.473	6.407	4.502
VV033	-	687	508	100	1.163	1.154
VV034	657	8.701	5.871	3.432	2.619	-
VV035	403	5.558	8.085	5.710	5.500	5.695
VV036	14.289	41.956	9.517	7.105	17.000	10.133
VV037	24.167	29.341	28.355	11.242	12.728	-
VV038	396	13.531	16.082	18.180	3.165	-
VV039	4.092	10.893	8.153	3.987	4.714	-
VV040	108	4.303	5.318	5.584	5.148	-
VV041	5.980	40.872	37.553	10.743	4.385	-
VV042	518	1.751	3.866	5.990	5.290	-
VV043	-	3.011	4.207	31	5.927	-
VV044	-	27.000	-	-	-	-
VV045	34.420	55.422	8.394	9.318	5.466	4.094
VV046	-	-	-	-	-	-

VV-project	2021 VEK	2022 VEK	2023 VEK	2024 VEK	2025 VEK	2026 VEK
VV047	-	6.107	6.107	7.650	52.350	52.784
VV048	-	-	10.180	30.818	43.500	-
VV049	116	782	11.178	5.494	2.501	8.837
VV050	541	3.414	7.541	2.304	1.200	-
VV051	669	5.052	11.648	9.421	2.327	5.317
VV052	191	585	1.008	923	-	-
VV053	-	2.947	3.957	3.861	878	-
VV054	-	1.987	13.564	13.538	102	-
VV055	-	1.412	5.026	2.922	6.963	3.575
VV056	5.678	5.651	3.450	129	91	-
VV057	2.401	2.325	116	-	157	-
VV058	1.029	1.137	646	158	31	-
VV059	4.500	4.500	-	-	-	-
VV060	3.023	5.290	1.472	215	9	-
VV061	2.525	3.179	4.988	12.263	-	-
VV062	156	195	363	879	-	-
VV063	429	571	864	-	-	-
VV064	73	927	-	-	-	-
VV065	539	573	1.130	240	18	-
VV066	-	404	262	260	72	-
VV067	1.136	1.175	987	102	100	-
VV068	361	1.183	695	161	6	-
VV069	645	1.064	2.082	779	429	-
VV070	439	1.042	469	-	-	-
VV071	-	74	710	913	284	-
VV072	272	1.616	2.317	786	9	-
VV073	540	1.678	3.044	2.191	1.045	-
VV074	1.455	2.591	4.933	-	21	-
VV075	354	727	737	632	-	-
VV076	1.777	1.261	920	-	42	-
VV077	-	252	252	252	252	84
VV078	-	128	770	770	770	257
VV079	-	54	884	571	107	33
VV080	463	779	4.713	1.545	-	-
VV081	-	1.147	1.599	1.598	1.598	1.237
VV082	395	355	-	-	-	-
VV083	12	15	26	408	139	-
VV084	287	1.203	858	461	141	50
VV085	59	29	560	271	2.694	5.387
VV086	191	395	444	1.191	5.579	-
VV087	-	-	375	637	1.984	1.984
VV088	-	459	459	382	-	-
VV089	389	1.269	6.044	13.987	5.564	-
VV090	300	300	300	-	-	-
VV091	402	689	689	345	-	-
VV092	120	180	-	-	-	-
VV093	-	54	966	-	-	-
VV094	-	51	-	636	1.471	2.942
VV095	36	146	146	122	-	-
VV096	-	106	106	88	-	-
VV097	91	696	973	824	820	1.721
VV098	505	1.031	1.869	936	330	329
VV099	515	3.994	8.255	18.608	24.165	44.126

VV-project	2021 VEK	2022 VEK	2023 VEK	2024 VEK	2025 VEK	2026 VEK
VV100	1.079	3.302	6.275	1.139	2.331	-
VV101	-	-	-	591	3.000	2.409
VV102	435	2.228	2.567	3.312	7.204	5.000
VV103	20.600	2.400	-	-	-	-
VV104	-	-	1.660	2.467	7.055	8.818
VV105	-	233	6.877	15.664	2.100	126
VV106	1.474	11.675	46.800	18.050	14.980	-
VV107	1.500	750	750	-1.106	-	-
VV108	2.653	4.097	16.333	-	-	-
VV109	1.063	2.662	1.166	7	1.466	-
VV110	-	2.400	2.521	8.020	1.080	56.436
VV111	-	1.160	7.955	16.089	22.318	3.978
VV112	21	22.878	32.434	115	3.817	-
VV113	84	1.021	1.770	1.387	738	-
VV114	-	139	167	167	27	-
VV115	5.658	2.797	4.826	2.819	411	-
VV116	580	2.343	8.917	8.584	6.553	6.472
VV117	134	1.778	2.016	54	-	-
VV118	5.750	1.250	-	-	-	-
VV119	-	6	491	164	100	239
VV120	-	-	58	147	180	115
VV121	-	-	-	-	-	-
VV122	212	22.163	21.153	9.539	1.376	78
VV123	386	625	3.299	1.664	3.729	-
VV124	57	1.011	5.505	3.306	2.971	2.150
VV125	-	-	893	3.632	5.111	12.392
VV126	14	492	2.455	2.954	20.212	18.089
VV127	60	2.747	12.321	12.237	14.362	8.230
VV128	15.596	17.204	5.576	3.258	2.270	-
VV129	-	-	163	16	71	-
VV130	595	2.433	1.953	-	-	-
VV131	286	571	571	571	1	-
VV132	668	493	1.010	647	31	-
VV133	319	1.580	10.707	9.553	3.738	1.707
VV134	-	-	1.366	1.333	4.521	-
VV135	235	352	270	102	41	-
VV136	709	1.026	1.260	-	-	-
VV137	-	1.711	1.720	69	-	-
VV138	1.825	3.558	2.492	2.037	1.582	-
VV139	1.081	1.703	1.800	216	-	-
VV140	-	2.569	-	631	-	-
VV141	1.332	597	597	123	-	-
VV142	-	108	92	92	8	-
VV143	100	128	22	-	-	-
VV144	178	5.911	6.892	1.333	221	66
VV145	2.105	6.300	-	2.995	-	-
VV146	975	-	-	-	-	-
VV147	5	636	592	567	-	-
VV148	50	599	599	599	550	4
VV149	425	1.968	1.929	1.575	1.575	-
VV150	-	1.000	1.000	1.000	1.000	-
VV151	69	375	375	306	-	-
VV152	484	1.517	999	-	-	-
VV153	201	293	1.900	-	-	-

VV-project	2021 VEK	2022 VEK	2023 VEK	2024 VEK	2025 VEK	2026 VEK
VV154	4.000	5.972	-	-	-	-
VV155	4.000	6.000	-	-	-	-
VV156	117	3.715	6.149	6.407	11.766	5.956
VV157	1.638	3.973	2.306	2.068	569	69
VV158	1.220	433	342	841	99	-
VV181	-	6.000	-	-	-	-
Totaal	292.538	1.076.541	948.441	722.768	741.547	370.636

Bijlage 7: Geconsolideerde schuld

Tabel VIII-16: Detailtabel geconsolideerde schuld (in duizend euro)

	REA 2024	BA2025	BO 2026
Directe schuld MVG (inclusief negatief stand zichtrekening)	33.075.246	43.249.110**	49.238.965
Saldo ESR- 9 ministeries	0	-16.515	-31.346
VG S.1312 entiteiten			
Sport Vlaanderen	200	200	200
Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel	1.220.550*	2.340.501	3.237.443
Be-Dive	1.700	1.417	1.134
De Vlaamse Waterweg	810	-4.128	-7.670
EKM's	612.810	612.810	612.810
Eigen Vermogen vh Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek	0	42	84
Het Gemeenschapsonderwijs	750	750	750
Greenville	740	658	576
Imec Pilot Line	0	0	0
Lak Invest	18.960	18.460	17.903
Leuven Connected	31.600	31.600	31.600
Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen	28.520*	34.520	32.740
Opgroeien Regie	40	-115	-270
Participatiemaatschappij Vlaanderen	1.840	1.379	918
PMV Corporate Loans	6.000*	6.000	6.000
School Invest	973.000	943.954	907.482
Site Kanaal	0	0	0
Site-Ontwikkeling Vlaanderen	6.070	5.572	5.062
Thor park	0	0	7.233
Universiteiten en hogescholen - onverdeeld	551.980	537.351	636.426
Vlaams Instituut voor Biotechnologie	230	6	-218
Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden	923.897	798.434	667.629
Vlaams Datanutsbedrijf	950	950	950
Vlaamse instelling voor technologisch onderzoek	0	15.000	24.233
Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen	3.339.460	3.105.906	2.841.500
Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn	115.140	110.221	102.654
Vlaams Woningfonds	4.866.440	6.219.583	7.548.374
Wandelaar Invest	13.790	6.299	899
Andere entiteiten	6.940	6.940	6.940
SUBTOTAAL	12.722.417	14.794.310	16.683.382

	REA 2024	BA2025	BO 2026
AGION			
Nationaal Waarborgfonds	2.750	2.750	2.750
Agion (systeem vanaf 1993)	449.170*	449.170	449.170
SUBTOTAAL	451.920	451.920	451.920
PPS-schulden			
DBFM Scholen van Morgen	119.940	117.354	114.308
Diestsepoort	32.200	29.600	29.600
Project Brabo 1	145.350	139.801	133.737
Livan Infrastructure	77.180	73.942	70.418
Via-Zaventem	48.251	48.251	48.251
Via R4-Gent	75.440	72.726	69.949
Via Noord zuid kempen	179.970	173.255	166.371
Toerisme - Jeugdverblijf	5.320	5.059	4.787
SUBTOTAAL	683.651	659.988	637.421
Groenestroomcertificaten	553.158*	553.158	553.158
Totaal VI. Gem. – Geconsolideerde brutoschuld	47.486.392	59.691.971	67.533.500
Correctie VG S.1312 entiteiten die gedeeltelijk schuldbewijzen in portefeuille hebben van andere VG S.1312 entiteiten	-4.998.469	-7.744.823	-10.230.293
Correctie VG andere S13 entiteiten (niet S1312)	-755.400	-755.400	-755.400
Verschil INR	-40	-40	-40
Bijstelling INR op basis van balansgegevens 2024	3.724*	3.724	3.724
VI. Gem. - Bijdragen tot de geconsolideerde brutoschuld	41.736.207	51.195.432	56.551.491
Toename bijdrage tot geconsolideerde brutoschuld			+5.356.059

*Bijstelling cijfer 2024 door INR in de notificatie van oktober 2025

** Via amendement bij BA2025 werd er 2,77 miljard euro participatie in de luchthaven van Brussel toegekend.

Bijlage 8: Uitvoering 2024

Tabel VIII-17: Grote rubrieken van de ESR-ontvangsten: uitvoering 2024 (in duizend euro)

	REA 2024
Bruto aanvullende belasting op de PB	10.086.713
Gewestmiddelen BFW	3.450.410
Gemeenschapsmiddelen BFW	29.475.720
Gewestelijke belastingen	7.546.009
Andere algemene ontvangsten	1.460.298
Toegewezen ontvangsten	880.264
Rechtspersonen	5.717.116
Totaal	58.616.530

Tabel VIII-18: DAB's uitvoering 2024 (in duizend euro)

	REA 2024
Loodswezen	92.366
MINA	620.644
Andere DAB's	128.436
Totaal	841.446

Tabel VIII-19: Te consolideren instellingen: uitvoering 2024 (in duizend euro)

	REA 2024
VIB	166.635
VITO	235.975
FIO	842.955
PMV Groep	70.500
Scholen van Morgen	116.158
Hogescholen en Universiteiten	4.951.360
Opgroeien Regie	5.971.846
VUTG	1.180.344
VAPH	2.564.836
VIPA	359.212
VSF	4.142.277
VRT	562.417
VDAB	957.108
VVM - De Lijn	1.703.337
BAM / Lantis	1.095.513
Tunnel Liefkenshoek	72.079
Vlaamse Waterweg	519.317
De Werkvennootschap	243.642
VEB	617.272
VWF	172.419
VMSW	403.113
Andere rechtspersonen	2.632.633
Totaal	29.580.948

Tabel VIII-20: Vastleggingskredieten per beleidsdomein: uitvoering 2024 (in duizend euro)

Beleidsdomein	REA 2024
Hogere Entiteiten	156.006
Financiën en Begroting	3.281.270
Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	6.102.503
Onderwijs en Vorming	18.947.781

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	16.806.604
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.650.854
Mobiliteit en Openbare Werken	7.284.144
Omgeving	3.425.261
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	5.950.181
Totaal	63.604.605

Tabel VIII-21: Vereffeningskredieten per beleidsdomein: uitvoering 2024 (in duizend euro)

Beleidsdomein	REA 2024
Hogere Entiteiten	155.822
Financiën en Begroting	3.277.930
Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie	6.100.457
Onderwijs en Vorming	18.924.880
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	16.753.377
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.693.405
Mobiliteit en Openbare Werken	5.946.475
Omgeving	3.615.374
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	6.080.127
Totaal	62.547.848

Tabel VIII-22: Van ontvangstenkredieten naar geconsolideerde ESR-ontvangsten: uitvoering 2024 (in duizend)

	REA 2024
Ontvangsten Vlaamse Gemeenschap	55.251.043
Leningen	2.606
Deelnemingen en kredietverleningen	983.127
Toelagen	940.657
Interne verrichtingen (DAB's)	425.245
ESR-ontvangsten Vlaamse Gemeenschap (1)	52.899.408
Ontvangsten Vlaamse rechtspersonen	44.343.969
Leningen	4.401.344
Deelnemingen en kredietverleningen	2.675.876
Toelagen	24.367.712
Interne verrichtingen	7.181.916
ESR-ontvangsten Vlaamse rechtspersonen (2)	5.717.121
Geconsolideerde ESR ontvangsten (3)=(1)+(2)	58.616.530

Tabel VIII-23: Van uitgavenkredieten naar geconsolideerde primaire ESR-uitgaven: uitvoering 2024 (in duizend euro)

	REA 2024
Uitgaven Vlaamse Gemeenschap	62.402.152
Deelnemingen en kredietverleningen	5.040.601
Toelagen	23.446.474
Aflossingen schuld	532.518
Interne verrichtingen (DAB's)	415.657
Provisie in het kader van de begrotingsmonitoring	0
ESR-uitgaven Vlaamse Gemeenschap (1)	32.966.901
Rente-uitgaven	628.752
Primaire ESR-uitgaven Vlaamse Gemeenschap (1p)	32.338.150
Uitgaven Vlaamse rechtspersonen	44.233.809
Aflossingen	2.475.315
Deelnemingen en kredietverleningen	3.483.411

	REA 2024
Toelagen	1.749.189
Interne verrichtingen	6.944.946
ESR-uitgaven Vlaamse Rechtspersonen (2)	29.580.948
Rente-uitgaven	267.943
Primaire ESR-uitgaven Vlaamse Rechtspersonen (2p)	29.313.005
Geconsolideerde ESR-uitgaven (3)=(1)+(2)	62.547.849
Geconsolideerde primaire ESR-uitgaven (3p)=(1p)+(2p)	61.651.154

Tabel VIII-24: Vorderingsaldo: uitvoering 2024 (in duizend euro)

	REA 2024
Geconsolideerde ESR-ontvangsten (1)	58.616.530
Geconsolideerde ESR-uitgaven (2)	62.547.849
Geconsolideerd ESR-saldo (3)=(1)-(2)	-3.931.319
Onderbenutting (4)	0
Geconsolideerd ESR-saldo na onderbenutting (5)=(3)+(4)	-3.931.319
ESR-correcties (6)	-170.000
Vorderingsaldo (7)=(5)+(6)	-4.101.319
Buiten begrotingsdoelstelling (8)	1.370.258
Saldo t.o.v. evenwichtsdoelstelling (9)=(7)+(8)	-2.731.061